

2015

RAPORT

pentru anul 2014

cu privire la activitatea Consiliului
Superior al Magistraturii și modul de
organizare și funcționare a instanțelor
judecătorești din Republica Moldova

CUPRINS

Capitolul 1

Prezentare generală a Consiliului Superior al Magistraturii

- 1.1 Premise istorice
- 1.2 Atribuțiile și componența CSM
- 1.3 Organele subordonate

Capitolul 2

Activitatea Consiliului Superior al Magistraturii

- 2.1 Plenul Consiliului Superior al Magistraturii
- 2.2. Secretariatul Consiliului Superior al Magistraturii
- 2.3. Reprezentarea Consiliului Superior al Magistraturii în instanțele judecătorești
- 2.4. Bugetul Consiliului Superior al Magistraturii

Capitolul 3

Cariera judecătorilor

- 3.1 Rolul Consiliului Superior al Magistraturii în cariera judecătorilor
- 3.2 Evaluarea performanțelor judecătorilor
- 3.3 Selecția judecătorilor

Capitolul 4

Etica și disciplina judecătorilor

- 4.1 Rolul Consiliului Superior al Magistraturii
- 4.2 Activitatea Inspecției Judiciare
- 4.3 Activitatea Colegiului Disciplinar

Capitolul 5

Administrarea instanțelor judecătorești

- 5.1 Rolul Consiliului Superior al Magistraturii
- 5.2 Bugetele instanțelor judecătorești
- 5.3 Aspecte de utilizare a PIGD
- 5.4 Statistica judiciară

Capitolul 6

Transparența activității Consiliului Superior al Magistraturii

- 6.1 Pagina web
- 6.2 Relații cu mass-media și societatea civilă

Capitolul 7

Cooperarea internă și externă a Consiliului Superior al Magistraturii

Capitolul 8

Strategia de Reformare a Sectorului Justiției pentru anii 2011-2016

CAPITOLUL I PREZENTARE GENERALĂ A CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

1.1 Premise istorice

În anul 2015 va surveni un eveniment istoric în activitatea Consiliului Superior al Magistraturii (în continuare CSM), motiv din care considerăm a expune raportul de activitate într-un format deosebit de ceilalți ani, incluzând ceva informații ce țin de istoria creării și activității Consiliului Superior al Magistraturii.

Așadar, la data de 3 februarie 2015 se împlinesc 20 de ani de când Parlamentul a adoptat Hotărârea nr. 362-XIII din 3 februarie 1995 „Despre Consiliul Superior al Magistraturii”, astfel înființându-se un nou organ de autoadministrare judecătorească.

Prima referință oficială la „Consiliul Superior al Magistraturii” se regăsește în p. 3 al Concepției reformei judiciare și de drept în Republica Moldova, adoptată prin Hotărârea Parlamentului nr. 152 din 21 iunie 1994.

Art. 122 și 123 ale Constituției Republicii Moldova din 29 iulie 1994, se referă la CSM. Art. 122 vizează componența CSM, iar art. 123 se referă în termeni generali la atribuțiile acestuia. La 6 iulie 1995, a fost adoptată Legea nr. 514 cu privire la organizarea judecătorească, care a prevăzut în art. 24 că autoadministrarea judecătorească se efectuează prin CSM, care "este organ independent, format în vederea constituirii și funcționării sistemului judecătoresc și este garantul independenței autorității judecătorești". La 19 iulie 1996, a fost adoptată Legea nr. 947 cu privire la CSM (în continuare "Legea nr. 947").

Prima ședință a Consiliului Superior al Magistraturii a avut loc la 1 martie 1995, urmată în acest an de încă cinci ședințe. În principiu, au fost adoptate hotărâri privind numirea și eliberarea din funcție a judecătorilor, acordarea gradelor de calificare acestora, aprobarea unor proiecte de legi ce țin de reforma judiciară și de drept.

La 6 iulie 1995 a fost adoptată Legea privind organizarea judecătorească, statuând în Titlul II „Sistemul judecătoresc”, Capitolul I „Dispoziții principale”, articolul 24 „Autoadministrarea judecătorească”, că autoadministrarea judecătorească se înfăptuiește prin Consiliul Superior al Magistraturii, acesta fiind un organ independent, format în vederea constituirii și funcționării sistemului judecătoresc ca garant al independenței autorității judecătorești.

În continuare, Legislativul a adoptat Legea cu privire la statutul judecătorului (nr. 544-XIII din 20 iulie 1995), Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii (nr. 947-XIII din 19 iulie 1996), Legea cu privire la colegiul de calificare și atestare a judecătorilor (nr. 949-XIII din 19 iulie 1996), Legea cu privire la colegiul disciplinar și răspunderea disciplinară a judecătorilor (nr. 950-XIII din 19 iulie 1996), alte acte legislative aferente.

Art. 123 al Constituției prevede că CSM asigură numirea, transferarea, detașarea, promovarea în funcție și aplicarea de măsuri disciplinare față de judecători, iar modul de organizare și funcționare al Consiliului Superior al Magistraturii se stabilește prin lege organică.

Prin Legea cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative nr. 185 din 26 iulie 2007, în cadrul CSM a fost creată Inspekția Judiciară. Aceasta este responsabilă de verificarea activității organizatorice a instanțelor judecătorești, examinarea petițiilor ce țin de etica judecătorilor adresate CSM, de verificarea demersurilor Procurorului General care au ca obiect acordul Consiliului Superior al Magistraturii privind pornirea urmăririi penale împotriva judecătorului, de studierea temeiurilor respingerii de către Președintele Republicii Moldova sau de către Parlament a candidaturii propuse de Consiliul Superior al Magistraturii pentru numirea în funcția de judecător sau pentru numirea în funcția de vicepreședinte ori de președinte al instanței judecătorești, cu prezentarea unei note informative Consiliului Superior al Magistraturii.

Începând cu anul 1996 pe lângă CSM activează Colegiul de calificare al judecătorilor, responsabil selectarea candidaților la funcția de judecător și atestarea periodică a judecătorilor și Colegiul disciplinar, responsabil de examinarea procedurilor disciplinare împotriva judecătorilor.

Prin Legea nr. 154 din 5 iulie 2012, a fost abrogată Legea nr. 949, iar în locul Colegiului de calificare fiind instituite două organe noi: Colegiul de selecție și carieră a judecătorilor și Colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor.

La moment, a fost aprobată Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, în vigoare de la 01 ianuarie 2015.

Prin Legea cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative nr. 153 din 5 iulie 2012 au fost efectuate ultimele modificări la Legea cu privire la CSM. Conform notei informative la proiectul de lege, modificările respective au fost efectuate pentru a contribui la „ameliorarea activității sistemului judecătoresc și a organelor sale de autoadministrare, sporirea transparenței procesului de înfăptuire a justiției și de luare a deciziilor de către organele de autoadministrare a autorității judecătorești.” Cele mai importante modificări se referă la componența, organele ce funcționează în cadrul CSM și competența Consiliului.

Prin Legea nr. 153 din 5 iulie 2012, art. 3 al Legii nr. 947 a fost modificat, astfel numărul judecătorilor aleși a crescut până la șase, iar numărul profesorilor titulari de drept s-a redus la trei. Modalitatea de alegere a judecătorilor și profesorilor de drept titulari de asemenea s-a schimbat. Cei șase membri judecători vor fi aleși prin vot secret de către Adunarea Generală a Judecătorilor, aceștia reprezentând toate nivelurile instanțelor judecătorești. De asemenea, pentru a evita convocarea Adunărilor Generale în cazul vacanței

funcției, la Adunarea Generală a Judecătorilor vor fi aleși și doi membri supleanți ai CSM. Ultima modificare va contribui la sporirea eficienței activității CSM prin evitarea perioadelor îndelungate în care CSM nu activează în componență deplină. Cât privește profesorii de drept titulari, Legea nr. 153 a mai instituit obligația Parlamentului de a consulta opinia reprezentanților opoziției parlamentare cu privire la candidaturile profesorilor de drept titulari și a interzis alegerea aceluiași profesor pentru două mandate consecutive. Interzicerea alegerii profesorilor de drept titulari de a fi aleși pentru două mandate consecutive a fost introdusă pentru a spori independența și eficiența membrilor CSM profesori.

Din noiembrie 2009, judecătorii aleși în calitate de membri ai CSM sunt detașați pe durata exercitării mandatului, iar membrii profesori titulari nu pot exercita o altă activitate remunerată decât cea didactică și științifică.

Urmare, celor expuse, putem conchide că, prin introducerea în Constituție a Consiliului Superior al Magistraturii, ca organ de autoadministrare judecătorească, s-a pus baza consolidării sistemului judecătoresc și formării puterii judecătorești independente de celelalte două ramuri ale puterii de stat – legislativă și executivă. Iar actele normative adoptate vin să confirme consecvența cursului luat de Republica Moldova întru separarea efectivă a ramurilor puterii în stat, garantarea și asigurarea independenței judecătorului ca unic purtător al puterii judecătorești.

1.2 Atribuțiile și componența CSM

Consiliul Superior al Magistraturii are un rol esențial în asigurarea calității și eficienței sistemului judecătoresc din Republica Moldova, datorită competențelor atribuite acestuia conform legislației. Atribuțiile Consiliului Superior al Magistraturii țin de cariera judecătorilor, formarea profesională a judecătorilor și a personalului secretariatului instanțelor judecătorești, respectarea disciplinei și eticii de către judecători și administrarea instanțelor judecătorești. CSM poate avea și alte competențe în condițiile legii. De modalitatea de funcționare a CSM depinde, în mare măsură, funcționarea întregului sistem judecătoresc. CSM are, de asemenea, un rol esențial în sistemul de drept și în societate, fiind reprezentantul puterii judiciare și asigurând buna funcționare a acesteia. Transparența activității CSM este esențială pentru a asigura calitatea activității acestuia și accesul judecătorilor, altor actori ai sistemului de justiție și a societății la informația cu privire la activitatea acestuia.

Ca urmare a modificărilor expuse la Legea cu privire la CSM prin Legea nr. 153 din 05 iulie 2012 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, Consiliul este alcătuit din trei membri de drept: Președintele Curții Supreme de Justiție, Ministrul Justiției și Procurorul General, șase membri din rândul judecătorilor aleși de Adunarea generală a judecătorilor și trei profesori titulari aleși de Parlament. Astfel, a crescut numărul judecătorilor aleși în Consiliu, asigurând independența și imparțialitatea sistemului.

Totodată, Adunarea generală a judecătorilor a ales și doi membri-supleanți, care au obligația de a completa vacanța de membru al CSM, la necesitate.

La 18 octombrie 2013, în cadrul Adunării generale a judecătorilor au fost aleși trei membri ai Consiliului, domnul Dumitru Visternicean, judecător la Curtea Supremă de Justiție, doamna Tatiana Răducanu, judecător la Curtea Supremă de Justiție și domnul Anatolie Țurcan, judecător la Curtea de Apel Chișinău, iar la 17 ianuarie 2014 Adunarea generală a judecătorilor l-a ales în calitate de membru pe domnul Victor Micu, judecător la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău. Prin Hotărîrea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 849/37 din 26 noiembrie 2013 domnul Dumitru Visternicean a fost desemnat în calitate de Președinte interimar al CSM. De asemenea, prin Hotărîrea Parlamentului Republicii Moldova nr. 342 din 24 decembrie 2013, au fost desemnați în Consiliul Superior al Magistraturii, pentru un mandat de 4 ani, trei membri din rîndul profesorilor de drept titulari, aceștea fiind doamna Violeta Cojocaru, domnul Gheorghe Avornic și domnul Teodor Cârnaț. Mai tîrziu, la Adunarea generală a judecătorilor din 14 martie 2014 a fost ales în calitate de membru în Consiliu din partea curților de apel, judecătorul Curții de Apel Bălți, Vera Toma.

Actualmente, fiind ales prin vot secret, președintele CSM – Victor Micu își exercită funcția pe bază permanentă pe toată durata mandatului de patru ani. El poate deține acest post doar două mandate consecutiv. De asemenea, judecătorii aleși în Consiliu sunt detașați din funcție pentru patru ani, ei urmînd să activeze nemijlocit în CSM.

Deși CSM nu are o competență direct stabilită prin lege cu privire la elaborarea de politici și acte normative în domeniile ce țin de funcționarea sistemului judecătoresc, de facto CSM este implicat în avizarea diverselor acte normative și poate veni cu propuneri în domeniile de activitate.

Art. 1 al Legii cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii prevede că CSM este un organ independent, format în vederea organizării și funcționării sistemului judecătoresc, este garantul independenței autorității judecătorești și exercită autoadministrarea judecătorească.

Art. 4 al Legii sus menționate enumeră competențele CSM. Acestea sunt structurate în patru categorii: privind cariera judecătorilor, formarea profesională a judecătorilor și a personalului secretariatelor instanțelor judecătorești, respectarea disciplinei și eticii de către judecători și administrarea instanțelor judecătorești. Deci, întru exercitarea funcțiilor sale, Consiliul Superior al Magistraturii are următoarele competențe referitoare la:

- *cariera judecătorilor*

- face propuneri Președintelui țării sau Parlamentului de numire, promovare la o instanță superioară, transferare la o instanță de același nivel sau la o instanță inferioară, de numire în funcția de președinte sau de vicepreședinte de instanță ori de eliberare din funcție a judecătorilor, președinților și vicepreședinților instanțelor judecătorești;

- primește jurămîntul judecătorilor;

- aprobă Regulamentele privind criteriile și procedura de selectare a candidaților la funcția de judecător, de promovare în funcția de judecător la o instanță superioară, de numire

în funcția de președinte sau de vicepreședinte al instanței și de transferare a judecătorului la o instanță de același nivel sau la o instanță inferioară;

- aprobă Regulamentul de desfășurare a concursului pentru suplinirea funcțiilor vacante de judecător, de președinte sau de vicepreședinte al instanței și asigură organizarea și desfășurarea concursului;

- dispune interimatul funcției de președinte sau de vicepreședinte al judecătoriei, al curții de apel sau al CSJ, în cazul vacanței funcției sau suspendării din funcție a acestora, până la completarea funcției vacante în modul stabilit de lege sau anularea suspendării;

- aplică măsuri de încurajare în privința judecătorilor;

- numește membrii Colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor și ai Colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor, conform competenței sale.

- *instruirea inițială și continuă a judecătorilor și a personalului secretariatului instanțelor judecătorești:*

- desemnează judecătorii în cadrul Consiliului INJ ;

- aprobă strategia privind formarea inițială și continuă a judecătorilor, prezintă opinia asupra planului de acțiuni pentru implementarea acesteia;

- examinează și prezintă opinia cu privire la Regulamentul de organizare a concursului de admitere la INJ, cu privire la programele didactice și a planurile de învățământ pentru cursurile de formare inițială și continuă în cadrul INJ, cu privire la Regulamentul de organizare a concursului pentru suplinirea posturilor didactice, precum și cu privire la componența comisiilor pentru examenele de admitere și de absolvire a INJ;

- delegă judecătorii pentru participare la seminare, conferințe, cursuri de instruire și pentru deplasări în interes de serviciu;

- expune opinia privind numărul de locuri scoase la concursul de admitere pentru instruirea inițială a judecătorilor în cadrul INJ;

- examinează contestațiile la hotărârile Colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor și ale Colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor.

- *respectarea disciplinei și eticii judecătorilor:*

- adoptă hotărâri privind petițiile cetățenilor în problemele ce țin de etica judecătorilor;

- examinează contestațiile hotărârilor emise de colegiul disciplinar;

- aplică sancțiuni disciplinare în privința judecătorilor;

- solicită organelor competente informația referitoare la declarațiile cu privire la venituri și proprietate ale judecătorilor;

- solicită organelor fiscale efectuarea controlului veridicității declarațiilor cu privire la veniturile membrilor familiilor judecătorilor;

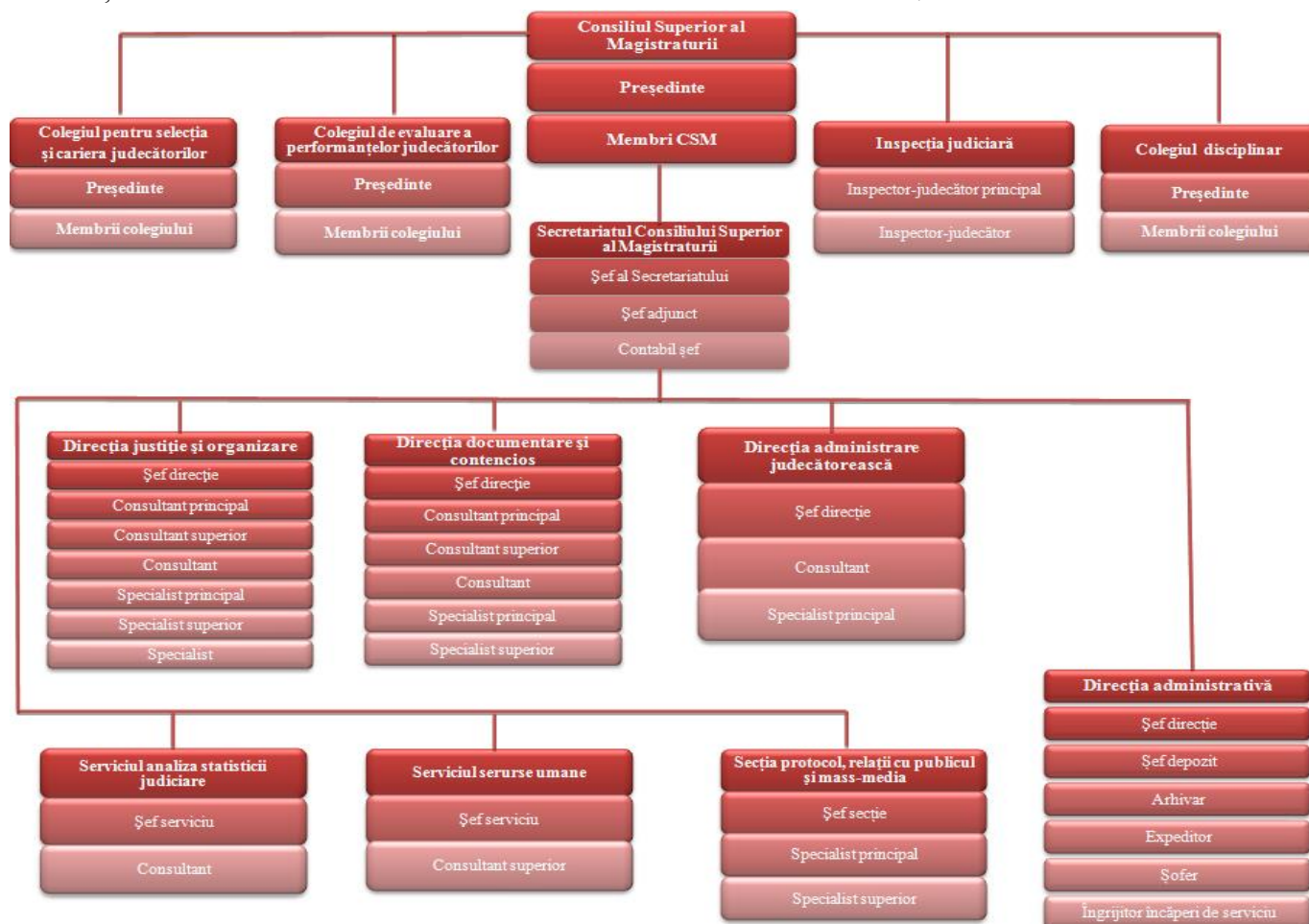
- plasează pe pagina sa web declarațiile cu privire la venituri și proprietate, precum și declarațiile de interese personale ale judecătorilor și le menține pe tot parcursul anului.

- *administrarea instanțelor judecătorești:*

- audiază informația Ministerului Justiției referitoare la activitatea privind asigurarea organizatorică a instanțelor judecătorești;
- aprobă Regulamentul privind modul de repartizare aleatorie a dosarelor pentru examinare în instanțele judecătorești, care asigură transparența, obiectivitatea și imparțialitatea acestui proces;
- examinează, confirmă și propune, în modul stabilit de legislația în vigoare, proiectul bugetelor instanțelor judecătorești;
- prezintă anual, dar nu mai târziu de 1 aprilie, Parlamentului și Președintelui un raport asupra modului de organizare și funcționare a instanțelor judecătorești în anul precedent;
- aprobă structura secretariatului CSM;
- acordă concediile de odihnă anuale președinților și vicepreședinților instanțelor judecătorești.

În vederea realizării corespunzătoare a funcțiilor sale, Consiliul Superior al Magistraturii poate avea și alte competențe în condițiile legii, inclusiv și aprobarea actelor normative întru executarea prevederilor legislației din domeniul organizării și funcționării sistemului judecătoresc. Astfel, pe parcursul perioadei raportate de către CSM au fost elaborate și aprobate 13 regulamente.

Pe parcursul anului 2014, Consiliul Superior al Magistraturii și-a desfășurat activitatea în baza Statului de personal, aprobat la 28 ianuarie 2014, prin hotărârea CSM nr. 106/3 și avizat de către Cancelaria de Stat la 28 februarie 2014, în următoarea structură:

1.3. Organele subordonate

În subordinea Consiliului Superior al Magistraturii activează *Colegiul pentru selectarea și cariera judecătorilor*, *Colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor*, (Legea nr. 154-XIII din 05 iulie 2012), *Colegiul disciplinar* (Legea nr. 178 din 25.07.2014) și *Inspekția judiciară* (instituită prin Legea nr. 185-XVI din 26 iulie 2007). Componenta, modul de organizare și funcționare a celor trei colegii și a Inspekției judiciare sînt stabilite prin legi și regulamente de activitate, aprobate de Consiliul Superior al Magistraturii.

Colegiul de Evaluare a Performanțelor Judecătorilor este un organ din subordinea Consiliului Superior al Magistraturii, care are drept scop asigurarea evaluării performanțelor judecătorilor și își desfășoară activitatea în corespundere cu prevederile Legii nr. 154 din 05 iulie 2012 privind selecția, evaluarea performanțelor și cariera judecătorilor, Legii nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, Regulamentului cu privire la criteriile, indicatorii și procedura de evaluare a performanțelor judecătorilor, aprobat prin Hotărîrea CSM nr. 212/8 din 05 martie 2013, Regulamentului privind organizarea activității Colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor, aprobat prin Hotărîrea CSM nr. 59/3 din 22 ianuarie 2013.

Colegiul este format din șapte membri, dintre care cinci judecători și doi reprezentanți ai societății civile. 3 membri ai colegiului de evaluare din rîndul judecătorilor sînt aleși de Adunarea Generală a Judecătorilor, iar 2 sînt numiți de Consiliul Superior al Magistraturii.

Mandatul membrului colegiului este de 4 ani. Un membru al colegiului nu poate fi ales sau numit pentru 2 mandate consecutive.

În activitatea sa, Colegiul de evaluare examinează dosarele judecătorilor supuși evaluării, actele prezentate de către aceștia și actele referitoare la aceștia; organizează și desfășoară interviuri cu judecătorii supuși evaluării; adoptă hotărîri cu privire la judecătorii supuși evaluării; desemnează membrii colegiului responsabili de observarea activității desfășurate de judecătorii evaluați în cadrul ședințelor de judecată.

Membrii colegiului nominalizat sînt obligați să-și exercite atribuțiile în conformitate cu legea, să pregătească materialele necesare pentru ședință, să voteze pro sau contra în chestiunile incluse pe agenda ședinței și să-și motiveze opțiunea. Colegiul de evaluare se întrunește în ședințe periodice și în funcție de necesități, ele fiind publice și deliberative dacă la ele participă cel puțin 5 membri. Hotărîrile colegiului se adoptă cu votul deschis al majorității membrilor aleși/desemnați, în lipsa persoanelor invitate la ședință și în lipsa judecătorului evaluat.

În perioada raportată, Colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor a activat în următoarea componentă: Svetlana Novac și Nicolae Gordilă, judecători ai Curții Supreme de Justiție, Ghenadie Eni, președintele Curții de Apel Cahul, Mihail Macar, președintele Judecătoriei Hîncești, Iulia Grosu, judecător al Curții de Apel Bălți, Elena Belei, conferențiar universitar, Diana Scobioală, conferențiar universitar, doctor în drept.

Colegiul pentru selecția și cariera judecătorilor reprezintă alt organ instituit în subordinea Consiliului Superior al Magistraturii, scopul căruia constă în asigurarea selecției candidaților pentru funcția de judecător, promovării judecătorilor la instanțe judecătorești superioare, numirii judecătorilor în funcția de președinte sau de vicepreședinte de instanță judecătorească și transferului judecătorilor la instanțe judecătorești de același nivel sau la instanțe judecătorești inferioare. În conformitate cu prevederile Recomandării nr. 94 (12) a Comitetului de Miniștri către statele membre, privind independența, eficiența și rolul judecătorilor „Toate deciziile care privesc cariera profesională a judecătorilor trebuie bazate pe criterii obiective, iar selecția și cariera judecătorilor trebuie bazate pe merite, având în vedere evaluările, integritatea, abilitățile și eficiența.” În acest sens, având o calitate specială în mecanismul ce vizează cariera magistraților, Colegiul pentru selecția și cariera judecătorilor își desfășoară activitatea în corespundere cu prevederile Legii nr. 154 din 05 iulie 2012 privind selecția, evaluarea performanțelor și cariera judecătorilor, Legii nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, Regulamentului cu privire la criteriile de selecție, promovare și transferare a judecătorilor, aprobat prin Hotărârea CSM nr. 211/8 din 05 martie 2013, Regulamentului privind organizarea activității Colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor, aprobat prin Hotărârea CSM nr. 60/3 din 22 ianuarie 2013, Cartei Europene privind statutul judecătorilor, Recomandării nr. (94) 12 privind independența, eficiența și rolul judecătorilor, Avizului nr.1 (2001) referitor la standardele privind independența puterii judecătorești și inamovibilitatea judecătorilor, Avizului nr. 3 (2002) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni asupra principiilor și regulilor privind conduita profesională a judecătorilor și în mod deosebit a deontologiei, comportamentului incompatibil și imparțialității și a altor acte naționale și internaționale.

Potrivit legislației în vigoare, Colegiul pentru selecția și cariera judecătorilor este format din șapte membri, dintre care 4 magistrați și 3 reprezentanți ai societății civile. Membrii colegiului pentru selecție din rândul judecătorilor sînt aleși de Adunarea Generală a Judecătorilor, iar cei din rândul reprezentanților societății civile sînt numiți de către CSM.

Mandatul membrului colegiului pentru selecție este de 4 ani. Un membru al colegiului nu poate fi ales sau numit pentru 2 mandate consecutiv.

Membrii colegiului nominalizat sînt obligați să-și exercite atribuțiile în conformitate cu legea, să pregătească materialele necesare pentru ședință, să voteze pro sau contra în chestiunile incluse pe agenda ședinței și să-și motiveze opțiunea. Colegiul de selecție se întrunește în ședințe în funcție de necesități, ele fiind publice și deliberative dacă la ele participă cel puțin 5 membri. Hotărârile colegiului se adoptă cu votul deschis al majorității membrilor aleși/desemnați, în lipsa persoanelor invitate la ședință și în lipsa persoanei a cărei candidatură se examinează.

În procesul său de activitate, Colegiul are următoarele atribuții:

- examinează dosarele candidaților la funcția de judecător, actele prezentate de către candidați și cele referitoare la candidați;

- examinează dosarele și actele prezentate de către judecătorii care solicită promovarea la instanțe judecătorești superioare, numirea în funcția de președinte ori de vicepreședinte de instanță judecătorească, transferul la o instanță judecătorească de același nivel sau la o instanță judecătorească inferioară, cât și actele referitoare la judecătorii în cauză;
- organizează și desfășoară interviuri cu candidații la funcția de judecător, cu judecătorii care solicită promovarea la o instanță judecătorească superioară, cu cei care solicită numirea în funcția de președinte ori de vicepreședinte de instanță judecătorească, precum și cu cei care solicită transferul la o instanță judecătorească de același nivel sau la o instanță judecătorească inferioară;
- oferă punctaj candidaților la funcția de judecător potrivit criteriilor de selecție;
- oferă punctaj judecătorilor care solicită promovarea la o instanță judecătorească superioară, potrivit criteriilor de promovare corespunzătoare;
- oferă punctaj judecătorilor care solicită numirea în funcția de președinte sau de vicepreședinte de instanță judecătorească, conform criteriilor de numire în funcțiile respective;
- oferă punctaj judecătorilor care solicită transferul la o instanță judecătorească de același nivel sau la o instanță judecătorească inferioară, conform criteriilor de transfer corespunzătoare;
- adoptă hotărâri motivate privind acceptarea sau respingerea candidaților pentru ocuparea funcției de judecător, privind promovarea judecătorilor la o instanță judecătorească superioară, privind numirea judecătorilor în funcția de președinte sau de vicepreședinte de instanță judecătorească și privind transferul judecătorilor la o instanță judecătorească de același nivel sau la o instanță judecătorească inferioară și le prezintă Consiliului Superior al Magistraturii spre examinare a doua zi după expirarea termenului de contestare a hotărârilor.

În anul 2014, colegiul și-a desfășurat activitatea în următoarea componență: Svetlana Filincova, vicepreședinte al Curții Supreme de Justiție, președinte al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ, Ghenadie Nicolaev, judecător la Curtea Supremă de Justiție, Ion Pleșca, președintele Curții de Apel Chișinău, Dumitru Mardari, judecător la Curtea Supremă de Justiție, Tatiana Vîzdoagă, doctor în drept, conferențiar universitar, Valentina Coptileț, doctor în drept, conferențiar universitar și Oleg Balan, vicerector al Academiei de Administrare Publică pe lângă Președintele Republicii Moldova.

Colegiul disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii în perioada raportată și-a desfășurat activitatea în corespundere cu prevederile Legii nr. 950 din 19 iulie 1996 cu privire la colegiul disciplinar și la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Legii nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, Cartei Europene privind statutul judecătorilor, Recomandării nr. (94) 12 privind independența, eficiența și rolul judecătorilor, Avizului nr.1(2001) referitor la standardele privind independența puterii judecătorești și inamovibilitatea judecătorilor, Avizului nr. 3 (2002) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni asupra principiilor și regulilor privind conduita profesională a

judecătorilor și în mod deosebit a deontologiei, comportamentelor incompatibile și imparțialității și a altor acte naționale și internaționale.

Colegiul disciplinar este un mecanism public de autocontrol menit să asigure funcționalitatea puterii judecătorești prin verificarea faptelor care compromit sau ar putea compromite autoritatea justiției.

Scopul principal al activității Colegiului disciplinar a derivat din dispoziția art. 7 Legea nr. 950/1996 și a constat în examinarea procedurilor disciplinare intentate de membrii CSM în privința judecătorilor, pentru o analiză complexă, echidistantă și independentă a faptelor judecătorilor calificate ca abateri disciplinare și aplicarea sancțiunilor disciplinare sau refuzul de a le aplica.

Potrivit art. 3 din Legea nr. 950/1996 cu privire la colegiul disciplinar și la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Colegiul disciplinar este format din 10 membri după cum urmează: 2 judecători de la Curtea Supremă de Justiție, 2 judecători de la curțile de apel, 1 judecător de la judecătorii, 5 reprezentanți ai societății civile.

Colegiul disciplinar examinează cazurile disciplinare în componența a cel puțin 2/3 din membri.

Procedurile disciplinare intentate se examinează în ședințe publice, cu unele excepții când judecătorii solicită audierea lor separată de cea a petiționarilor. Repartizarea procedurilor disciplinare pentru raport în ședința Colegiului disciplinar are loc în mod aleatoriu. În acest scop procedurile se repartizează de către președintele Colegiului, după caz de vicepreședinte, prin rotație, reieșind din următoarele două criterii: ordinea cronologică a parvenirii cauzei și ordinea alfabetică a numelui membrilor Colegiului. În cazul incompatibilității membrului-raportor sau imposibilității participării acestuia din alte motive întemeiate, este numit următorul membru din listă.

Legea nr. 950 din 19 iulie 1996 prevede termenul examinării cazului disciplinar de o lună de la data remiterii lui în Colegiul disciplinar sau, după caz în Consiliul Superior al magistraturii. Acest termen nu include timpul în care judecătorul a lipsit pe motiv că a fost bolnav sau s-a aflat în concediu. Procedura disciplinară se examinează doar în limitele acuzării expuse în dispoziția sau în decizia privind intentarea procedurii disciplinare.

Hotărârea privind cazul disciplinar se adoptă cu votul majorității membrilor colegiului disciplinar care participă la examinarea cazului și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii, www.csm.md.

Colegiul disciplinar pe perioada anului 2014 a activat în următoarea componență: Valeriu Doagă și Elena Covalenco, din partea Curții Supreme de Justiție; Domnica Manole și Eugenia Conoval, din partea curților de apel; Boico Victor, din partea judecătorilor.

Totodată, prin ordinul Ministrului Justiției nr. 116 din 04.03.2014 în calitate de membru a Colegiului din partea societății civile au fost desemnați următorii profesori universitari: Nicolae Sadovei, Sergiu Ursu și Victor Zaharia.

Prin hotărârea CSM nr. 86/3 din 28.01.2014 în calitate de membru a Colegiului din numărul profesorilor titulari, a fost numită doamna Olesia Plotnic și domnul Dorian Chiroșca.

Este de menționat faptul că, pe parcursul anului 2014 componența Colegiului disciplinar a fost supusă unor modificări generate de demisia domnului Dorian Chiroșca. Astfel, la 28.10.2014 prin hotărârea CSM nr. 853/28 din numărul profesorilor titulari, în calitate de membru a Colegiului disciplinar a fost numită doamna Olga Dorul.

Inspekția judiciară activează în subordinea Consiliului Superior al Magistraturii și își desfășoară activitatea în corespundere cu prevederile Legii nr. 947-XIII din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, Legii nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, Regulamentului cu privire la organizarea, competența și modul de funcționare a Inspekției judiciare aprobat prin Hotărârea CSM nr. 89/4 din 29 ianuarie 2013, Regulamentului privind volumul, metodele, temeiurile și procedura de verificare a activității organizatorice a instanțelor judecătorești la îndeplinirea justiției, aprobat prin Hotărârea CSM nr. 239/9 din 12 martie 2013.

Inspekția judiciară este formată din cinci inspektori-judecători, care poate fi orice persoană care deține diploma de licențiat în drept sau echivalentul acesteia, cu o vechime în specialitatea juridică de cel puțin șapte ani și o reputație ireproșabilă. Inspekția Judiciară este condusă de un inspector-judecător principal desemnat de Consiliul Superior al Magistraturii, pe durata mandatului, din rândul inspektorilor-judecători.

Inspekția-judiciară are următoarele competențe:

- efectuează verificări la instanțele de judecată privind activitatea organizatorică a instanțelor la primirea cererilor cetățenilor, repartizarea aleatorie a dosarelor, respectarea termenilor de redactare, dare în cancelarie și comunicare a hotărârilor, înaintarea dosarelor în instanțele competente, punerea în executare a hotărârilor și sentințelor, alte activități ce țin de organizarea procesului de îndeplinire a justiției;
- verifică sesizările și petițiile adresate Consiliului Superior al Magistraturii în legătură cu activitatea sau conduita (etica) judecătorilor (încălări ale prevederilor Codului de etică al judecătorului) și încălcarea obligațiilor profesionale în raporturile cu justițiabilii. Consiliul Superior al Magistraturii va informa judecătorul despre petiția primită, iar petiționarul - despre măsurile întreprinse pe marginea acesteia;
- efectuează verificări în vederea deciderii Consiliului Superior al Magistraturii de a-și da acordul la pornirea urmăririi penale, percheziționarea, reținerea, supunerea aducerii silite, arestarea ca măsură preventivă, tragerea la răspundere penală sau contravențională a judecătorilor;
- efectuează verificări pe marginea temeiurilor de respingere de către Președintele Republicii Moldova sau, după caz, de către Parlamentul Republicii Moldova, a candidaturilor pentru numirea în funcție de judecător, pentru promovare în funcția de președinte sau vicepreședinte al instanței judecătorești sau promovare în instanțele ierarhic superioare;
- verifică eficiența managerială și modul de îndeplinire de către președinții și vicepreședinții instanțelor judecătorești a atribuțiilor ce decurg din legi și regulamente pentru asigurarea bunei funcționări a instanțelor, a calității corespunzătoare a

serviciilor, semnalează deficiențe constatate și formulează propuneri ce se impun pentru înlăturarea acestora.

Activitatea organizatorică a instanțelor judecătorești la îndeplinirea justiției se verifică de către Inspekția judiciară cu scopul de a asigura celeritatea procesului, transparența activității de îndeplinire a justiției și deschiderea față de societate, respectarea Codului de etică al judecătorului, conduita profesională înaltă a personalului instanțelor judecătorești.

Activitatea organizatorică a instanțelor judecătorești la îndeplinirea justiției se verifică prin controale ordinare și complexe. Urmare, actul final al controlului se întocmește în termen de 10 zile lucrătoare de la data prezentării obiecțiilor sau de la data expirării termenului pentru prezentarea acestora și se publică pe pagina web a CSM.

În perioada de raportare Inspekția judiciară a activat în număr de 5 inspektori judecătorești și anume: Elena Gligor, Ludmila Cernei, Ion Tutunaru, Valentin Verejan și Valeriu Catan.

CAPITOLUL II

ACTIVITATEA CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

2.1 Plenul Consiliului Superior al Magistraturii

Art. 15 al Legii cu privire la CSM stabilește că CSM ca organ colegial își exercită atribuțiile în plen. CSM se întrunește în ședințe. Ședințele CSM sunt convocate la inițiativa Președintelui sau la inițiativa a cel puțin 3 membri ai lui. De obicei, președintele CSM decide data organizării ședințelor CSM și subiectele incluse în ordinea de zi, reieșind din proiectul agendei ținut de Secretariatul CSM. Membrii CSM de asemenea pot propune subiecte pentru a fi introduse în agenda ședințelor. Fiecare subiect din agendă este repartizat de către președintele CSM unui membru al CSM, numit raportor. De regulă, ședințele CSM au loc o dată pe săptămână. Legea cu privire la CSM stabilește că agenda ședinței CSM, proiectele de hotărâri și materialele adiționale care urmează a fi supuse examinării se plasează pe pagina web a CSM cu cel puțin 3 zile înainte de ședință. Această prevedere a fost introdusă în iulie 2012.

Pe parcursul anului 2014 Consiliul Superior al Magistraturii s-a convocat în 35 de ședințe, cu 2 ședințe mai puțin decât în anul 2013, soldate cu 1057 hotărâri, sau cu 192 hotărâri mai mult decât în anul precedent, întru soluționarea problemelor ce țin de organizarea, efectuarea justiției și autoadministrarea sistemului judecătoresc.

Pregătirea ședințelor CSM este pusă în sarcina Secretariatului CSM. Data, ora și locul ședinței, agenda, proiectele hotărârilor ce urmează a fi adoptate și materialele justificative ale acestora sunt aduse la cunoștința membrilor CSM cel mai târziu cu 3 zile înainte de ședință, cu excepția cazurilor extraordinare. Secretarul ședinței pregătește materialele pentru ședințe și asigură informarea din timp a membrilor CSM. Deci, materialele anexate la agendă există în formă electronică și pot fi accesate de membrii CSM.

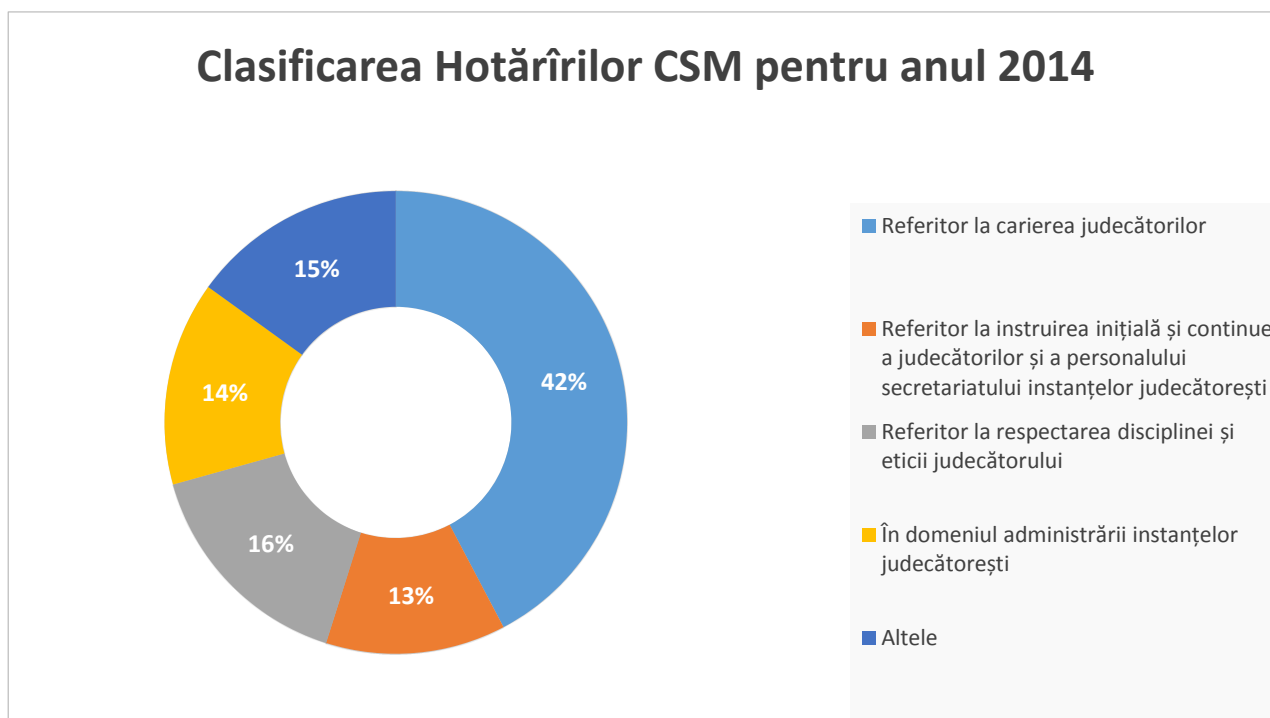
Ședințele CSM sunt deliberative dacă la ele participă cel puțin două treimi din membrii CSM. Examinarea problemelor ce urmează a fi soluționate în ședință începe cu raportul Președintelui CSM sau al unui membru al CSM.

Ședințele CSM sunt publice, în afară de cazurile când, la cererea motivată a președintelui sau a cel puțin 3 membri ai CSM, se hotărăște, cu votul majorității membrilor prezenți, ca ședințele să fie închise și când dezbateră publică a chestiunilor incluse pe ordinea de zi ar putea să aducă atingere vieții private a persoanelor.

În urma ședinței CSM, secretarul ședinței întocmește un proces-verbal al ședinței care, potrivit art. 8/1 (5) al Legii cu privire la CSM, care se anexează la mapa ședinței.

Hotărârile CSM sunt redactate după ședința Consiliului și după semnarea acestora de președintele ședinței sunt plasate pe pagina web a CSM.

Tabelul de mai jos specifică procentual categoriile de hotărâri adoptate de Consiliul Superior al Magistraturii și se poate de văzut că prevalează cel mai mare procent de hotărâri referitoare la cariera judecătorilor, după care vin cele referitoare la disciplina și etica judiciară.

În anul 2014 CSM a desfășurat concursurile anunțate pentru ocuparea posturilor vacante de judecători și a propus Președintelui Republicii Moldova numirea în funcție a 39 judecători, din care 35 au fost numiți în funcție, 4 fiind refuzați pentru numire în funcție de judecător (Bagrin Lucia, Berbec Natalia, Crețu Cornel și Harmaniu Petru).

La propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, prin decretele Președintelui Republicii Moldova pe parcursul anului 2014 au fost numiți în funcție pe un termen de 5 ani, următorii:

- la Judecătoria Botanica, mun. Chișinău – Angela Furdui, Vladislav Holban, Eduard Galușceac;

- la Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău – Alexandru Negru, Vasilisa Muntean, Violeta Chisilița, Olga Cernei, Victoria Hadîrcă, Oxana Parfeni;
 - la Judecătoria Centru, mun. Chișinău – Svetlana Vișcu, Sergiu Bularu, Inga Veștîman, Natalia Patrașcu, Irina Maxim, Natalia Sandu, Gheorghe Stratulat, Constantin Roșca;
 - la Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău – Maria Cozma, Sergiu Suvac;
 - la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău – Gheorghe Mîțu, Tatiana Vasiliță, Igor Barbacaru, Violeta Gîrleanu, Veronica Jomiru-Niculița, Olga Bejenaru;
 - la Judecătoria Bălți – Ghenadie Eremciuc, Svetlana Ghercavii;
 - la Judecătoria Călărași – Elena Lupan;
 - la Judecătoria Cimișlia – Sofia Aramă;
 - la Judecătoria Glodeni – Alina Țihonschi;
 - la Judecătoria Leova – Marina Galupa;
 - la Judecătoria Strășeni – Tudor Andronic, Grigore Botnaru, Mihaela Grosu;
 - la Judecătoria Ungheni – Valentina Stratulat.
- *promovați* în instanțele ierarhic superioare – 18 judecători:
 - la Curtea Supremă de Justiție – Dumitru Mardari, Oleg Sternioală, Ion Guzun, Petru Moraru, Maria Ghervas, Nadejda Toma;
 - la Curtea de Apel Chișinău – Nichifor Corochii, Oxana Robu, Elena Cobzac, Borislav Babenco, Ludmila Ouș, Stelian Teleucă, Maria Negru;
 - la Curtea de Apel Bălți – Elena Grumeza, Adriana Garbuz, Svetlana Melnic, Aurelia Toderaș, Ghenadie Liulca;
- *transferați* în instanțele de același nivel sau ierarhic inferioare – 7 judecători:
 - la Curtea de Apel Chișinău – Silvia Vrabii, de la Curtea de Apel Bender;
 - la Judecătoria Botanica, mun. Chișinău – Angela Braga, de la Judecătoria Hîncești;
 - la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău – Ludmila Ursu, de la Judecătoria Leova și Liudmila Holevițaia, de la Judecătoria Comrat;
 - la Judecătoria Anenii Noi – Renata Popescu, de la Judecătoria Cantemir;
 - la Judecătoria Cantemir – Svetlana Caitaz, de la Curtea de Apel Chișinău;
 - la Judecătoria Orhei – Steliana Lazari, de la Judecătoria Telenești.
- numiți în funcții de *președinte* – 8 judecători:
 - Gafton Luiza la Judecătoria Botanica;
 - Dulghieru Dorin la Judecătoria Buiucani;
 - Berdilă Tudor la Judecătoria Cantemir;
 - Popovici Serghei la Judecătoria Comrat;
 - Țurcan Lilia la Judecătoria Dondușeni;
 - Trîșnevschi Valentin la Judecătoria Fălești;
 - Vacula Petru la Judecătoria Leova;

- Triboi Petru la Judecătoria Nisporeni.
- numiți în funcții de *vicepreședinte* – 10 judecători:
 - Ursache Petru la Curtea Supremă de Justiție;
 - Scutelnic Gheorghe la Curtea de Apel Bălți;
 - Țurcanu Radu la Judecătoria Botanica;
 - Danilov Aliona la Judecătoria Buiucani;
 - Clima Vladislav la Judecătoria Ciocana;
 - Blișceaga Stela la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău;
 - Criucicova Valentina la Judecătoria Călărași;
 - Ursu Viorica la Judecătoria Criuleni;
 - Barbos Ludmila la Judecătoria Ialoveni;
 - Lazari Steliana la Judecătoria Orhei.
- *demisionați* - 46 judecători:
 - Curtea Supremă de Justiție – Harghel Andrei, Arhiliuc Ion, Vîlcov Ion, Gurschi Constantin;
 - Curtea de Apel Chișinău – Gurin Vasile, Pelin Tamara, Buruian Mihail;
 - Curtea de Apel Bălți – Ciornea Vasile, Matveeva Valentina, Tripaduș Valentina, Harmaniu Valeriu, Nicolaev Mihail – a decedat;
 - Curtea de Apel Bender – Secrieru Elisei, Leu Svetlana;
 - Curtea de Apel Comrat – Lazareva Elena, Ulianovschi Gheorghe;
 - Judecătoria Rîșcani – Gorun Gheorghe;
 - Judecătoria Bălți – Caisîn Valentin, Dragan Florentina;
 - Judecătoria Briceni – Chirtoagă Nicolae, Dolghieri Mihail, Guzun Iurii;
 - Judecătoria Călărași – Raropu Ion;
 - Judecătoria Cimișlia – Curca Ludmila;
 - Judecătoria Comrat – Derevenco Vitalii;
 - Judecătoria Edineț - Ghețu Vasile;
 - Judecătoria Florești – Gavriliuc Lilia;
 - Judecătoria Glodeni – Stănilă Constantin;
 - Judecătoria Leova – Polișciuc Ira;
 - Judecătoria Orhei – Troianovschi Tatiana, Selevestru Vasile;
 - Judecătoria Rezina – Macrinici Vasile;
 - Judecătoria Rîbnița – Anghel Tamara;
 - Judecătoria Sîngerei – Dandara Ion;
 - Judecătoria Strășeni – Rusu Vasile, Gavriliță Mihai, Culava Tudor;
 - Judecătoria Șoldănești – Ghilas Ion;
 - Judecătoria Ștefan Vodă – Negurița Andrei;
 - Judecătoria Telenești – Ursan Gheorghe;
 - Judecătoria Ungheni – Gologan Tudor;

- Judecătoria Vulcănești – Lanovenco Victor;
 - Judecătoria Comercială de Circumscripție – Andriaș Liliana, Rotari Alexandru, Namașco Serghei, Țurcanu Iurii.
- *detașați* – 3 judecători: Toma Vera, Micu Victor, Mustață Dorel;
 - *suspendați* – 6 judecători: Vasilevici Lilia, Vasilică Tatiana, Bejenaru Olga, Lupan Elena, în legătură cu acordarea concediului pentru îngrijirea copilului și Busuioc Ivan, Cazacu Ion - în legătură cu derularea unei cauze penale.

În cazul în care Președintele Republicii Moldova respinge candidatura propusă, CSM poate propune aceeași sau altă candidatură pentru funcția vacantă cu votul a două treimi din membrii săi. Refuzul Președintelui de numire în funcție, în temeiul art. 7¹ alin. (6) lit. d) al Legii nr. 947, a fost remis Inspecției Judiciare pentru a studia temeiurile respingerii de către Președintele Republicii Moldova a candidaturii propuse de CSM pentru numirea în funcția de judecător cu prezentarea unei note informative adresate CSM, care va pune în discuție propunerea repetată doar dacă candidatul insistă asupra propunerii repetate.

Art. 20 alin. (3) al Legii nr. 544 prevede că judecătorii pot solicita transferarea la o instanță de același nivel doar după expirarea a 5 ani de la numirea în funcție, iar judecătorii care dețin funcția de președinte sau vicepreședinte al instanței judecătorești pot solicita transferarea la o instanță de același nivel sau la o instanță inferioară doar după expirarea mandatelor respective sau revocarea din funcție.

Așadar, la începutul anului de gestiune erau în funcție 425 judecători, 48 posturi fiind vacante, iar la sfârșitul anului 2014 în funcție erau 414 judecători, 59 posturi fiind vacante. Deși în anul 2014 au fost numiți în funcție 35 judecători, totuși numărul de locuri vacante la sfârșit de an a rămas a fi mai mare decât în anul 2013, pe motiv că în anul 2014 au demisionat 46 judecători, cu 27 mai mult decât în 2013.

Procesul de numire în funcție de judecător a fost mult mai eficient comparativ cu anul 2013, or în anul 2014 au fost numiți în funcție de judecător 35 de candidați, comparativ cu 3 candidați numiți în funcție de judecător în anul 2013.

În legătură cu lichidarea prin Legea nr. 177 din 25 iulie 2014 a Curții de Apel Bender, 10 posturi de judecător, cât și posturile de grefier și asistent judiciar, au fost redistribuite urmare analizei volumului de muncă a judecătorilor per instanță, prin hotărârea CSM nr. 679/22 din 02.09.2014, după cum urmează:

- Curții de Apel Chișinău – 5 posturi;
- Curții de Apel Cahul – 2 posturi;
- Judecătoriei Buiucani – 1 post;
- Judecătoriei Centru – 1 post;
- Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău – 1 post.

De asemenea, prin hotărârea CSM nr. 999/32 din 09.12.2014, de la Judecătoria Telenești a fost redistribuit un post de judecător și posturile de grefier și asistent judiciar la

Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, astfel fiind asigurat un echilibru în volumul de lucru al judecătorilor.

Concomitent au fost modificate Statele de personal al instanțelor vizate și înregistrate noi scheme de încadrare.

Conform art. 9 alin. (3) al Legii nr. 544, concursul de selectare a candidaților pentru suplinirea funcțiilor de judecător se organizează cu trei luni înainte de apariția postului vacant. Hotărârea CSM de anunțare a concursului este publicată în Monitorul Oficial și pe pagina web a CSM. Pentru completarea posturilor vacante de judecător au fost derulate pe parcursul anului 2014 mai multe concursuri pentru suplinirea funcțiilor vacante de judecător, fiind publicate hotărârile CSM în Monitorul Oficial al RM, însă suplinirea tuturor posturilor vacante de judecător nu a fost posibilă, or pentru posturile vacante din raioanele Moldovei nu au fost depuse cereri, fiind astfel anunțate concursuri în repetate rânduri.

Potrivit prevederilor art. VIII alin. (3) al Legii nr. 153 din 05 iulie 2012 cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative, judecătorii de instrucție în exercițiu, în termen de 3 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi, pot solicita Consiliului Superior al Magistraturii reconfirmarea în funcția de judecător în cadrul aceleiași instanțe. Judecătorii de instrucție vor fi reconfirmați în funcția de judecător în cadrul aceleiași instanțe doar după evaluarea performanțelor și ca urmare a cursurilor de formare continuă în cadrul Institutului Național al Justiției. Judecătorii de instrucție vor fi reconfirmați în funcția de judecător al aceleiași instanțe, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, prin decret al Președintelui Republicii Moldova.

În vederea executării acestei prevederi legale, pe parcursul anului 2014 Consiliul Superior al Magistraturii a propus Președintelui Republicii Moldova pentru reconfirmare 34 judecători de instrucție. Prin Decret prezidențial au fost reconfirmați în funcție de judecător 32 judecători de instrucție, iar propunerea de reconfirmare a 2 judecători de instrucție (Galben Anatolie, Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău și Taban Vasile, judecătoria Șoldănești) a fost respinsă de președintele Republicii Moldova. Urmare examinării de către Inspekția Judiciară a temeiurilor de refuz pentru reconfirmare în funcție a fost prezentată CSM pentru examinare Nota informativă în privința judecătorului de instrucție Vasile Taban. În urma examinării temeiurilor de refuz expuse în informația Președintelui RM și Notei informative a Inspekției Judiciare, CSM a respins cererea judecătorului de instrucție Vasile Taban de propunere repetată și a propus eliberarea acestuia din funcție.

Informația Președintelui RM și Nota informativă a Inspekției Judiciare emise pe marginea verificării temeiurilor de refuz pentru reconfirmare în funcție de judecător a judecătorului de instrucție Galben Anatolie, urmează a fi examinate în una din ședințele CSM din anul 2015.

Mai rămân nereconfirmați trei judecători de instrucție: Galben Anatolie, Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, Covali Dorin, Judecătoria Căușeni și Guțu Ion, Judecătoria Fălești. Însă, deoarece activitatea judecătorului de instrucție al Judecătoriei Căușeni, Covali Dorin, este suspendată în legătură cu pornirea urmăririi penale în privința ultimului, acesta nu poate

fi evaluat și respectiv propunerea Consiliului de reconfirmare va surveni în dependență de finalitatea cauzei penale.

Cît privește judecătorul de instrucție al Judecătoriei Fălești, Guțu Ion, acesta nu a depus cerere de reconfirmare în funcție de judecător, din motiv că mandatul de judecător de instrucție expiră în martie 2015.

Judecătorul de instrucție al Judecătoriei Telenești, Gheorghe Ursan a fost eliberat din funcție în baza cererii de demisie din proprie inițiativă.

Iar judecătorii de instrucție ai Judecătoriei Edineț, Ghețu Vasile și Judecătoriei Vulcănești, Lanovenco Victor, au fost evaluați cu calificativul ”eșuat” la Colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor. Acest fapt a servit temei pentru propunerea eliberării din funcție a acestora.

De menționat, că conform prevederilor Legii nr. 153 din 5 iulie 2012 cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative, judecătorii de instrucție urmează a fi reconfirmați pînă la data de 31 august 2015.

Comparînd activitatea CSM cu anii precedenți, se poate de menționat că pe parcursul anului 2010 CSM a adoptat 607 hotărâri, în 2011 – 713 hotărâri, în 2012 - 848 hotărâri, în 2013 – 865 hotărâri, iar în 2014 – 1057 hotărâri. În acest context, remarcăm că se atestă o creștere a numărului de hotărâri adoptate de Consiliu de la an la an, respectiv și a volumului de activitate a acestuia.

Această creștere a volumului de lucru este generată și de modificările legislative, adoptate prin Legea nr. 153 din 5 iulie 2012, prin care au fost instituite noi proceduri de selectarea și numire în funcție de judecător, de evaluare a performanțelor judecătorilor în funcție, de verificare a stării de sănătate a judecătorilor și candidaților la funcția de judecător, etc.

În legătură cu transferul Consiliului Superior al Magistraturii în sediul nou achiziționat de pe str. Mihai Eminescu, 5 și crearea condițiilor pentru desfășurarea normală a ședințelor Consiliului au fost întîlnite unele impedimente la asigurarea transparenței activității Consiliului Superior al Magistraturii, prin înregistrarea audio-video a ședințelor Consiliului, acestea nefiind transmise on-line. Însă, reprezentanții mass-media au avut posibilitatea participării directe la ședințele publice ale Consiliului Superior al Magistraturii.

Concomitent, ședințele CSM au fost înregistrate audio prin intermediul dictafoanelor, iar la cererea participanților la ședință li s-a eliberat copii de pe înregistrările audio.

Pe parcursul anului au fost **aprobat și publicate** în Monitorul Oficial al RM **13 regulamente**, elaborate de grupurile de lucru ale CSM, după cum urmează:

- Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Secretariatului judecătorilor și curților de apel, aprobat prin HCSM nr. 108/3 din 28.01.2014, publicat în Monitorul Oficial nr. 87-91/461 din 11.04.2014;
- Metodologia planificării bugetului instanțelor judecătorești, aprobată prin HCSM nr. 109/3 din 28.01.2014, publicată în Monitorul Oficial nr. 87-91/461 din 11.04.2014;

- Procedura de includere în Registru a participanților la concursul pentru suplinirea funcțiilor vacante de judecător, președinte sau de vicepreședinte al instanței judecătorești, aprobată prin HCSM 87/4 din 29.01.2013, modificată prin HCSM nr. 29/1 din 14.01.14, publicată în Monitorul Oficial nr. 35-41/254 din 14.02.2014;
- Instrucțiunea cu privire la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătoria și curți de apel HCSM nr. 142/4 din 04.02.2014, publicată în Monitorul Oficial nr.127-133 din 23.05.2014, modificată prin HCSM nr. 220/8 din 4.03.2014, publicate modificările în Monitorul Oficial nr.147-151/803 din 06.06.2014;
- Regulament privind modul de distribuire aleatorie a dosarelor pentru examinare în instanțele judecătorești, aprobat prin HCSM 110/5 din 05.02.2013, publicat în Monitorul Oficial nr. 96 din 27.04.2013, modificat prin HCSM nr. 220/8 din 4.03.2014 și publicat în Monitorul Oficial nr.147-151/803 din 06.06.2014;
- Regulament privind stabilirea gradelor de complexitate unice naționale a cauzelor judiciare civile, penale și contravenționale, aprobat prin HCSM 165/6 din 18.02.2014, publicat în Monitorul Oficial nr. 1-10 din 16 ianuarie 2015;
- Regulament privind înregistrarea audio digitală a ședințelor de judecată, aprobat prin HCSM 338/13 din 12.04.2013, publicat în Monitorul Oficial nr. 87-91/461 din 11.04.2014, modificat prin HCSM nr. 220/8 din 4.03.2014, publicate modificările în Monitorul Oficial nr.147-151/803 din 06.06.2014;
- Regulamentul cu privire la conferirea gradelor de calificare judecătorilor, aprobat prin HCSM 534/18 din 17.06.2014, publicat în Monitorul Oficial nr. 249-255/1242 din 22.08.2014;
- Regulamentului-cadru cu privire la organizarea și funcționarea secretariatului judecătoriilor și curților de apel, aprobat prin HCSM nr. 108/3 din 28.01.2014, publicat în Monitorul Oficial nr.87-91/461 din 11.04.2014;
- Regulamentul privind avertizorii de integritate, aprobat prin HCSM nr.663/21 din 5 august 2014, publicat în Monitorul Oficial nr.297-309/1446 din 10.10.2014;
- Reguli de conduită a justițiabililor și altor persoane în instanța judecătorească, aprobat prin HCSM nr. 504/17 din 03.06.2014, publicat în Monitorul Oficial nr.249-255/1241 din 22.08.2014;
- Regulament cu privire la evidența cazurilor de influență necorespunzătoare în CSM și instanțele judecătorești HCSM nr. 964/31 din 02.12.2014 Monitorul Oficial nr. 397-399 din 31 decembrie 2014;
- Regulamentul cu privire la ordinea internă a instanțelor judecătorești, aprobat prin HCSM nr. 503/17 din 3 iunie 2014, publicat în Monitorul Oficial nr. 397-399 din 31 decembrie 2014.

În lucru și pentru aprobare în anul 2015 mai rămân:

- Regulamentul cu privire la activitatea Colegiului disciplinar,
- Regulamentul cu privire la activitatea CSM,
- Regulamentul privind standardele de examinare a cauzelor,

- Regulamentul cu privire la publicarea hotărârilor pe pagina web a instanțelor judecătorești,
 - precum modificarea și ajustarea altor regulamente adoptate de CSM.
- Grupurile de lucru lucrează asupra proiectelor de regulamente menționate.

Este de menționat că membrii CSM sunt responsabili de executarea acțiunilor din Strategia de reformare a sectorului justiției participând activ la ședințele organizate de Ministerul Justiției. Totodată, prin hotărâre a CSM au fost desemnați membrii CSM responsabili de monitorizarea activității instanțelor judecătorești și organelor subordonate ale CSM.

În contextul implementării reformei în sectorul justiției, precum și a necesității creării unui sistem de comunicare eficient și adecvat pentru Consiliul Superior al Magistraturii și sistemul judecătoresc, promovării transparenței în activitatea acestora, dar și stabilirii relațiilor specifice cu anumite categorii de public, a fost aprobată prin Hotărârea Consiliului nr. 901/29 din 11 noiembrie 2014 Strategia de comunicare a CSM.

Strategia de comunicare a Consiliului Superior al Magistraturii reprezintă un document de viziune strategică, pe termen mediu, care oferă coordonate majore de acțiune în promovarea unei imagini corecte și transparente a sistemului de justiție, în general, și a Consiliului Superior al Magistraturii, în particular.

Această Strategie include o analiză a principiilor de acțiune, obiectivelor generale și specifice relevante la nivel național, precum și instrumente concrete de lucru, utile în dezvoltarea planurilor de acțiune sectoriale.

Sfera de acțiune a Strategiei ține de consolidarea încrederii publicului în sistemul de justiție și fortificarea capacităților sistemului judiciar de a comunica eficient cu presa și cu publicul. Strategia se va axa și pe gestionarea crizelor de comunicare.

2.2 Secretariatul Consiliului Superior al Magistraturii

Activitatea CSM este asigurată de secretariatul acestuia prin înregistrarea tuturor materialelor parvenite la Consiliu și distribuirea acestora conform indicațiilor președintelui, pregătirea materialelor pentru ședințele CSM, etc.

Secretariatul asigură asistența organizatorică și administrativă a activității Consiliului Superior al Magistraturii, a Colegiului pentru selectarea și cariera judecătorilor, Colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor, a Colegiului disciplinar și de răspundere disciplinară a judecătorilor și Inspecției judiciare.

Secretariatul Consiliului Superior al Magistraturii oferă asistență organizatorică CSM și organelor subordonate prin realizarea următoarelor activități:

- Organizarea și documentarea ședințelor Consiliului Superior al Magistraturii;
- Organizarea și documentarea ședințelor Colegiului de selecție;
- Organizarea și documentarea ședințelor Colegiului de evaluare;

- Organizarea și documentarea ședințelor Colegiului disciplinar;
- Asigurarea asistenței organizatorice a Inspecției judiciare;
- Evidența judecătorilor și a dosarelor personale ale acestora;
- Evidența locurilor vacante de judecător, președinte, vicepreședinte;
- Evidența concursurilor derulate și a cererilor pentru participare la concurs pentru suplینirea funcțiilor vacante de judecător, președinte, vicepreședinte;
- Evidența termenului de exercitare a mandatului de judecător, președinte, vicepreședinte;
- Evidența procesului de reconfirmare a judecătorilor de instrucție;
- Evidența judecătorilor desemnați pentru exercitarea atribuțiilor judecătorului de instrucție;
- Evidența verificării medicale a judecătorilor conform graficului stabilit;
- Evidența instruirii continui a judecătorilor la Institutul Național al Justiției;
- Evidența judecătorilor ce au fost decorați cu distincții de stat, diplome de onoare a CSM;
- Evidența judecătorilor sancționați și sancțiunilor aplicate;
- Evidența petițiilor la acțiunile judecătorilor;
- Evidența resurselor umane în cadrul Consiliului Superior al Magistraturii;
- Realizarea procedurilor de protocol ale membrilor Consiliului Superior al Magistraturii, colaboratorilor Secretariatului și judecătorilor;
- Elaborarea proiectului bugetului instanțelor judecătorești și al CSM și propunerea pentru examinare în ședința CSM;
- Generalizarea și analiza statisticii judiciare;
- Organizarea și desfășurarea Adunării Generale a Judecătorilor;
- Altor sarcini în conformitate cu legislația în vigoare și Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Secretariatului Consiliului Superior al Magistraturii.

Secretariatul CSM este format din direcții, secții și servicii. Astfel, Secretariatul include Direcția justiție și organizare, Direcția documentare și contencios și Direcția administrare judecătorească, care include Serviciul analiza statisticii judiciare, Direcția administrativă, care include funcțiile de deservire. De asemenea, Secretariatul include Serviciul resurse umane și Serviciul protocol, relații cu publicul și mass-media.

Pe parcursul anului de gestiune, Secretariatul Consiliului Superior al Magistraturii a asigurat organizarea a 35 de ședințe ale CSM, fiind redactate proiectele a 1057 hotărâri. Hotărârile CSM sunt puse în executare de colaboratorii Secretariatului CSM, în special cele emise de Consiliul Superior al Magistraturii cu privire la graficul de verificare a medicală a judecătorilor în funcție, evaluare a performanțelor judecătorilor, verificarea judecătorilor prin intermediul organelor de verificare, instruirea judecătorilor, reconfirmarea în funcție a judecătorilor de instrucție, etc.

Totodată, pe parcursul anului 2014 Secretariatul a organizat patru ședințe ale Adunării Generale a Judecătorilor, la 17 ianuarie, 14 martie, 30 mai și 3 octombrie 2014, în cadrul cărora s-au desfășurat alegeri ale membrilor CSM, membrilor colegiilor subordonate CSM.

Evidența permanentă a locurilor vacante de judecător și concursurilor derulate sunt ținute de colaboratorii Secretariatului, care asigură publicarea în Monitorul Oficial a hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la declanșarea concursurilor. Procesul de numire în funcție a judecătorilor pe parcursul anului 2014 a fost mult mai efectiv, comparativ cu anul 2013, când candidații urmau să treacă procedurile de evaluare și selecție în fața Colegiilor respective și să susțină examenul în fața Comisiei de examinare a INJ, care de altfel și-a început activitatea abia în anul 2014.

Potrivit prevederilor art. 6¹ alin. (2) și (3) din Legea cu privire la statutul judecătorului, verificarea stării de sănătate a judecătorilor în funcție are loc o dată la 5 ani. Verificarea stării de sănătate include de asemenea evaluarea psihologică și psihiatrică a candidaților la funcțiile de judecător și a judecătorilor în funcție. Alin. (5) al Legii nominalizate statuează că, starea de sănătate a judecătorilor în funcție urmează a fi verificată de către o comisie specializată a Ministerului Sănătății care eliberează certificatul medical corespunzător privind starea sănătății și concluziile privitor la corespunderea candidaților și a judecătorilor în funcție exigențelor pentru exercitarea funcției, care ulterior se prezintă Consiliului Superior al Magistraturii.

Prin Ordinul Ministerului Sănătății nr. 479 din 22 aprilie 2013, publicat în Monitorul Oficial nr. 136-139 din 28 iunie 2013, a fost aprobat Regulamentul cu privire la verificarea stării de sănătate a candidaților la funcția de judecător și a judecătorilor în funcție, privind corespunderea pentru exercitarea funcției de judecător. Conform acestui regulament judecătorii sunt obligați să fie verificați de către Comisia Specializată a Ministerului Sănătății.

La 17.06.2013 Ministerul Justiției a înregistrat Ordinul Ministerului Sănătății nr. 479 din 22.04.2013, coordonat cu Consiliul Superior al Magistraturii, cu privire la verificarea stării de sănătate a candidaților la funcția de judecător și a judecătorilor în funcție privind corespunderea pentru exercitarea funcției de judecător. În conformitate cu prevederile Ordinului vizat, Consiliul Superior al Magistraturii a negociat și a încheiat contracte de prestare a serviciilor de verificare medicală a judecătorilor în funcție cu Spitalul Clinic de Psihiatrie al Ministerului Sănătății din Republica Moldova și cu Dispensarul Republican de Narcologie.

Respectînd prevederile legale, Consiliul Superior al Magistraturii prin Hotărîrea Consiliului nr. 546/22 din 09 iulie 2013 a aprobat Graficul de verificare a stării de sănătate a judecătorilor în funcție. În conformitate cu acest grafic în perioada septembrie 2013 - decembrie 2014, urma să fie verificată sănătatea a tuturor judecătorilor sistemului judecătoresc.

În perioada de referință, Secretariatul CSM a eliberat îndreptări către Comisiile specializate privind verificarea stării de sănătate potrivit graficului aprobat de CSM, judecătorilor sistemului judecătoresc, cât și candidaților la funcția de judecător.

În conformitate cu actele de prezentate de către Comisiile Narcologică și Psihiatrică de către acestea au fost verificați 403 judecători, 11 judecători din motive întemeiate nu s-au prezentat în termenul stabilit pentru verificarea stării de sănătate la Comisiile susmenționate. Din numărul total de 414 judecători au fost verificați de către Comisia Specializată a Ministerului Sănătății 392 judecători, care a constatat că acești judecători sunt apti pentru exercitarea funcției de judecător.

Alți 11 de judecători, care au fost examinați de către Comisia Narcologică și Psihiatrică dar nu au fost examinați de către Comisia Specializată a Ministerului Sănătății, urmează să fie verificați pe parcursul anului 2015.

În conformitate cu pct. 20 al Regulamentului, Certificatele medicale privind starea sănătății judecătorilor în funcție privind corespunderea pentru exercitarea funcției de judecător au fost remise Consiliului Superior al Magistraturii.

Un rol deosebit în înfăptuirea unei justiții de calitate o are nu numai asigurarea pregătirii intelectuale a resurselor umane a acesteia dar și starea fizică a judecătorilor, or, numai aflându-se în condiții fizice și psihice bune putem considera un judecător ca fiind eficient. Sub acest aspect, prezintă importanță concluziile verificărilor medicale care sunt prezentate Consiliului Superior al Magistraturii.

În anul 2014 au fost continuate raporturile de colaborare ale Consiliului Superior al Magistraturii cu Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova în vederea verificării judecătorilor sub aspect de integritate. Or, potrivit Legii nr. 271-XVI din 18.12.2008 cu privire la verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice, Consiliul Superior al Magistraturii inițiază verificarea candidaților la funcția de judecător și a judecătorilor în funcție. În urma verificării candidaților, și parvenirii avizului consultativ de la organul de verificare, Consiliul se expune asupra compatibilității sau incompatibilității candidaților/titularilor funcției de judecător.

Astfel, pe parcursul anului de raportare a fost inițiată verificarea în privința a 13 judecători și 70 candidați la funcția de judecător, fiind remise de către Secretariatul Consiliului Superior al Magistraturii în adresa organului de verificare 83 de chestionare. Urmare, examinării în ședință a avizelor consultative, Consiliul a declarat compatibili 13 judecători și 67 de candidați la funcția de judecător.

În vederea constatării corespunderii cerințelor de integritate cu funcția de judecător și înlăturării oricăror suspiciuni, ce discreditează autoritatea sistemului judecătoresc prin existența unor motive întemeiate pentru care ocuparea funcției publice de către careva judecători ar fi incompatibilă cu interesele acestei funcții, Consiliul Superior al Magistraturii a inițiat verificarea suplimentară în privința a 4 judecători. Or, potrivit art. 15 alin. (1) lit. d) din Legea cu privire la statutul judecătorului, judecătorul este obligat să se abțină de la fapte care dăunează intereselor serviciului și prestigiului justiției, care compromit cinstea și demnitatea de judecător, provoacă îndoieli față de obiectivitatea lui.

De asemenea, a fost inițiată verificarea suplimentară în privința a 3 candidați la funcția de judecător, motivul fiind lipsa reputației ireproșabile impuse de prevederile art. 6 al Legii

privind statutul judecătorului. Urmare verificării au fost declarați incompatibili cu funcția de judecător. Or, organul de verificare a indicat factori de risc specificați la art. 4 lit. a) din Legea nr. 271-XVI din 18.12.2008 cu privire la verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice și anume activități contrare intereselor funcției publice, inclusiv situații care provoacă conflict de interese.

Totodată, la compartimentul respectiv au fost redactate 21 de proiecte de hotărâri, care ulterior au fost publicate pe pagina web a CSM.

Începînd cu anul 2014 în cadrul Secretariatului Consiliului Superior al Magistraturii a fost instituită Secția protocol, relații cu publicul și mass-media. Secția protocol, relații cu publicul și mass-media a desfășurat activități organizatorice vizînd relațiile CSM cu mass-media și societatea civilă, asigurînd desfășurarea normală a ședințelor, întrunirilor, etc.

Secretariatul Consiliului Superior al Magistraturii a monitorizat informațiile din presă referitoare la CSM și la sistemul judecătoresc, iar unele dintre acestea s-au examinat în ședințele Consiliului.

2.3 Reprezentarea Consiliului Superior al Magistraturii în instanțele judecătorești

În activitatea de contencios, ponderea litigiilor o reprezintă contestațiile împotriva hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii în materie disciplinară și a celor privind cariera judecătorilor. La acestea se adaugă acțiunile formulate în temeiul Legii nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 privind contenciosul administrativ și Legii nr. 982-XIV din 11 mai 2000 privind accesul la informații, Legii nr. 190-XII din 19 iulie 1994 cu privire la petiționare, precum și a Legii nr. 64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare.

Pe parcursul anului 2014, din numărul total de 53 dosare examinate cu participarea Consiliului Superior al Magistraturii, pe 40 cauze Consiliul a avut calitatea procesuală de **pârât**, pe 12 cauze – **intervenient accesoriu** și pe 1 cauză – **reclamant**.

Cu referire la dosarul în care Consiliul Superior al Magistraturii a avut calitatea procesuală de reclamant (nr.2r-1315/14) menționăm că, Consiliul a depus la Judecătoria Centru, mun. Chișinău o cerere de chemare în judecată împotriva Alionei Roșca, intervenient accesoriu, executor judecătoresc, George Boțan, cu privire la anularea încheierii executorului judecătoresc George Boțan, din 24 ianuarie 2014 privind primirea spre executare a documentului executoriu nr. 3CA-371/13 din 11.11.2013.

Prin decizia **irevocabilă** a Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2014 pe dosarul nr. 2r-1315/14, a fost respins recursul declarat de A. Roșca și menținută încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 17 aprilie 2014 pe dosarul nr.2-2445/14, prin care a fost admisă acțiunea CSM.

Din totalul cauzelor examinate au fost finisate 37, iar 16 sunt în curs de examinare. Astfel, din cele 37 de cauze soluționate, 30 de cereri au fost respinse ca neîntemeiate, pe 1 cauză, în care CSM a avut statut de pârât a fost admisă contestația, pe 1 cauză în care CSM

a avut calitatea de intervenient accesoriu, au fost admise parțial cererile împotriva Consiliului, 4 cereri au fost scoase de pe rol, 1 cauză a fost încetată.

Totodată, pe parcursul anului 2014, în conformitate cu prevederile art. 25 din Legea cu privire la CSM, au fost contestate 23 hotărâri ale Consiliului de către 26 reclamanți, dintre care 22 sunt judecători sau ex-judecători, 6 cauze au fost conexate.

Din totalul de 26 contestații, pe **1 cauză** acțiunea a fost admisă, cu casarea hotărârii, pe 16 cauze contestațiile reclamanților au fost respinse ca neîntemeiate, iar 3 cauze sunt în curs de examinare la Completul Curții Supreme de Justiție format pentru examinarea contestațiilor asupra hotărârilor CSM.

2.4 Bugetul Consiliului Superior al Magistraturii

În anul 2014 bugetul Consiliului Superior al Magistraturii a fost aprobat conform Legii bugetului de stat nr. 339 din 23 decembrie 2013 în sumă de 12544,1 mii lei, inclusiv alocațiile pentru executarea acțiunilor SRSJ - 726,5 mii lei, din care:

- retribuirea muncii – 5686,5 mii lei;
- plata mărfurilor și serviciilor – 2158,5 mii lei, inclusiv SRSJ – 513,4 mii lei;
- procurarea mijloacelor fixe – 4000,0 mii lei;
- deplasări în interes de serviciu – 150,0 mii lei;
- transferuri către populație – 549,1 mii lei, inclusiv SRSJ – 2013,1 mii lei.

Pe parcursul anului bugetul CSM a fost modificat, astfel bugetul precizat a constituit 13545,5 mii lei, inclusiv SRSJ – 1194,2 mii lei. Bugetul executat constituie 12367,5 mii lei sau 91,3% din totalul precizat.

Concomitent, în anul 2014 Consiliul Superior al Magistraturii a examinat necesitățile de asigurare a activității pentru anul 2015 și a realizat planificări financiare.

În bugetul Consiliului Superior al Magistraturii pentru anul 2015 sînt planificate surse financiare în sumă totală de 12766,9 mii lei, din care 8680,1 mii lei pentru asigurarea bunei funcționări a CSM și 4086,8 mii lei pentru implementarea Strategiei de reformare a sectorului justiției.

Din suma totală de 12766,9 mii lei, preconizată pentru anul 2015, se desprind următoarele cheltuieli:

Cheltuieli de personal – 6441,7 mii lei (Art. 111, 112, 116)

Cheltuieli curente – 2131,1 mii lei, inclusiv:

- art. 113 - plata mărfurilor și serviciilor - 1603,3 mii lei;
- art.114 - deplasări în interes de serviciu - 50,0 mii lei;
- art.135 - transferuri către populație - 477,8 mii lei.

Pentru implementarea Strategiei de reformare a sectorului justiției – 4086,8 mii lei, care includ:

- art.113 - plata mărfurilor și serviciilor - 732,3 mii lei;
- art.135 - transferuri către populație - 148,1 mii lei;
- art.242 - procurarea mijloacelor fixe – 854,5 mii lei;

- art.243 - reparații capitale - 2351,9 mii lei.

Pentru plata mijloacelor speciale obținute de la prestarea serviciilor comunale – 107,3 mii lei.

Proiectul bugetului pentru anul 2015 a fost prezentat Parlamentului Republicii Moldova pentru aprobare.

CAPITOLUL III CARIERA JUDECĂTORILOR

3.1 Rolul Consiliului Superior al Magistraturii în cariera judecătorilor

Întru exercitarea funcțiilor sale, Consiliul Superior al Magistraturii are următoarele competențe referitoare la cariera judecătorilor:

a) face propuneri Președintelui Republicii Moldova sau, respectiv, Parlamentului de numire, promovare la o instanță superioară, transferare la o instanță de același nivel sau la o instanță inferioară, de numire în funcția de președinte sau de vicepreședinte de instanță ori de eliberare din funcție a judecătorilor, președinților și vicepreședinților instanțelor judecătorești;

b) primește jurământul judecătorilor;

c) aprobă regulamentele privind criteriile și procedura de selectare a candidaților la funcția de judecător, de promovare în funcția de judecător la o instanță superioară, de numire în funcția de președinte sau de vicepreședinte al instanței și de transferare a judecătorului la o instanță de același nivel sau la o instanță inferioară;

d) aprobă regulamentul de desfășurare a concursului pentru suplinirea funcțiilor vacante de judecător, de președinte sau de vicepreședinte al instanței și asigură organizarea și desfășurarea concursului;

e) dispune interimatul funcției de președinte sau de vicepreședinte al judecătoriei, al Curții de Apel sau al Curții Supreme de Justiție, în cazul vacanței funcției sau suspendării din funcție a acestora, pînă la completarea funcției vacante în modul stabilit de lege sau anularea suspendării;

f) aplică măsuri de încurajare în privința judecătorilor;

g) numește membrii colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor și ai colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor, conform competenței sale.

Așadar, în anul 2014, la fel ca în anii precedenți, principalul obiectiv al Consiliului Superior al Magistraturii, a fost axat pe cariera judecătorilor, pe asigurarea suplinirii funcțiilor vacante de judecător din cadrul instanțelor judecătorești întru asigurarea bunei desfășurări a activității acestora.

În acest context, suplinirea posturilor vacante de judecător s-a realizat în conformitate cu prevederile legale, astfel cum rezultă din datele ce vor fi prezentate mai jos.

În perioada de referință au fost anunțate 140 concursuri privind promovarea judecătorilor la instanțele ierarhic superioare, privind suplinirea funcției de președinte și vicepreședinte în instanțele judecătorești, transferul judecătorilor în instanțele de același nivel sau inferioare, ocuparea locurilor vacante de judecător.

Urmare desfășurării concursurilor derulate, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii Președintele RM au fost numiți în funcția de judecător pe un termen de 5 ani - 35 de persoane, promovați sau transferați – 25 judecători. Comparativ cu anul 2013 în funcția de judecător pe un termen de 5 ani, au fost numiți 2 candidați propuși de CSM.

Or, potrivit Legii nr. 544 din 20.07.1995 cu privire la statutul judecătorului, Consiliul Superior al Magistraturii, în urma selectării candidaților prin concurs, propune Președintelui Republicii Moldova, numirea acestora în funcție de judecător pe un termen de 5 ani.

Totodată, în anul 2014 au fost numiți în funcții administrative 18 judecători (8 președinți și 10 vicepreședinți), în anul precedent, 2013, în funcții administrative, fiind numiți 6 judecători (2 președinți și 4 vicepreședinți).

La finele anului 2014 în funcție erau 414 judecători, 59 posturi fiind vacante, în timp ce la finele anului 2013 în funcție erau 425 judecători, 48 posturi fiind vacante.

Astfel, la sfârșit de an erau vacante 59 funcții, inclusiv:

- la curțile de apel – 12, din care: (*CA Chișinău - 3, CA Bălți - 1, CA Cahul – 3, CA Comrat – 5*);

- în judecătorii – 47, din care: (*Botanica – 2, Buiucani – 2, Centru – 5, Ciocana – 1, Rîșcani - 2, Bălți - 5, Briceni – 3, Cahul – 1, Călărași – 1, Cimișlia – 1, Comrat – 2, Edineț – 2, Florești – 3, Hîncești – 1, Ialoveni – 1, Leova – 1, Orhei – 1, Rezina -1, Rîbnița – 1, Rîșcani – 1, Sîngerei – 1, Soroca – 1, Strășeni – 1, Șoldănești – 1, Ștefan Vodă – 1, Taraclia – 1, Telenesti – 1, Militară – 1, Vulcănești – 2*).

Din cele 414 de posturi ocupate, 77 erau corespunzătoare funcției de președinte sau vicepreședinte de instanță.

Din numărul total al judecătorilor 225 sunt bărbați, iar 189 femei.

3.2. Evaluarea performanțelor judecătorilor

La 14 septembrie 2012, în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a fost publicată Legea nr. 154 din 5 iulie 2012 privind selecția, evaluarea performanțelor și cariera judecătorilor. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (4) al Legii nominalizate, în termen de 2 ani de la intrarea în vigoare a legii, judecătorii de la toate instanțele judecătorești vor fi supuși evaluării performanțelor, conform unui grafic aprobat de Consiliul Superior al Magistraturii.

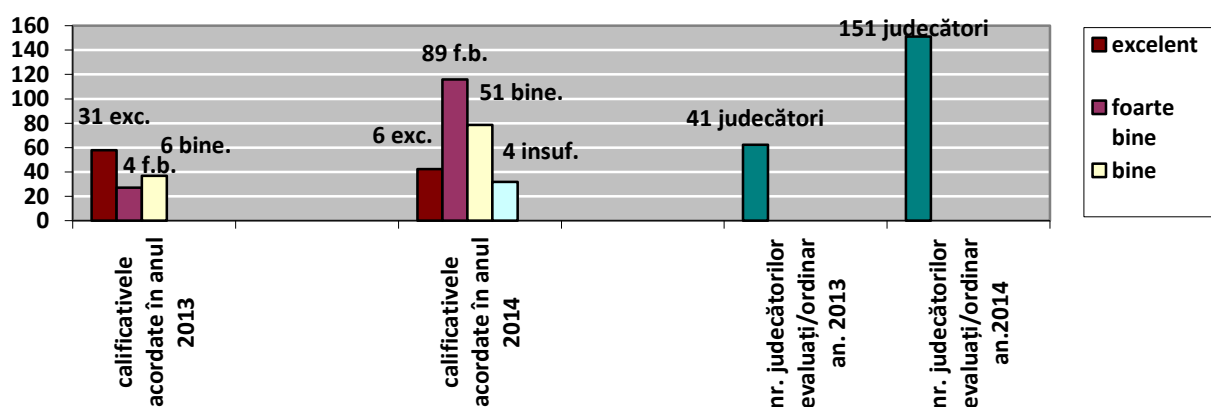
În vederea implementării prevederilor Legii nr. 153 din 5 iulie 2012 cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative, Consiliul Superior al Magistraturii a aprobat Graficul de evaluare a performanțelor judecătorilor din toate instanțele judecătorești, prin Hotărîrea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 545/22 din 09.07.2013, fiind plasată pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii și remisă tuturor instanțelor judecătorești pentru informare.

Pe parcursul anului 2014 a fost continuată executarea Hotărîrii CSM nr. 545/22 din 09.07.13 cu privire la aprobarea graficului de evaluare a performanțelor judecătorilor.

Dacă în anul 2013 au fost petrecute 11 ședințe ale Colegiului de evaluare în cadrul cărora au fost examinate materialele în privința a 124 de judecători, fiind acordate 34 de calificative „excelent”, 64 de calificative de „foarte bine”, 23 de calificative „bine”, 2 calificative „suficient” și 1 calificativ de „eșuat”, atunci spre deosebire de anul anterior, în anul 2014 au fost petrecute 17 ședințe cu 6 mai mult decât în anul precedent, în cadrul cărora au fost evaluați 210 judecători, dintre care 151 în mod ordinar și 59 în mod extraordinar, respectiv cu 86 mai mulți judecători decât în anul 2013.

Astfel, pe parcursul anului 2014 au fost evaluate performanțele în mod ordinar a 151 de judecători din cadrul curților de apel: Chișinău, Bălți, Bender, Cahul, Comrat; judecătorii din mun. Chișinău: Buiucani, Centru/Grigoriopol, Ciocana, Rîșcani mun. Chișinău și celelalte judecătorii: Militară, Basarabeasca, Comercială de Circumscripție, Călărași, Cimișlia, Criuleni, Dubăsari, Hîncești, Ialoveni, Nisporeni, Orhei, Rezina/Rîbnița, Strășeni, Bălți, Briceni, Dondușeni, Drochia, Edineț, Fălești, Florești, Glodeni, Ocnița.

În acest fel, de către Colegiul de evaluare pe parcursul anului 2014, judecătorilor din cadrul instanțelor nominalizate le-au fost acordate 6 calificative de ”excelent”; 89 de calificative ”foarte bine”; 51 de calificative ”bine” și 5 calificative ”insuficient”.

Totodată, în anul 2014 din 59 de judecători, performanțele cărora au fost evaluate în mod extraordinar:

- 15 au fost evaluați pentru numirea în funcția de judecător pînă la atingerea plafonului de vîrstă;
- 15 pentru reconfirmare în funcția de judecător de drept comun;
- 13 pentru numirea în funcția de președinte sau vicepreședinte de instanță;
- 12 pentru a fi promovați la o instanță ierarhic superioară;
- 2 pentru transferul la o instanță de același nivel;
- 1 - la inițiativa membrului Consiliul Superior al Magistraturii, Dumitru Visternicean;
- 1 a trecut evaluarea repetat din considerentul aprecierii anterioare cu calificativul ”insuficient”.

În așa mod, în legătură cu expirarea împuternicirilor, 15 judecători numiți în funcție în anul 2009 pe un termen de 5 ani, au fost supuși procedurii de evaluare de către Colegiul

de evaluare a performanțelor judecătorilor în vederea *numirii în funcție pînă la atingerea plafonului de vîrstă*:

Nr.	Judecătorul	Instanța unde activează	Hotărîrea Colegiului de evaluare	Calificativul
1.	Varanița Viorelia	Judecătoria Orhei	Nr. 27/2 din 28.02.2014	<i>Foarte bine</i>
2.	Dragan Florentina	Judecătoria Bălți	Nr. 26/2 din 28.02.2014	<i>Bine</i>
3.	Cristian Diana	Judecătoria Nisporeni	Nr. 25/2 din 28.02.2014	<i>Foarte bine</i>
4.	Talpă Boris	Judecătoria Dubăsari	Nr. 23/2 din 28.02.2014	<i>Foarte bine</i>
5.	Miron Aliona	Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău	Nr. 36/3 din 21.03.2014	<i>Foarte bine</i>
6.	Trocin Lilia	Judecătoria Fălești	Nr. 37/3 din 21.03.2014	<i>Foarte bine</i>
7.	Dubcovețchi Dan	Judecătoria Slobozia	Nr. 38/3 din 21.03.2014	<i>Bine</i>
8.	Popa Elvira	Judecătoria Șoldănești	Nr. 39/3 din 21.03.2014	<i>Foarte bine</i>
9.	Sîrbu Victoria	Judecătoria Hîncești	Nr. 62/5 din 11.04.2014	<i>Foarte bine</i>
10.	Stănilă Diana	Judecătoria Bălți	Nr. 63/5 din 11.04.2014	<i>Foarte bine</i>
11.	Spoială Alexandru	Judecătoria Ciocana mun. Chișinău	Nr. 66/5 din 11.04.2014	<i>Foarte bine</i>
12.	Uzun Svetlana	Judecătoria Taraclia	Nr. 75/6 din 16.05.2014	<i>Bine</i>
13.	Mironov Oxana	Judecătoria Dondușeni	Nr. 76/6 din 16.05.2014	<i>Bine</i>
14.	Purici Ghenadie	Judecătoria Soroca	Nr. 108/8 din 13.06.2014	<i>Foarte bine</i>
15.	Derevenco Vitalie	Judecătoria Comrat	Nr. 147/10 din 18.07.2014	<i>Bine</i>

Totodată, în legătură cu expirarea mandatului, sau funcția de președinte/vicepreședinte era vacantă, pe parcursul anului 2014, au fost anunțate concursuri pentru suplinirea acestor funcții, și anume în cadrul Judecătoriilor Ialoveni, Telenești, Cahul, Șoldănești, Bălți; Drochia, Dondușeni, Fălești, Strășeni, Cantemir.

Pe parcurs, cereri de participare la concurs pentru suplinirea funcției de *președinte sau vicepreședinte al instanței judecătorești* au depus mai mulți judecători care au obținut rezultatele indicate în tabelul de mai jos:

Nr.	Judecătorul	Instanța unde activează	Hotărîrea Colegiului de evaluare	Calificativul
1.	Lungu Grigore	Judecătoria Ialoveni	Nr. 204/14 din 28.11.2014	Insuficient -evaluarea extraordinară peste 12 luni
2.	Stihi Vasile	Judecătoria Telenești	Nr. 202/14 din 28.11.2014	Insuficient-evaluarea extraordinară peste 12 luni
3.	Fujenco Dmitrii	Judecătoria Cahul	Nr. 166/12 din 31.10.2014	Foarte bine
4.	Mandraburcă Alexandru	Judecătoria Șoldănești	Nr. 156/11 din 10.10.2014	Bine
5.	Păduraru Valeriu	Judecătoria Bălți	Nr. 155/11 din 10.10.2014	Foarte bine
6.	Rusu Ion	Judecătoria Drochia	Nr. 146/10 din 18.07.2014	Bine
7.	Podlisnic Nelia	Judecătoria Drochia	Nr. 145/10 din 18.07.2014	Bine
8.	Zaporojan Vitalie	Judecătoria Drochia	Nr. 143/10 din 18.07.2014	Foarte bine
9.	Danilișin Lucia	Judecătoria Dondușeni	Nr. 142/10 din 18.07.2014	Foarte bine
10.	Țurcan Lilia	Judecătoria Dondușeni	Nr. 140/10 din 18.07.2014	Foarte bine
11.	Trișnevschi Valentin	Judecătoria Fălești	Nr. 138/10 din 18.07.2014	Foarte bine
12.	Mîrzenco Dumitru	Judecătoriai Strașeni	Nr. 127/9 din 20.06.2014	Foarte bine
13.	Berdilă Tudor	Judecătoria Cantemir	Nr. 51/4 din 28.03.2014	Bine

Pe parcursul anului 2014, în vederea promovării în funcția de judecător într-o instanță ierarhic superioară, au depus cereri de participare la concurs și supuși evaluării performanțelor, judecătorii:

Nr.	Judecătorul	Instanța unde activează	Instanța pentru care candidează	Hotărîrea Colegiului de evaluare	Calificativul
1.	Cernei Ludmila	Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău	CA Chișinău	Nr. 167/12 din 31.10.2014	Foarte bine
2.	Colev Grigorii	Judecătoria Comrat	CA Comrat	Nr. 148/10 din 18.07.2014	Foarte bine
3.	Starciuc Ștefan	Judecătoria Cantemir	CA Comrat	Nr. 122/9 din 20.06.2014	Bine
4.	Toderaș Aurelia	Judecătoria Florești	CA Bălți	Nr. 112/8 din 13.06.2014	Foarte bine
5.	Liulca Ghenadie	Judecătoria Soroca	CA Bălți	Nr. 107/8 din 13.06.2014	Foarte bine
6.	Petru Moraru	Judecătoria Cahul	promovare instanță ierarhic superioară	Nr. 88/7 din 23.05.2014	Foarte bine
7.	Toma Nadejda	Judecătoria Ialoveni	CSJ	Nr. 86/7 din 23.05.2014	Bine
8.	Gîrbu Silvia	Judecătoria Buiucani mun. Chișinău	CA Chișinău	Nr. 72/5 din 11.04.2014	Bine
9.	Melnic Svetlana	Judecătoria Bălți	CA Bălți	Nr. 45/4 din 28.03.2014	Foarte bine
10.	Negru Veronica	Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău	CA Chișinău	Nr. 35/3 din 21.03.2014	Foarte bine
11.	Garbuz Adriana	Judecătoria Rîșcani	CA Bălți	Nr. 33/3 din 21.03.2014	Foarte bine
12.	Iftodi Maria	Judecătoriei Edineț	CSJ	Nr. 32/3 din 21.03.2014	Foarte bine

Conform art. 13 alin. (6) lit. c) din Legea nr. 154 din 05.07.2012 privind selecția, evaluarea performanțelor și cariera judecătorilor, evaluarea performanțelor judecătorilor se inițiază și de către membrii Consiliului Superior al Magistraturii.

Astfel, pe parcursul anului 2014 doar 1 singur judecător a fost supus procedurii de evaluare la inițiativă membrilor Consiliului Superior al Magistraturii.

Prin Dispoziția nr. 8 din 05 decembrie 2013 a membrului CSM, Dumitru Visternicean, au fost remise Colegiului de evaluare materialele în privința judecătorului Judecătoriei Strășeni, Veaceslav Lazari. Ulterior, prin Hotărârea Colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor nr. 149/13 din 31.01.2014, i-a fost acordat calificativul „bine”.

Prin hotărârea Colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor nr. 144/12 din 24.01.14, judecătorului Curții de Apel Chișinău, Mihail Ciugureanu i-a fost acordat calificativul ”insuficient” cu susținerea evaluării repetate în perioada lunii noiembrie 2014.

Așadar, la 21.11.2014 judecătorul Curții de Apel Chișinău, Mihai Ciugureanu a fost evaluat repetat, iar prin Hotărârea Colegiului de evaluare nr. 191/13, performanțele acestuia i-au fost evaluate cu calificativul ”bine”.

În total, pe parcursul perioadei raportate au avut loc 17 ședințe ale Colegiului de evaluare, în cadrul cărora judecătorilor evaluați le-au fost acordate 7 de calificative „excelent”, 128 de calificative „foarte bine”, 70 de calificative „bine”, 5 calificative „insuficient”, 1 calificativ „eșuat” (judecătorului de instrucție al Judecătoriei Edineț, Vasile Ghețu).

Prin Hotărârile Colegiului de evaluare **5 judecători** au fost evaluați cu calificativul **”insuficient”**, cu evaluarea extraordinară repetată în termen de 9/12 luni.

Agenda ședinței Colegiului de evaluare a fost întocmită de secretarul colegiului în coordonare cu președintele Colegiului de evaluare și plasată pe pagina web a CSM. Secretarul Colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor a asigurat prezentarea materialelor necesare și prezența judecătorilor la ședința colegiului, redactarea hotărârilor colegiului și publicarea acestora pe pagina web a CSM.

Mai detaliat Raportul Colegiului de evaluare pentru perioada raportată poate fi accesat pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii www.csm.md.

3.3. Selecția judecătorilor

Colegiul pentru selecția și cariera judecătorilor reprezintă unul din organele instituite în subordinea Consiliului Superior al Magistraturii, scopul căruia constă în asigurarea selecției candidaților pentru funcția de judecător, promovării judecătorilor la instanțe judecătorești superioare, numirii judecătorilor în funcția de președinte sau de vicepreședinte de instanță judecătorească și transferului judecătorilor la instanțe judecătorești de același nivel sau la instanțe judecătorești inferioare.

În acest sens, avînd o calitate specială în mecanismul ce vizează cariera magistraților, Colegiul pentru selecția și cariera judecătorilor își desfășoară activitatea în corespundere cu prevederile Legii nr. 154 din 05 iulie 2012, privind selecția și cariera judecătorilor, Legii nr. 544 din 20 iulie 1995, cu privire la statutul judecătorului, Regulamentului cu privire la criteriile de selecție promovare și transferare a judecătorilor (Hotărârea CSM nr. 211/8 din 05 martie 2013), Regulamentului privind organizarea activității Colegiului pentru selecția

și cariera judecătorilor (Hotărîrea CSM nr. 60/3 din 22 ianuarie 2013), Cartei Europene privind statutul judecătorilor, Recomandării nr. (94) 12 privind independența, eficiența și rolul judecătorilor, Avizului nr.1 (2001) referitor la standardele privind independența puterii judecătorești și inamovibilitatea judecătorilor, Avizului nr.3 (2002) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni asupra principiilor și regulilor privind conduita profesională a judecătorilor și în mod deosebit a deontologiei, comportamentelor incompatibile și imparțialității și a altor acte naționale și internaționale.

Astfel, în anul 2014 au fost petrecute 10 ședințe ale Colegiului de selecție, în cadrul cărora au fost examinate materiale în privința judecătorilor și candidaților la funcția de judecător, cu adoptarea a 92 de hotărîri. Toate hotărîrile sînt plasate pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii.

Activitatea Colegiului de selecție a fost organizată, documentată și asigurată de secretarul desemnat prin dispoziție a șefului Secretariatului Consiliului Superior al Magistraturii.

Pe parcursul perioadei de referință, în adresa Colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor prin hotărîrile Consiliului Superior al Magistraturii au fost expediate materialele în privința a 86 candidaturi în vederea selectării candidaților la funcția de judecător.

Referitor la inițierea procedurilor de accedere în funcția de judecător, legislația națională la art. 6 alin. (3) al Legii nr. 544-XII din 20 iulie 1995, cu privire la statutul judecătorului, stipulează că *„Persoanele care au vechimea în muncă prevăzută la alin.(2), cu excepția judecătorilor în instanțele internaționale și a judecătorilor Curții Constituționale, susțin un examen în fața Comisiei de absolvire a Institutului Național al Justiției conform procedurii și condițiilor prevăzute de Legea nr. 152-XVI din 08 iunie 2006 privind Institutul Național al Justiției.”*

În temeiul prevederilor enunțate, în perioada anului 2014, prin hotărîrile Consiliului materialele în privința a 68 din candidați la funcția de judecător au fost remise și în adresa Institutului Național al Justiției, în vederea susținerii examenului de capacitate în fața Comisiei de absolvire. Urmînd ca candidații care au susținut examenul de capacitate să fie supuși procedurii de selecție în anul 2015.

Pe parcursul anului 2014, Colegiul pentru selecția și cariera judecătorilor a examinat materialele în privința a 21 de candidați la funcția de judecător, dintre care *admiși au fost 19 și respinși 2. Comparativ cu anul 2013, Colegiul a realizat selecția în privința a 40 de candidați la funcția de judecător, din aceștia 27 fiind admiși și 13 respinși.*

Candidaturile au fost apreciate în baza unor criterii clare, transparente, obiective și bazate pe merit, cota procentuală a rezultatelor pentru anii 2013-2014 fiind indicată în *figura grafică nr. 1:*

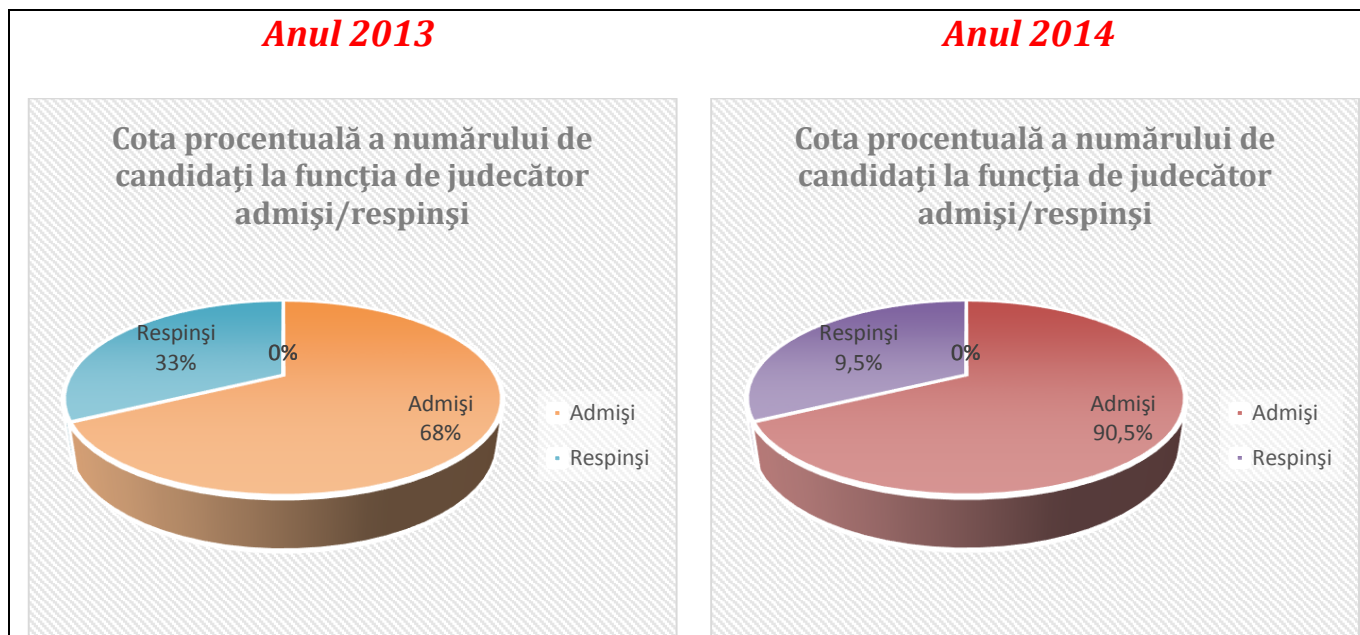

Figura nr.1

Astfel, respinse au fost candidaturile dlor Cecan Ion (47 puncte) și Berzoi Ruslan (63 puncte).

Din totalul hotărârilor emise de către Colegiu, doar una a fost contestată, invocându-se pretense încălcări de procedură la examinarea în cadrul ședinței a candidaturii, precum și la emiterea și adoptarea hotărârii (Ruslan Berzoi). Ca urmare a examinării contestației depuse de către candidat, Consiliul Superior al Magistraturii a respins-o și a menținut hotărârea Colegiului de selecție, constatând lipsa încălcărilor de procedură la emiterea și adoptarea hotărârii în cauză.

Pe parcursul anului 2014, ca urmare anunțării concursurilor pentru suplinirea funcțiilor vacante de judecător în cadrul Curților de Apel și al Curții Supreme de Justiție, Colegiul de selecție a examinat materiale în privința a 34 de judecători, cu privire la criteriile de selecție, promovare și transferare a judecătorilor.

Toate candidaturile care au fost examinate în cadrul ședințelor, au fost admise și nici o hotărâre nu a fost contestată.

Astfel, au solicitat promovarea la Curtea Supremă de Justiție – 6 judecători; la Curtea de Apel Chișinău – 17 judecători; la Curtea de Apel Bălți – 5 judecători; la Curtea de Apel Cahul – 2; la Curtea de Apel Comrat – 3 și 1 judecător nu a specificat instanța concretă (figura grafică nr. 2).

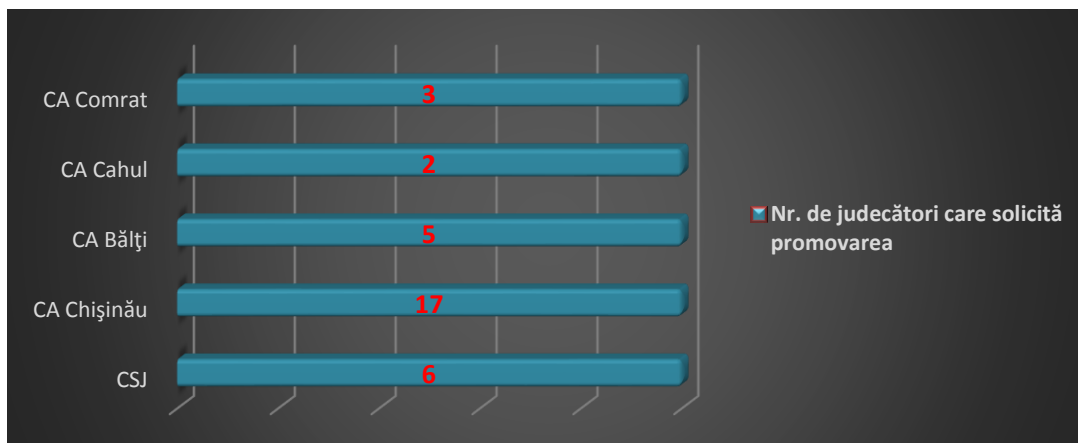

Figura nr.2 Numărul judecătorilor care solicitau promovarea în instanțele ierarhic superioare

Dintre aceștia, ca urmare a procedurii de selectare petrecute pe parcursul anului 2014 și a desfășurării concursurilor, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, au fost promovați la instanțe ierarhice superioare 10 judecători.

Totodată, pe parcursul anului 2014, au fost anunțate un șir de concursuri pentru suplinirea funcțiilor vacante de președinte sau vicepreședinte de instanță, cu publicarea hotărârilor CSM în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Ca urmare a expirării termenului de depunere a cererilor pentru participare la concursuri, Consiliul Superior al Magistraturii a hotărât, pentru fiecare vacanță a funcției în parte, și a remis materialele în privința candidaților la Colegiul pentru selecția și cariera judecătorilor.

În așa mod, Colegiul pentru selecția și cariera judecătorilor a examinat candidaturile a 27 de judecători care solicitau promovarea în funcțiile de președinte/vicepreședinte de instanță.

Candidații la funcția de președinte de instanță

Nr. d/o	Numele, prenumele	Instanța solicitată
1.	Gafton Luiza	Botanica, mun. Chișinău
2.	Pșenița Eugeniu	Fără specificare
3.	Negru Maria	Centru, mun. Chișinău
4.	Berdilă Tudor	Cantemir
5.	Osoianu Sergiu	Strășeni
6.	Triboi Petru	Nisporeni
7.	Popovici Serghei	Comrat
8.	Mîrzenco Dumitru	Strășeni
9.	Vacula Petru	Leova
10.	Trișnevschi Valentin	Fălești
11.	Țurcan Lilia	Dondușeni
12.	Danilișin Lucia	Dondușeni
13.	Ciobanu Andrian	Rîșcani
14.	Rabei Ion	Rîșcani

15.	Zaporojan Vitalie	Drochia
16.	Podlisnic Nelia	Drochia
17.	Rusu Ion	Drochia
18.	Mandraburca Alexandru	Șoldănești

Candidații la funcția de vicepreședinte de instanță

Nr. d/o	Numele, prenumele	Instanța solicitată
1.	Pșenița Eugeniu	Fără specificare
2.	Barbos Ludmila	Ialoveni
3.	Ursache Petru	Curtea Supremă de Justiție
4.	Danilov Aliona	Buiucani, mun. Chișinău
5.	Bleșceaga Stella	Rîșcani, mun. Chișinău
6.	Holevițaia Ludmila	Rîșcani, mun. Chișinău
7.	Gordilă Nicolae	Vicepreședinte al Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție
8.	Scutelnic Gheorghe	Curtea de Apel Bălți
9.	Lazari Steliana	Orhei

Ca urmare a examinării dosarelor personale și a materialelor în privința judecătorilor menționați anterior, Colegiul pentru selecție, a admis toate candidaturile.

Candidatul la funcția de președinte al Judecătorei Strășeni, Sergiu Osoianu, a contestat hotărârea Colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor nr. 41/6 din 18 iunie 2014. Ulterior, dînsul a depus o cerere prin care și-a retras contestația depusă, iar Consiliul Superior al Magistraturii a acceptat-o.

Celelalte hotărâri ale Colegiului de selecție emise în privința candidaților la funcția de președinte/vicepreședinte de instanță nu au fost contestate la Consiliul Superior al Magistraturii.

O informație mai detaliată cu privire la activitatea Colegiului pe parcursul perioadei raportate este cuprinsă în *Raportul Colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor pe anul 2014* care poate fi accesat pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii (<http://csm.md/informatia-anuala-privind-activitatea-colegiului.html>).

CAPITOLUL IV

ETICA ȘI DISCIPLINA JUDECĂTORILOR

4.1 Rolul Consiliului Superior al Magistraturii

CSM are un rol esențial în domeniul asigurării eticii și disciplinei judecătorilor. Pârghiile principale prin care CSM poate asigura etica și disciplina judecătorilor, conform

legislației actuale, țin de procedura disciplinară a judecătorilor, verificarea activității instanțelor de judecată, demisiile judecătorilor și posibilitatea de solicitare a informației cu privire la declarațiile de venit ale judecătorilor. Reieșind din acestea, se poate de menționat că CSM își realizează pîrghiile sale în domeniul eticii și disciplinei prin:

- analiza plîngerilor ce sunt depuse la CSM cu privire la etica și disciplina judecătorilor și efectuarea verificării activității organizatorice instanțelor judiciare prin intermediul Inspecției judiciare;

- pornirea procedurilor disciplinare de membrii CSM;

- examinarea cauzelor disciplinare de către Colegiul Disciplinar;

- validarea și examinarea contestațiilor asupra hotărârilor Colegiului Disciplinar;

- propunerile cu privire la demisiile judecătorilor;

- colectarea și plasarea pe pagina web a declarațiilor de venit, proprietate și conflicte de interese ale judecătorilor.

CSM este unica autoritate care poate accepta cererea de demisie a unui judecător sau aplica sancțiunea disciplinară cu privire la eliberarea din funcție a unui judecător. De asemenea, CSM poate solicita autorităților relevante informații referitoare la declarațiile de venituri și proprietate ale judecătorilor și să solicite organelor fiscale efectuarea controlului veridicității declarațiilor despre venituri ale membrilor familiilor judecătorilor. CSM asigură publicarea declarațiilor de venituri și proprietate ale judecătorilor pe pagina web și să le menține pe parcursul anului.

CSM are un rol educativ și preventiv în domeniul eticii judiciare.

4.2 Activitatea Inspecției Judiciare

În perioada de referință, Inspecția judiciară și-a desfășurat activitatea în conformitate cu competențele prevăzute de art. 7¹) al Legii cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, alte acte normative relevante și Planul de lucru pentru anul 2014. Astfel, una de prioritățile Inspecției în perioada raportată a fost *verificarea activității organizatorice a instanțelor judecătorești la îndeplinirea justiției*.

Deci, potrivit Planului de lucru pentru anul 2014, aprobat prin Hotărîrea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 68/2 din 21 ianuarie 2014 de către Inspecția judiciară a fost verificată activitatea organizatorică privind efectuarea justiției a 10 instanțe judecătorești și anume: Curtea de Apel Chișinău, Judecătoriile Ungheni, Fălești, Soroca, Florești, Șoldănești, Rezina, Cahul, Comrat și Hîncești. De asemenea, Inspecția judiciară a efectuat controlul suplimentar privind înlăturarea neajunsurilor constatate în cadrul verificării activității organizatorice la efectuarea justiției, efectuate în anul 2013 în Judecătoriile Rîșcani, mun. Chișinău, Buiucani, mun. Chișinău, Centru mun. Chișinău, Căușeni, Dondușeni, Orhei, Bălți. Obiectivele controalelor au constat în verificarea organizării și coordonării eficiente a activității instanței judecătorești, perfectării și realizării procedurilor de personal, planificării și executării bugetului instanței, evidenței materialelor, dosarelor civile, penale, contravenționale și respectării procedurii la examinarea acestora, activității

judecătorului de instrucție, utilizării PIGD și sistemelor audio, modului de rezolvare a plîngerilor și sesizărilor, activității de grefă, registratură și arhivă. Urmare controalelor desfășurate de către Inspekția judiciară au fost întocmite Note informative, care ulterior au fost discutate în cadrul ședințelor Consiliului Superior al Magistraturii și emise hotărîri pe marginea acestora. Astfel, prin hotărîrile Consiliului s-a luat act de notele informative a Inspekției judiciare referitor la controalele complexe a instanțelor indicate supra și activitatea acestora a fost apreciată ca fiind bună, totodată, președinților instanțelor judecătorești li s-a propus să înlătore neajunsurile constatate. De asemenea putem menționa că în cadrul controalelor activității instanțelor de judecată la înfăptuirea justiției efectuate în anul 2014, instanțele de judecată în general activează în conformitate cu prevederile Legii cu privire la organizarea judecătorească și Legii cu privire la statutul judecătorului.

În urma verificărilor efectuate au fost perfectate note informative, care au fost examinate în ședințele plene ale Consiliului Superior al Magistraturii.

- 8 pe marginea controlului complex realizat la Curtea de Apel Chișinău și Judecătoriile Botanica, Buiucani, Centru, Rîșcani și Ciocana (activitatea cărora a fost apreciată ca fiind bună); Curtea de Apel Bălți (activitatea fiind apreciată ca bună), Judecătoria Soroca (activitatea fiind apreciată ca bună), Florești (activitatea fiind apreciată ca bună), Fălești (activitatea fiind apreciată ca bună), Ungheni (activitatea fiind apreciată ca bună), Bălți (activitatea fiind apreciată ca satisfăcătoare), Căușeni (activitatea fiind apreciată ca nesatisfăcătoare);

- 57 s-au referit la acțiunile judecătorilor, urmare fiind luat act de intenția membrilor de a intenta procedură disciplinară în privința a 22 judecători, fiind atenționați 8 judecători asupra respectării cadrului legislativ în vigoare la înfăptuirea actului de justiție, pe una din note a fost sesizată Comisia de Etică și Disciplină a Avocaților din RM, iar pe 26 din notele examinate s-a luat act de cele expuse în ele.

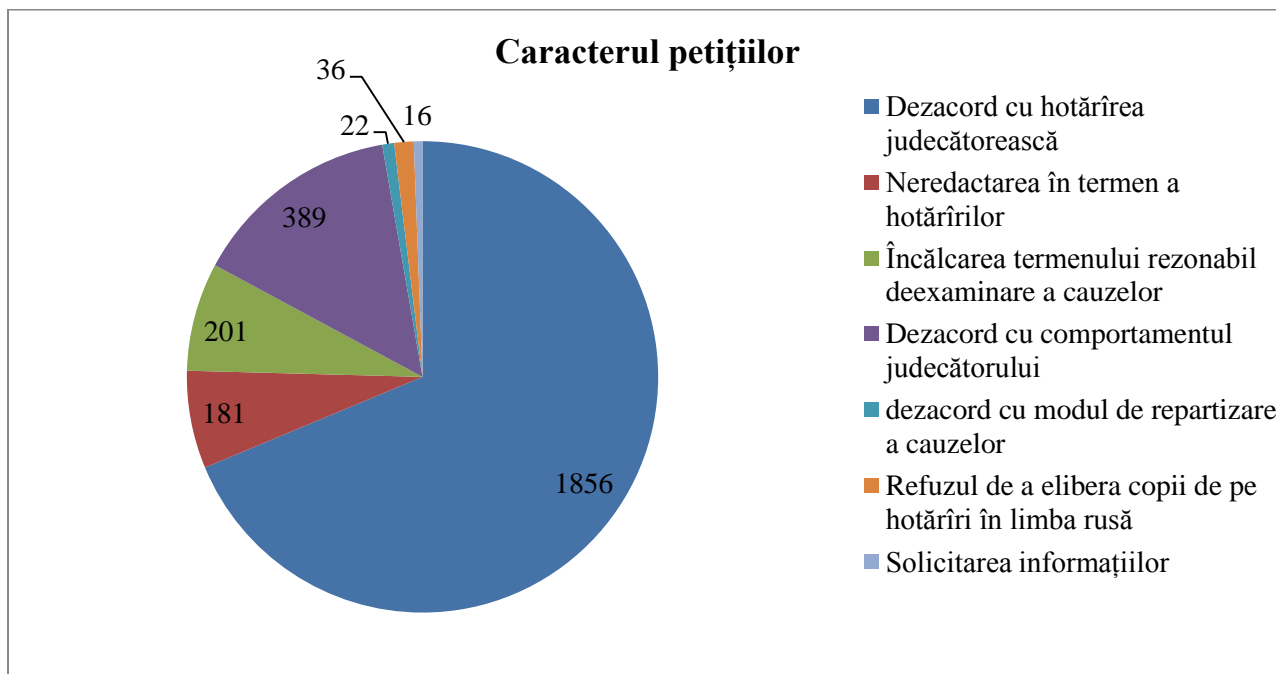
Cu referire la lit. b) art. 7¹ al Legii cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, ”*examinarea petițiilor cetățenilor în probleme ce țin de etica judiciară, adresate Consiliului Superior al Magistraturii*”, specificăm că pe parcursul anului precedent, Inspekției judiciare i-au fost repartizate spre examinare 2701 petiții. Majoritatea se referă la dezacordul cu hotărîrile, încheierile și deciziile instanțelor judecătorești, dezacordul cu comportamentul judecătorilor, încălcarea termenului de redactare a hotărîrilor, încălcarea termenului rezonabil de soluționare a cauzelor, dezacordul cu modul de repartizare a cauzelor parvenite în instanță, dezacordul cu răspunsurile CSM la petiții, refuzul de a elibera copiile de pe actele judecătorești în limba rusă.

Astfel, putem preciza că, referitor cu dezacordul cu hotărîrile, încheierile și deciziile instanțelor judecătorești la Inspekția Judiciară au parvenit 1856 petiții, ce constituie 69% din petițiile examinate, ceia ce ține de neredactarea hotărîrilor în termenul legal și tergiversarea transmiterii cauzelor în instanța ierarhic superioară au fost examinate 181 petiții, referitor la încălcarea termenului rezonabil de soluționare a cauzelor - 201 petiții, privitor la dezacordul cu comportamentul judecătorilor – 389 petiții, dezacordul cu modul de repartizare a

cauzelor civile – 22 petiții, despre refuzul de a elibera copiile hotărârilor în limba rusă – 36 petiții, privitor la solicitarea informațiilor – 16 petiții.

De asemenea din numărul total de petiții 34 au fost anonime, iar 76 de petiționari nu au fost de acord cu răspunsul CSM.

Diagrama de mai jos specifică caracterul petițiilor.

Din petițiile depuse, se referă la activitatea judecătorilor din instanțele de judecată din Republica Moldova, după cum urmează:

- Curtea Supremă de Justiție - 182 petiții;
- Curtea de Apel Chișinău - 268 petiții;
- Curtea de Apel Bălți - 17 petiții;
- Curtea de Apel Bender - 41 petiții;
- Curtea de Apel Cahul - 5 petiții;
- Curtea de Apel Comrat - 2 petiții;
- Judecătoria Centru, mun. Chișinău - 251 petiții;
- Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău - 64 petiții;
- Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău - 243 petiții;
- Judecătoria Botanica, mun. Chișinău - 145 petiții;
- Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău - 283 petiții;

Judecătoriile:

Anenii Noi - 35 petiții; Bălți - 71 petiții; Bender - 9 petiții; Basarabeasca - 8 petiții; Briceni - 15 petiții; Cahul - 27 petiții; Cantemir - 9 petiții; Călărași - 11 petiții; Căușeni - 27 petiții; Ceadr –Lunga - 15 petiții; Comrat - 30 petiții; Criuleni - 12 petiții; Dondușeni - 14 petiții; Drochia - 22 petiții; Dubăsari - 3 petiții; Edineț - 15 petiții; Fălești - 8 petiții; Florești - 13 petiții; Glodeni - 16 petiții; Hîncești - 19 petiții; Grigoriopol - 5 petiții; Ialoveni - 32 petiții; Leova - 20 petiții; Nisporeni - 8 petiții; Ocnița - 7 petiții; Orhei - 47 petiții; Rezina - 17 petiții; Rîșcani - 10 petiții; Sîngerei - 6 petiții; Slobozia - 1 petiții; Soroca - 39 petiții; Strășeni

- 52 petiții; Șoldănești - 12 petiții; Ștefan Vodă - 6 petiții; Taraclia – 5 petiții; Telenești - 19 petiții, Ungheni - 17 petiții; Vulcănești - 8 petiții; Judecătoria Militară - 1 petiții; Judecătoria Comercială de Circumscripție - 12 petiții.

Petițiile depuse privitor la dezacordul cu deciziile Curții Supreme de Justiție în 23 cazuri se referă la aplicarea neuniformă a legii, în 105 cazuri - la dezacordul cu actul judecătoresc. Petițiile depuse privitor la activitatea Curții de Apel Chișinău, Curții de Apel Bălți și judecătoriile din mun. Chișinău și Bălți se referă la legalitatea actului judecătoresc, încălcarea termenului de redactare a hotărîrilor și tergiversarea examinării cauzelor, modul de repartizare a cauzelor.

În urma verificării circumstanțelor indicate în petiții s-a constatat, în Curtea de Apel Chișinău și judecătoriile sectorului Buiucani, Centru, Rîșcani are loc încălcarea termenului de redactare a hotărîrilor și a termenelor rezonabili de examinare a cauzelor penale, civile și contravenționale, fapt ce se explică prin volumul mare de lucru în aceste instanțe și numărul insuficient de judecători.

Pe marginea petițiilor parvenite au fost perfectate 65 note informative, care au fost propuse Consiliului Superior al Magistraturii spre examinare prin prisma art. 22 al Legii cu privire la statutul judecătorului. În urma examinării notelor informative au fost intentate 28 proceduri disciplinare în privința a 12 judecători.

În perioada 01 ianuarie 2014 – 31 decembrie 2014, de către Inspekția judiciară au fost primiți în audiență 267 de cetățeni. Majoritatea nemulțumirilor invocate de către cetățeni s-au referit la încălcarea termenilor rezonabili de examinare a cauzelor, neredactarea hotărîrilor în termen, neeliberarea copiei hotărîrii traduse în limba rusă, legalitatea hotărîrilor și încheierilor instanțelor de judecată.

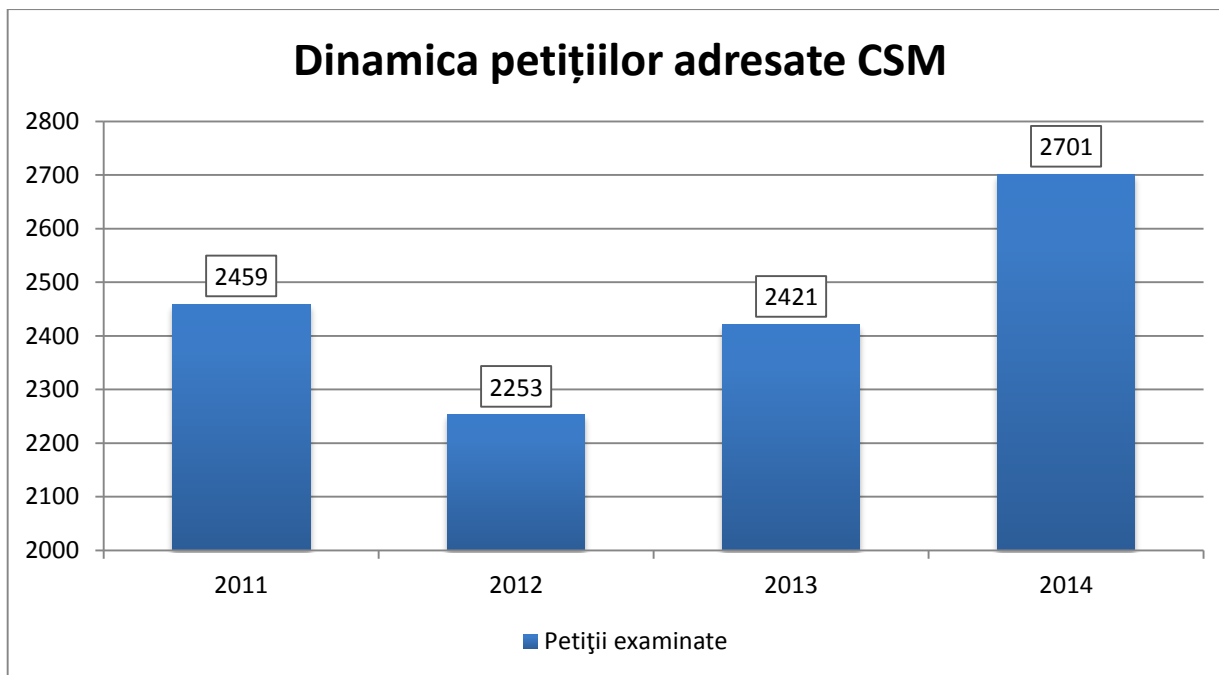
În perioada de raportare au fost înregistrate și 76 petiții privind activitatea Consiliului Superior al Magistraturii, iar 33 de cetățeni s-au adresat în instanțele de judecată cu cereri de chemare în judecată, prin care a fost contestat răspunsurile la petiții, din care 12 au fost examinate, fiind respinse, hotărîrea rămînînd irevocabilă. 11 cereri de chemare în judecată rămîn în procedură.

Din cele 2701 petiții parvenite de la persoanele fizice și juridice și înregistrate în anul 2014 au fost examinate de inspectorii-judecători:

- Elena Gligor - 486 petiții;
- Liudmila Cernei - 471 petiții;
- Valeriu Catan - 663 petiții;
- Ion Tutunaru - 524 petiții;
- Valentin Verejan - 557 petiții.

Se poate de menționat că comparativ cu anii precedenți în anul 2014 au fost înregistrate cel mai mare număr de petiții, pe cînd în anul 2013 au fost examinate 2421 petiții, în 2012 – 2253 petiții, în 2011 – 2459 petiții.

Dinamica petițiilor poate fi vizualizată și în diagrama de mai jos.

Inspecția judiciară a mai examinat în această perioadă 3 demersuri ale Procuraturii Generale a Republicii Moldova, care au avut ca obiect acordul Consiliului Superior al Magistraturii la pornirea urmăririi penale împotriva judecătorului Judecătoria Centru, mun. Chișinău, Ion Busuioc, judecătorului Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, Iurie Țurcan și judecătorului Curții de Apel Chișinău, Mihai Ciugureanu.

În anul 2014 Inspecția judiciară a verificat temeiul respingerii de către Președintele Republicii Moldova a candidaturilor propuse de Consiliul Superior al Magistraturii pentru:

- reconfirmarea în funcția de judecător a judecătorului de instrucție al Judecătoria Șoldănești, Vasile Taban;
- numirea doamnei Ludmila Barbos în funcția de vicepreședinte al Judecătoria Ialoveni;
- numirea în funcție de judecător pînă la atingerea plafonului de vîrstă a judecătorului Judecătoria Bălți, Florentina Dragan;
- numirea în funcție de judecător a doamnei Lucia Bagrin - la Judecătoria Centru, mun. Chișinău, doamnei Nataliei Berbec - la Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău, domnului Crețu Corneliu - la Judecătoria Centru, mun. Chișinău, domnului Petru Harmaniuc - la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău;
- numirea în funcție de judecător a judecătorului de instrucție al Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, Galben Anatolie;
- numirea prin transfer a judecătorilor Mihai Antonov, Aurelia Parpalac, Nicolae Nogai, Grigore Druguș, Svetlana Leu la Curtea de Apel Chișinău, Curtea de Apel Comrat, Curtea de Apel Cahul.

În perioada de referință, Inspecția judiciară și-a desfășurat activitatea componenta inspectorului-judecător principal, Elena Gligor și patru inspectori-judecători - Ludmila Cernei, Valentin Verejan, Ion Tutunaru și Valeriu Catan. Astfel, una de prioritățile

Inspecției judiciare în perioada raportată a fost *verificarea activității organizatorice a instanțelor judecătorești la îndeplinirea justiției*.

4.3 Activitatea Colegiului Disciplinar

Pe parcursul anului 2014, Colegiul disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii și-a desfășurat activitatea în corespundere cu prevederile Legii nr. 950/1996 cu privire la colegiul disciplinar și la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Legii nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului, precum și alte acte normative aprobate de CSM.

În perioada de raportare de către membrii CSM au fost intentate 52 de dispoziții de intentare a procedurii disciplinare în privința judecătorilor instanțelor judecătorești, cu 9 proceduri restante din anul 2013, în total fiind înregistrate 61 de proceduri în privința a 55 de judecători. Astfel, au fost intentate proceduri disciplinare de către membrii CSM după cum urmează: Victor Micu - 3 proceduri, Mihai Poalelungi - 17 proceduri, Corneliu Gurin - 7 proceduri, Oleg Efrim - 6 proceduri, Dumitru Visternicean - 5 proceduri, Anatolie Țurcan - 1 procedură, Tatiana Răducanu - 4 proceduri, Vera Toma - 4 proceduri, Teodor Cârnaț - 8 proceduri, Violeta Cojocaru - 5 proceduri.

Respectiv, Colegiul disciplinar pe parcursul anului 2014 s-a convocat în 10 ședințe, în cadrul cărora au fost examinate dispoziții de intentare a procedurii disciplinare cu emiterea a 46 de hotărâri, prin care s-au aplicat 16 sancțiuni disciplinare, 26 propuneri de aplicare a sancțiunii au fost respinse, 2 proceduri au fost sistate în legătură cu expirarea termenelor de tragere la răspundere disciplinară și 2 proceduri sistate în legătură cu netemeinicia tragerii la răspundere disciplinară, iar 15 proceduri disciplinare urmează a fi examinate pe parcursul anului 2015.

Astfel, sancțiunea disciplinară sub formă de „*avertisment*”, cea mai blândă sancțiune a fost aplicată în privința a 12 judecători, după cum urmează: Anatolie Galben, Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, Lilia Vasilevici, Judecătoria Centru, mun. Chișinău, Viorel Pușcaș, Judecătoria Bălți, Vasile Selevestru, Judecătoria Orhei, Irina Țonov, Judecătoria Căușeni, Garri Bivol, Judecătoria Centru, mun. Chișinău, Vasile Taban, Judecătoria Șoldănești, Serghei Pilipenco, Judecătoria Ceadâr-Lunga, Elvira Lavciuc (Popa), Judecătoria Șoldănești, Sergiu Pleșca, Judecătoria Ștefan Vodă, Sergiu Procopciuc, Judecătoria Orhei și Serghei Lazari, Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău.

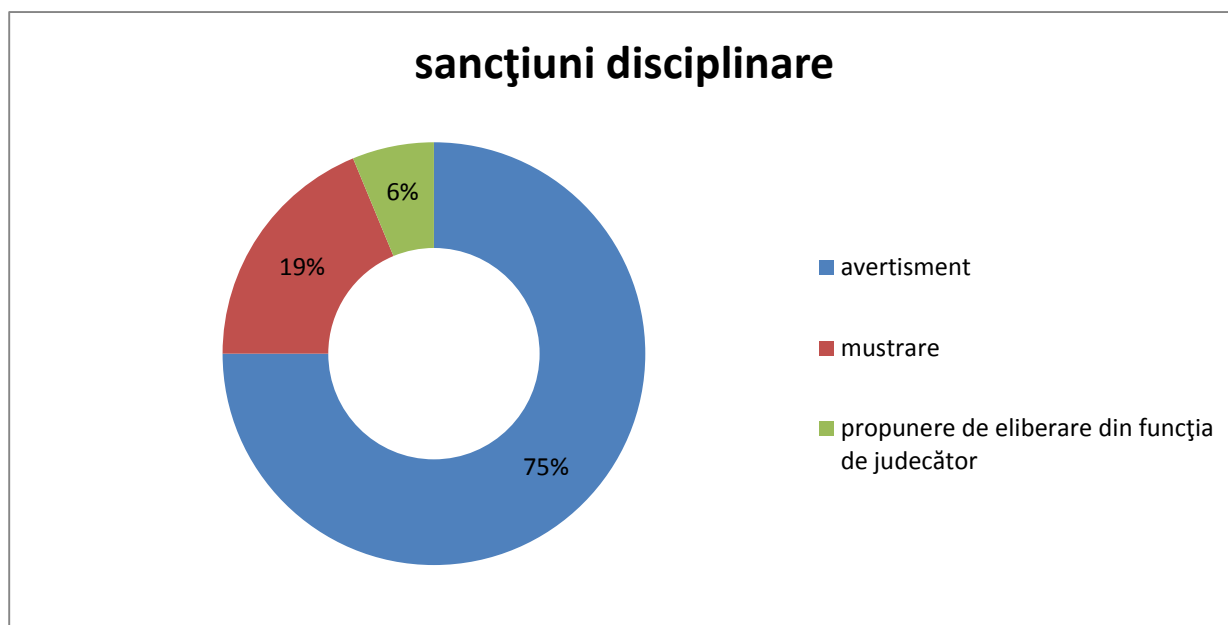
Sancțiunea „*mustrare*”, a fost aplicată în privința a trei judecători și anume: Vasile Selevestru, Judecătoria Orhei, Derevenco Vitalii, Judecătoria Comrat și Ion Cotea, Judecătoria Cahul.

Sancțiunile disciplinare nominalizate au fost aplicate judecătorilor din motivul comiterii abaterii disciplinare prevăzute de art. 22 alin. din Legea cu privire la statutul judecătorului și anume: încălcarea, din motive imputabile, a termenelor de examinare a cauzelor aflate în procedură sau încălcarea normelor imperative ale legislației; încălcarea

termenelor de redactare a hotărîrilor judecătorești și de transmitere a copiilor de pe acestea participanților la proces; încălcarea normelor Codului de etică al judecătorului.

Sanctiunea disciplinară sub formă de „*propunere de eliberare din funcția de judecător a instanței de judecată*”, cea mai aspră sancțiune, a fost aplicată Judecătorului Judecătoriei Orhei, Vasile Selevestru. Prin dispoziția de intentare a procedurii disciplinare a membrului Consiliului Superior al Magistraturii, Anatolie Țurcan, judecătorului Vasile Selevestru i s-a imputat comiterea abaterii disciplinare prevăzute de art. 22 alin. (1) lit. f¹), h¹), și k) din Legea cu privire la statutul judecătorului și anume: încălcarea, din motive imputabile, a termenelor de examinare a cauzelor aflate în procedură sau încălcarea normelor imperative ale legislației; încălcarea termenelor de redactare a hotărîrilor judecătorești și de transmitere a copiilor de pe acestea participanților la proces; încălcarea normelor Codului de etică al judecătorului. La aplicarea sancțiunii disciplinare menționate, Colegiul disciplinar a ținut cont de faptul că, anterior, judecătorul Vasile Selevestru a fost sancționat de către Colegiul disciplinar cu avertisment și mustrare, iar faptele reprobabile stabilite în prezenta speță, a motivat Colegiul de a aplica judecătorului vizat cea mai gravă sancțiune disciplinară posibilă – propunerea de eliberare din funcție.

În graficul de mai jos putem vedea în % sancțiunile disciplinare aplicate de către Colegiul disciplinar în perioada raportată.

În conformitate cu art. 23 din Legea nr. 950-XIII din 19.07.1996, judecătorul sau membrul CSM, care a intentat procedura disciplinară și nu a fost de acord cu soluția adoptată de Colegiul disciplinar, a contestat hotărârea colegiului la Consiliul Superior al Magistraturii în termen de 10 zile de la data adoptării. Astfel, în perioada de referință, la CSM au fost depuse 14 contestații împotriva a 13 hotărâri ale Colegiului disciplinar, dintre care 10 au fost respinse, iar hotărârile CD fiind validate, 4 contestații au fost admise cu invalidarea hotărîrii CD și pronunțarea unei noi hotărîri. Astfel, hotărîrea emisă în privința judecătorului **Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, Gheorghe Balan** prin care s-a clasat procedura

disciplinară, Consiliul a invalidat-o și a emis o nouă hotărîre cu aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de avertisment; prin hotărîrea CD emisă în privința judecătorului **Curții de Apel Bălți, Valeriu Harmaniuc** a fost sistată procedura disciplinară pe motivul expirării termenului de tragere la răspundere disciplinară, CSM a invalidat-o și a emis o nouă hotărîre de încetare a procedurii disciplinare pe motivul netemeinicii tragerii la răspundere disciplinară; judecătorului **Judecătoriei Șoldănești, Elvira Lavciuc (Popa)** i-a fost aplicată sancțiune disciplinară sub formă de avertisment, CSM a invalidat hotărîrea CD și a emis o nouă hotărîre de respingere a propunerii de aplicare a sancțiunii disciplinare cu clasarea procedurii; hotărîrea emisă în privința judecătorului **Judecătoriei Bălți, Valentin Caisîn** de clasare a procedurii disciplinare, a fost invalidată de către Consiliu și emisă o nouă hotărîre de aplicare a unui avertisment.

Totodată, CSM în lipsa unei contestații în privința judecătorului **Judecătoriei, Șoldănești, Taban Vasile** fiindu-i aplicată sancțiune disciplinară sub formă de avertisment, a invalidat hotărîrea și a emis o nouă hotărîrea cu aplicarea sancțiunii disciplinare propunere de eliberare din funcția de judecător.

Este de specificat faptul că, hotărîrea Colegiului emisă în privința judecătorului Ceadâr-Lunga, Serghei Pilipenco, a fost contestată atât de judecătorul vizat cât și de autorul dispoziției de intentare a procedurii disciplinare, ambele fiind respinse cu menținerea hotărîrii CD.

Urmare, cinci hotărîri ale Consiliului Superior al Magistraturii, referitoare la validarea sau invalidarea hotărîrilor Colegiului disciplinar au fost contestate în instanța judecătorească, conform legislației în vigoare. Astfel, prin hotărîrea CSJ din 30.04.2014 a fost respinsă ca neîtemeiată contestația judecătorului Anatol Galben împotriva hotărîrii CSM nr. 204/8 din 26.02.2014; prin hotărîrea CSJ nr. 3-13/2014 au fost respinse ca neîtemeiate contestațiile judecătorului Vasile Selevestru împotriva hotărîrilor CSM nr. 392/14 din 29 aprilie 2014 și nr. 466/16 din 27 mai 2014 cu privire la contestarea hotărîrilor Colegiului disciplinar nr. 16/2 și 15/2 din 28 martie 2014; prin hotărîrea CSJ nr. 3-16/2014 a fost respinsă ca neîtemeiată contestația judecătorului Gheorghe Balan împotriva hotărîrii CSM nr. 526/18 din 18 iunie 2014 cu privire la contestarea hotărîrii Colegiului disciplinar nr. 27/4 din 16 mai 2014; prin hotărîrea CSJ nr. 3-22/2014 a fost respinsă ca neîtemeiată contestația judecătorului Valentin Caisîn împotriva hotărîrii CSM nr. 707/23 din 09 septembrie 2014 cu privire la contestarea hotărîrii Colegiului disciplinar nr. 28/5 din 06 iunie 2014.

În tabelul de mai jos este expusă informația sumară privind activitatea Colegiului disciplinar și anume numărul de proceduri disciplinare intentate în perioada de raportare, numele judecătorilor împotriva cărora au fost intentate proceduri, autorii procedurilor respective, sancțiunea aplicată de colegiu precum și faptul dacă hotărîrea Colegiului a fost sau nu a fost validată.

Nr.	Nr. Data hotărârii Coleg. discip.	Numele, prenumele judecătorului tras la răspundere disciplinară	Instanța în care activează judecătorul	Abatere a disciplinării invocată în dispozițiile	Numele, prenumele membrului CSM	Sanțiunea aplicată, sau o altă hot. adoptată de CD	Validată/ invalidată.
1.	Nr.22/3 11.04.1 4	Svetlana Garștea – Bria	Judecători a Botanica, mun. Chișinău	Art.22 alin. (1) lit. f ¹), h), k)	Mihai Poalelungi, Președinte CSJ membru CSM	Respinsă propunerea de aplicare a sancțiunii cu clasarea procedurii.	Hotărârea CD validată. Hotărârea CSM nr. 567/19 din 01.07.2014.
2.	Nr.1/1 10.01.1 4	Silvia Vrabii	Curtea de Apel Bender	Art.22 alin. (1) lit. h), k)	Mihai Poalelungi, Președinte CSJ membru CSM	Respinsă propunerea de aplicare a sancțiunii cu clasarea procedurii.	Hotărârea CD validată. Hotărârea CSM nr. 344/12 din 08.04.14.
3.	Nr.3/1 10.01.1 4	Anatolie Galben	Judecători a Rîșcani, mun. Chișinău	Art. 22 alin. (1) lit. f ¹), h), k)	Dumitru Visternicean, membru CSM	Aplicată sancțiune disciplinară – avertisment.	Hotărârea CD validată. Hotărârea CSM nr. 204/8 din 26.02.2014, contestație respinsă.
4.	Nr.26/4 16.05.1 4	Lilia Vasilevici	Judecători a Centru, mun. Chișinău	Art. 22 al. (1) lit. f ¹)	Dumitru Visternicean , membru CSM	Aplicată sancțiune disciplinară – avertisment.	Hotărârea CD validată. Hotărârea CSM nr. 658/21 din 05.08.14
5.	Nr.28/5 06.06.1 4	Valentin Caisîn	Judecători a Bălți	Art. 22 alin. (1) lit. f ¹), h ¹)	Corneliu Gurin, Procuror General,	Respinsă propunerea de aplicare a sancțiunii cu	Hotărârea CD invalidată.

					membru CSM	clasarea procedurii.	Hotărîrea CSM nr. 707/23 din 09.09.14, contestație admisă, aplicată sancțiune - avertismen t.
6.	Nr.24/3 11.04.1 4	Garri Bivol	Judecătoria a Centru, mun. Chișinău	Art. 22 alin. (1) lit.a), f ^l),h), k)	Oleg Efrim, Ministrul justiției, membru CSM	Sistată procedura.	Hotărîrea CD validată. Hotărârea CSM nr. 525/18 din 17.06.2014, contestație respinsă.
7.	Nr.4/1 10.01.1 4	Mihail Nicolaev, Ruslana Burdeniuc, Ala Rotaru	Curtea de Apel Bălți	Art. 22 alin. (1) lit. f ^l), k)	Corneliu Gurin, Procuror General, membru CSM	Respinsă propunerea de aplicare a sancțiunii cu clasarea procedurii.	Hotărîrea CD validată. Hotărârea CSM nr. 153/5 din 11.02.14, contestație respinsă.
8.	Nr.5/1 10.01.1 4	Iurii Moldovanu	Judecătoria a Anenii-Noi	Art. 22 alin. (1) lit. a), f ^l), k)	Oleg Efrim, Ministrul justiției, membru CSM	Respinsă propunerea de aplicare a sancțiunii cu clasarea procedurii.	Hotărîrea CD validată. Hotărîre CSM nr. 249/9 din 11.03.14.
9.	Nr. 2/1 10.01.1 4	Ivan Busuioc	Judecătoria a Centru, mun. Chișinău	Art. 22 alin. (1) lit. a), f ^l)	Alexandru Arseni, Membru CSM	Respinsă propunerea de aplicare a sancțiunii cu clasarea procedurii.	Hotărîrea CD validată. Hotărîre CSM nr. 345/12 din 08.04.14.

10.	Nr.27/4 16.05.1 4	Gheorghe Balan	Judecători a Botanica mun. Chişinău	Art. 22 alin. (1) lit. b), f ¹), k)	Tatiana Răducanu, membru CSM	Respinsă propunerea de aplicare a sancţiunii cu clasarea procedurii.	Hotărîrea CD invalidată. Hotărîre CSM nr. 526/18 din 17.06.14, contestaţia admisă, aplicată sancţiune – avertisment.
11.	Nr.16/2 28.03.1 4	Vasile Selevestru	Judecători a Orhei	Art. 22 alin. (1) lit. f ¹), h ¹), k)	Anatolie Țurcan, membru CSM	Aplicată sancţiune disciplinară - propunere de eliberare din funcţia de judecător.	Hotărîrea CD validată. Hotărîrea CSM nr. 392/14 din 29.04.14, contestaţie respinsă.
12.	Nr.15/2 28.03.1 4	Vasile Selevestru	Judecători a Orhei	Art. 22 alin. (1) lit. f ¹), h ¹), k)	Dumitru Visternicean membru CSM	Aplicată sancţiune disciplinară – mustrare.	Hotărîrea CD validată. Hotărîrea CSM nr. 466/16 din 27.05.14, contestaţie respinsă.
13.	Nr.20/3 11.04.1 4	Vitalii Derevenco	Judecători a Comrat	Art. 22 alin. (1) a),f ¹), k)	Corneliu Gurin, Procuror General, membru CSM	Aplicată sancţiune disciplinară – mustrare.	Hotărîrea CD validată. Hotărîrea CSM nr. 562 din 01.07.2014.
14.	Nr. 6/2 28.03.1 4	Valeriu Pădurari	Judecători a Bălţi	Art. 22 alin. (1) lit.h), k)	Mihai Poalelungi, Preşedinte CSJ	Respinsă propunerea de aplicare a sancţiunii cu	Hotărîrea CD validată. Hotărîrea

					membru CSM	clasarea procedurii.	CSM nr. 561/19 din 01.07.2014.
15.	Nr. 8/2 28.03.1 4	Viorel Pușcaș	Judecători a Bălți	Art. 22 alin. (1) lit. h), k)	Mihai Poalelungi, Președinte CSJ membru CSM	Aplicată sancțiune disciplinară – avertisment.	Hotărârea CD validată. Hotărârea CSM nr. 425/15 din 15.05.14.
16.	Nr. 7/2 28.03.1 4	Nicolae Ocerednîi	Judecători a Bălți	Art. 22 alin. (1) lit. h), k)	Mihai Poalelungi, Președinte CSJ membru CSM	Respinsă propunerea de aplicare a sancțiunii cu clasarea procedurii.	Hotărârea CD validată. Hotărârea CSM nr. 424/15 din 15.05.14.
17.	Nr.18/3 11.04.1 4	Valentina Criucicova	Judecători a Călărași	Art. 22 alin. (1) lit. h), k)	Mihai Poalelungi, Președinte CSJ membru CSM	Respinsă propunerea de aplicare a sancțiunii cu clasarea procedurii.	Hotărârea CD validată. Hotărârea CSM nr. 563 din 01.07.2014.
18.	Nr. 9/2 28.03.1 4	Grigore Dașchevici	Judecători a Călărași	Art. 22 alin. (1) lit. h), k)	Mihai Poalelungi, Președinte CSJ membru CSM	Respinsă propunerea de aplicare a sancțiunii cu clasarea procedurii.	Hotărârea CD validată. Hotărârea CSM nr. 426/15 din 15.05.14.
19.	Nr.19/3 11.04.1 4	Ion Raropu	Judecători a Călărași	Art. 22 alin. (1) lit. h), k)	Mihai Poalelungi, Președinte CSJ membru CSM	Respinsă propunerea de aplicare a sancțiunii cu clasarea procedurii.	Hotărârea CD validată. Hotărârea CSM nr. 564 din 01.07.2014.
20.	Nr.13/2 28.03.1 4	Vasile Selevestru	Judecători a Orhei	Art. 22 alin. (1)	Mihai Poalelungi,	Aplicată sancțiune	Hotărârea CD validată.

				lit. h), k)	Președinte CSJ membru CSM	disciplinară- averisment.	Hotărîrea CSM nr. 391 din 29.04.14, contestație respinsă.
21	Nr.11/2 28.03.1 4	Viorelia Varenița	Judecătoria a Orhei	Art. 22 alin. (1) lit. h), k)	Mihai Poalelungi, Președinte CSJ membru CSM	Respinsă propunerea de aplicare a sanctiunii cu clasarea procedurii.	Hotărîrea CD validată. Hotărîrea CSM nr. 427/15 din 15.05.14.
22.	Nr.12/2 28.03.1 4	Aureliu Postică	Judecătoria a Orhei	Art. 22 alin. (1) lit. h), k)	Mihai Poalelungi, Președinte CSJ membru CSM	Respinsă propunerea de aplicare a sanctiunii cu clasarea procedurii.	Hotărîrea CD validată. Hotărîrea CSM nr. 428/15 din 15.05.14.
23.	Nr.14/2 28.03.1 4	Nadejda Mazur	Judecătoria a Centru mun. Chișinău	Art. 22 alin. (1) lit. a), b), h), k)	Oleg Efrim, Ministrul justiției, membru CSM	Respinsă propunerea de aplicare a sanctiunii cu clasarea procedurii.	Hotărîrea CD validată. Hotărîrea CSM nr. 427/15 din 15.05.14.
24.	Nr.25/3 11.04.1 4	Valeriu Harmaniuc	Curtea de Apel Bălți	Art. 22 alin. (1) lit. f ¹)	Teodor Cârnaț, membru CSM	Procedura sistată.	Hotărîrea CD invalidată. Hotărîre CSM 524/18 din 17.06.14, contestație admisă - încetarea proce- durii pe motivul netemeinici ei tragerii

							la răspundere
25.	Nr.17/2 28.03.1 4	Victor Rațoi	Judecătoria a Buiucani, mun. Chișinău	Art. 22 alin. (1) lit. f ¹)	Teodor Cârnaț, membru CSM	Respinsă propunerea de aplicare a sanctiunii cu clasarea procedurii.	Hotărîrea CD validată. Hotărîrea CSM nr. 426/16 din 27.05.14.
26.	Nr.10/2 28.03.1 4	Maria Țurcan	Judecătoria a Botanica, mun. Chișinău	Art. 22 alin. (1) lit. b), f ¹), k)	Dumitru Visternicean membru CSM	Respinsă propunerea de aplicare a sanctiunii cu clasarea procedurii.	Hotărîrea CD validată. Hotărîrea CSM nr. 393/14 din 29.04.14, contestație respinsă.
27.	Nr.21/3 11.04.1 4	Sergiu Arnaut, A. Minciuna, ex judecător – Gheorghe Crețu	Curtea de Apel Chișinău	Art. 22 alin. (1) lit. f ¹)	Teodor Cârnaț, membru CSM	Procedura sistată.	Hotărîrea CD validată. Hotărîrea CSM nr. 565/19 din 01.07.2014.
28.	Nr.23/3 11.04.1 4	Ion Cotea	Judecătoria a Cahul	Art. 22 alin. (1) lit. h), h ¹), j), k)	Mihai Poalelungi, Președinte CSJ membru CSM	Aplicată sanctiune disciplinară – muștrare.	Hotărîrea CD validată. Hotărîrea CSM nr. 566/19 din 01.07.2014.
29.	Nr.33/8 24.10.1 4	Irina Țonov	Judecătoria a Căușeni	Art. 22 alin. (1) lit. j)	Vera Toma, membru CSM	Aplicată sanctiune disciplinară – avertisment.	Hotărîrea CD validată. Hotărîrea CSM nr. 1003/33 din 16.12.2014,

							contestație respinsă.
30.	Nr. 32/8 24.10.1 4	Valentin Caisîn	Judecătoria a Bălți	Art. 22 alin. (1) lit. h)	Teodor Cârnaț, membru CSM	Procedura sistată.	Hotărîrea CD validată. Hotărîrea CSM nr. 960/31 din 02.12.2014
31.	Nr.31/7 26.09.1 4	Garri Bivol	Judeătoria Centru, mun. Chișinău	Art. 22 alin. (1) lit. f)	Mihai Poalelungi, Președinte CSJ membru CSM	Aplicată sancțiune disciplinară – avertisment.	Hotărîrea CD validată. Hotărîrea CSM nr. 900/29 din 11.11.2014.
32		Marian Matcovschi	Judecătoria a Leova	Art. 22 alin. (1) lit. f), k)	Victor Micu, membru CSM		
33	Nr. 36/8 24.10.1 4	Svetlana Garștea–Bria	Judecătoria a Botanica, mun. Chișinău	Art. 21 alin. (1) Art. 22 alin. (1) lit. f ¹)	Victor Micu, membru CSM	Respinsă propunerea de aplicare a sancțiunii cu clasarea procedurii.	
34	Nr.30/7 26.06.1 4	Vasile Taban	Judecătoria a Șoldănești	Art. 22 alin. (1) lit. f ¹), k)	Corneliu Gurin, Procuror General, membru CSM	Aplicată sancțiune disciplinară – avertisment.	Hot. CD invalidată. Hotărîre CSM nr. 977/32 din 09.12.14, aplicată sancțiunea – propunere de eliberare din funcție
35.		Alx. Gheorghies ,	Curtea de Apel Bălți	Art. 22 alin. (1) lit. b), k)	Teodor Cârnaț, membru CSM		

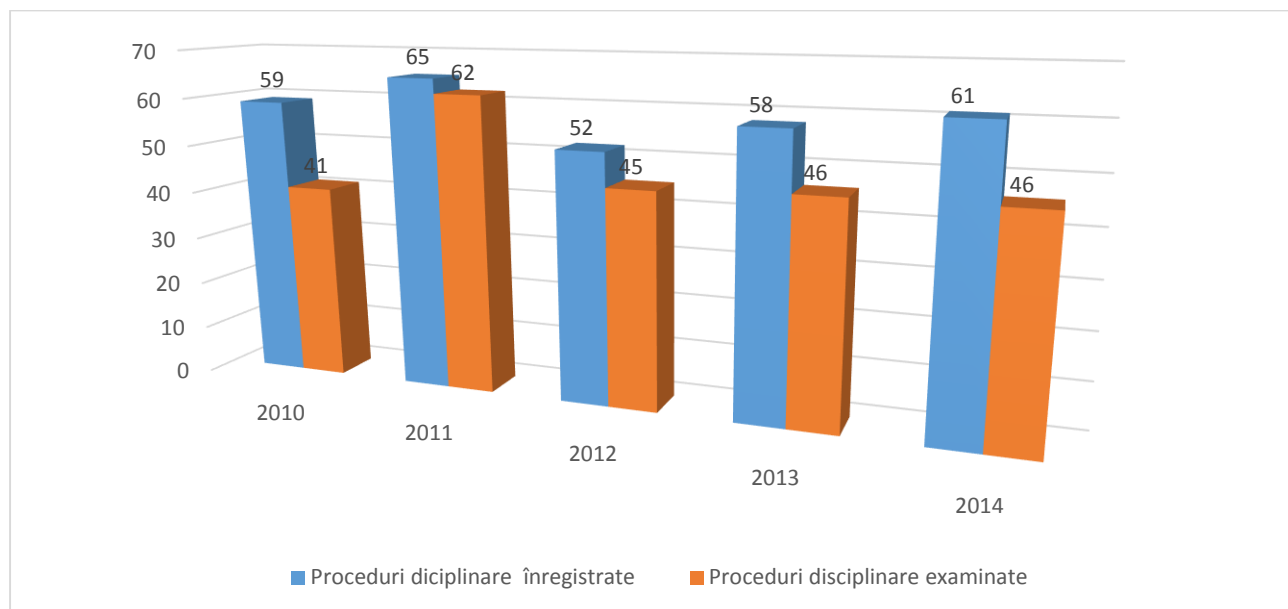
		Ala Rotaru, Natalia Chircu					
36.	Nr. 35/8 24.10.1 4	Serghei Pilipenco	Judecătoria a Ceadâr- Lunga	Art. 22 alin. (1) lit.a), f ¹)	Dumitru Visternicean membru CSM	Aplicată sanctiune disciplinară – avertisment.	Hotărîrea CD validate. Hotărîrea CSM nr. 1036/34 din 23.12.2014 – contestații respinse. (2 contestații)
37.	Nr. 39/8 24.10.1 4	Ivan Busuioc	Judecătoria a Centru, mun. Chișinău	Art. 22 alin. (1) lit. f ¹), k)	Vera Toma, membru CSM	Respinsă propunerea de aplicare a sanctiunii cu clasarea procedurii.	Hotărîrea CD validată. Hotărîrea CSM nr. 1017/33 din 16.12.2014.
38.	Nr.41/9 07.11.1 4	Marian Matcovschi	Judecătoria a Leova	Art. 22 alin. (1) lit. f ¹)	Vera Toma, membru CSM	Respinsă propunerea de aplicare a sanctiunii cu clasarea procedurii.	
39	Nr.29/7 26.09.1 4	Elvira Popa	Judecătoria a Șoldănești	Art. 22 alin. (1) lit. b), f ¹)	Corneliu Gurin, Procuror General, membru CSM	Aplicată sanctiune disciplinară – avertisment.	Hotărîrea CD invalidată. Hotărîrea CSM nr. 962/30 din 25.11.14, contestație admisă – respinsă propunere a de

							aplicare a sancțiunii.
40		Lilia Vasilevici	Judecătoria a Centru, mun. Chișinău	Art. 22 alin. (1) lit. f ¹)	Teodor Cârnaț, membru CSM		
41	Nr. 34/8 24.10.1 4	Serghei Papuha	Judecătoria a Rîșcani, mun. Chișinău	Art. 22 alin. (1) lit. a), k)	Teodor Cârnaț, membru CSM	Respinsă propunerea de aplicare a sancțiunii cu clasarea procedurii.	Hotărârea CD validată. Hotărârea CSM nr. 1016/33 din 16.12.2014.
42	Nr. 38/8 24.10.1 4	Boris Bîrca	Curtea de Apel Chișinău	Art. 22 alin. (1) lit. j)	Teodor Cârnaț, membru CSM	Respinsă propunerea de aplicare a sancțiunii cu clasarea procedurii.	
43	Nr. 37/8 24.10.1 4	Mihail Ciugureanu	Curtea de Apel Chișinău	Art. 22 alin. (1) lit. j)	Oleg Efrim, Ministrul justiției, membru CSM	Respinsă propunerea de aplicare a sancțiunii cu clasarea procedurii.	Hotărârea CD validată. Hotărârea CSM nr. 1034/34 din 23.12.2014.
44	Nr.40/9 07.11. 14	Sergiu Pleșca	Judecătoria a Ștefan Vodă	Art. 22 alin. (1) lit. f ¹)	Victor Micu, membru CSM	Aplicată sancțiune disciplinară – avertisment.	Hotărârea CD validată. Hotărârea CSM nr. 1035/34 din 23.12.2014.
45	Nr.46/1 0 20.12.1 4	Ion Cotea	Judecătoria a Cahul		Violeta Cojocaru, membru CSM	Respinsă propunerea de aplicare a sancțiunii cu clasarea procedurii.	

46	Nr.45/1 0 20.12.1 4	Sergiu Procopciuc	Judecătoria a Orhei	Art. 22 alin. (1) lit. h ¹)	Mihai Poalelungi, Președinte CSJ membru CSM	Aplicată sanctiune disciplinară – avertisment.	
47		Marian Matcovschi	Judecătoria a Leova	Art. 22 alin. (1) lit. j), k)	Mihai Poalelungi Președinte CSJ membru CSM	În curs de examinare.	
48		Ecaterina Buzu	Judecătoria a Orhei	Art. 22 alin. (1)lit. h ¹)	Mihai Poalelungi Președinte CSJ membru CSM	În curs de examinare.	
49	Nr.43/1 0 20.12.1 4	Gheorghe Grib	Judecătoria a Ocnița	Art. 22 alin. (1) lit. f ¹)	Corneliu Gurin, Procuror General, membru CSM	Respinsă propunerea de aplicare a sanctiunii cu clasarea procedurii	În curs de validare
50		Svetlana Garștea- Bria	Judecătoria a Botanica, mun. Chișinău	Art. 22 alin. (1) lit. f ¹)	Violeta Cojocaru, membru CSM	În curs de examinare.	
51	Nr.42/1 0 20.12. 14	Mihaila Viorica	Judecătoria a Botanica, mun. Chișinău	Art. 22 alin. (1) lit. b), f ¹)	Corneliu Gurin, Procuror General, membru CSM	Respinsă propunerea de aplicare a sanctiunii cu clasarea procedurii	În curs de validare
52		Steliana Iorgov	Judecătoria a Rîșcani, mun. Chișinău	Art. 22 alin. (1) lit. f ¹), k)	Oleg Efrim, Ministrul justiției, membru CSM	În curs de examinare.	

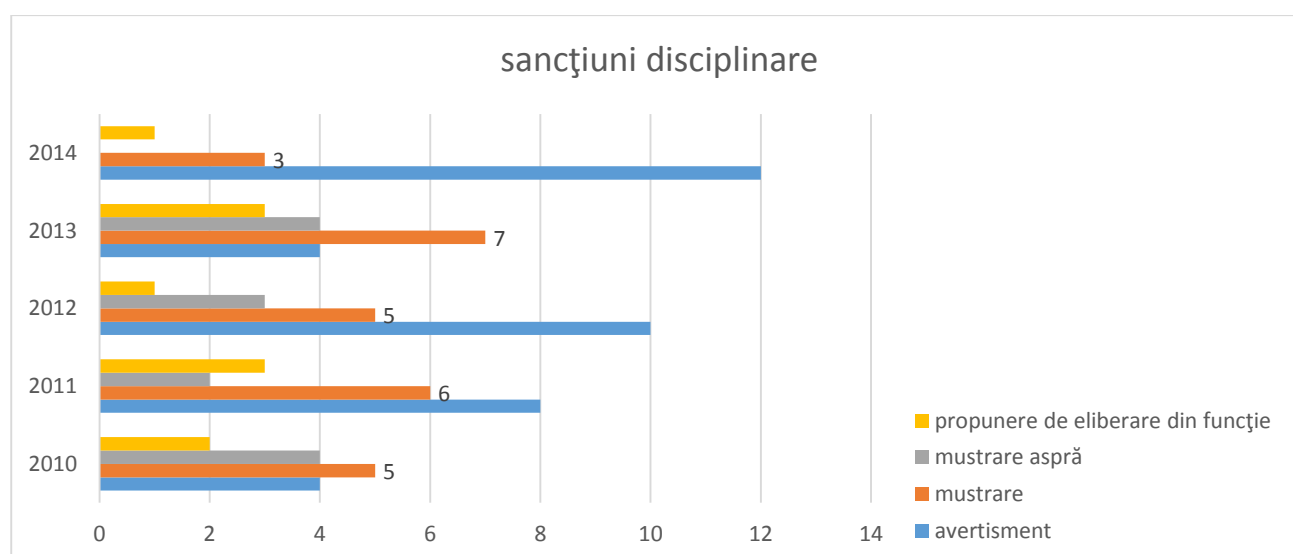
53		Lilia Lupășco	Judecătoria a Rîșcani, mun. Chișinău	Art. 22 alin. (1) lit. f ¹), k)	Oleg Efrim, Ministrul justiției, membru CSM	În curs de examinare.	
54		Serghei Lazari	Judecătoria a Buiucani, mun. Chișinău	Art. 22 alin. (1) lit. b), f ¹), k)	Vera Toma, membru CSM	În curs de examinare.	
55.		Vitalie Stratan	Judecătoria a Botanica, mun. Chișinău	Art. 22 alin. (1) lit. f ¹)	Mihai Poalelungi, Președinte CSJ membrul CSM	În curs de examinare.	
56.	Nr.44/10 20.12.14	Lazari Serghei	Judecătoria a Buiucani, mun. Chișinău	Art. 22 alin. (1) lit. h ¹)	Violeta Cojocaru, membru CSM	Aplicată sancțiune disciplinară – avertisment.	În curs de validare
57.		Iurie Diaconu Liliana Catan Ion Guzun	CSJ	Art. 22 alin. (1) lit. f ¹)	Tatiana Răducanu, membru CSM	În curs de examinare.	
58.		Maria Terteia	Judecătoria a Căușeni	Art. 22 alin. (1) lit. f ¹)	Tatiana Răducanu, membru CSM	În curs de examinare.	
59.		Ion Druță	CSJ	Art. 22 alin. (1) lit. a), f ¹), k)	Tatiana Răducanu, membru CSM	În curs de examinare.	
60.		Ion Cotea	Jud. Cahul	Art. 22 alin. (1) lit. f ¹)	Violeta Cojocaru, membru CSM	În curs de examinare.	
61.		Irina Țonov	Jud. Căușeni	Art. 22 alin. (1) lit. f ¹)	Violeta Cojocaru,	În curs de examinare.	

În graficul de mai jos sunt prezentate datele statistice privind procedurile disciplinare intentate și examinate în privința judecătorilor de toate nivelurile de Colegiul disciplinar în perioada 2010-2014.

Urmare, examinării tabelului sus prezentat putem constata că cele mai multe proceduri disciplinare au fost intentate și examinate în anul 2011, cu 65 de proceduri intentate și 62 examinate, precedat de anul 2014 cu 61 proceduri intentate și 46 examinate.

De asemenea în graficul următor putem remarca faptul că cele mai multe sancțiuni disciplinare sub formă de „avertisment” au fost aplicate în anul 2014, sancțiunile „mustrare” și „mustrare aspră” cel mai mult au fost aplicate în anul 2013, iar ”propunerile de eliberare din funcția de judecător” în anul 2011 și 2013.

Mai detaliat Raportul Colegiului disciplinar pentru perioada raportată poate fi accesat pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii www.csm.md.

CAPITOLUL V

ADMINISTRAREA INSTANȚELOR JUDECĂTOREȘTI

5.1 Rolul Consiliului Superior al Magistraturii în administrarea instanțelor judecătorești

În conformitate cu prevederile art. 21 alin. (3) din Legea privind organizarea judecătorească, instanțele judecătorești se asigură cu numărul necesar de judecători, precum și cu numărul necesar de personal în condițiile prezentei legi și ale hotărîrilor Consiliului Superior al Magistraturii.

În vederea realizării acestei prevederi legale, prin Hotărîrea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 107/3 din 28 ianuarie 2014 a fost aprobat efectivul limită de personal pe anul 2014 pentru instanțele judecătorești, după cum urmează: la curți de apel în limită de 492,5 unități, inclusiv 97 posturi de judecător și la judecătorii 1849,5 unități, inclusiv 340 posturi de judecători, specificate pe fiecare instanță.

Astfel, Consiliul Superior al Magistraturii a solicitat instanțelor judecătorești elaborarea și prezentarea pentru aprobare a schemelor de încadrare pentru anul 2014 cu ulterioara înregistrare a acestora la Ministerul Finanțelor.

Este de menționat că, începînd cu 01 ianuarie 2014 salariile de funcție ale judecătorilor au fost stabilite conform prevederilor Legii nr. 328 din 23 decembrie 2013 privind salarizarea judecătorilor, care a instituit un sistem unitar de salarizare a judecătorilor bazat pe salariul mediu pe economie stabilit anual de Guvern. Pentru anul 2014 salariul mediu stabilit pe economie a constituit 4225 lei. Aceasta a condiționat majorarea esențială a salariilor de funcție ale judecătorilor, în mediu cu 79-108%. Prin urmare, dacă pînă la începutul anului 2014 salariul de funcție al judecătorilor din judecătorii a constituit 5670 lei, începînd cu 01 ianuarie 2014 acesta a fost stabilit în mărime de 10140 – 11830 lei, iar salariul de funcție al judecătorilor din cadrul curților de apel s-a majorat de la 7020 lei pînă la 13520 – 14534 lei, reieșind din vechimea muncii în funcția de judecător.

Totodată, pentru asigurarea bunei funcționari ale instanțelor judecătorești pe parcursul anului de raportare a fost efectuată analiza statistică judiciară vizavi de volumul de lucru al instanțelor și estimat coeficientul mediu total al unităților de personal ce îi revine unui post de judecător, inclusiv pentru judecătorii acesta fiind egal cu 4,44 și pentru curțile de apel egal cu 4,08. Reieșind din rezultatele analizei efectuate, precum și în legătură cu lichidarea Curții de Apel Bender s-a impus necesitatea redistribuirii unităților de personal între unele instanțe judecătorești, după cum urmează:

- prin Hotărîrea CSM nr. 277/10 din 18 martie 2014, a fost transferat un post de traducător de la Judecătoria Comercială de Circumscripție la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău;
- prin Hotărîrea CSM nr. 587/19 din 01 iulie 2014, o unitate de personal s-a transferat de la Judecătoria Leova la Judecătoria Centru mun. Chișinău;
- prin Hotărîrile CSM nr. 679/22 din 02 septembrie 2014 și nr. 759/25 din 23 septembrie 2014 au fost redistribuite cîteva unități între instanțe, precum și unitățile de personal de la Curtea de Apel Bender la CA Chișinău, CA Cahul și judecătoriile din mun. Chișinău - Botanica, Buiucani, Centru, Rîșcani, și Judecătoria Bălți;
- prin Hotărîrile CSM nr. 999/32 din 09 decembrie 2014 și nr. 1056/35 din 30 decembrie 2014, au fost transferate din cadrul Judecătoriei Telenești cîte un post de judecător, asistent judiciar și greșier la Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău.

Urmare acestor modificări au fost elaborate și aprobate 22 state de pe personal noi, care fiind coordonate de către Secretariatul Consiliului Superior al Magistraturii, au fost prezentate spre avizare Cancelariei de Stat. La rîndul său, în baza statelor de personal modificate au fost elaborate, aprobate de către CSM și înregistrate la Ministerul Finanțelor schemele de încadrare ajustate.

Totodată, conform modificărilor aprobate prin Legea nr. 146 din 17.07.2014 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, au fost introduse unele modificări în calcularea salariilor de funcție ale judecătorilor și unor categorii de funcționari publici din cadrul instanțelor judecătorești. Astfel, începînd cu 01 septembrie 2014, salariile de funcție la judecători au fost stabilite în dependență de nivelul instanței judecătorești și vechimea muncii în funcția de judecător, aplicînd salariul mediu pe economie realizat în anul 2013, care a constituit 3765,1 lei. Iar începînd cu 01 octombrie 2014, pentru unele categorii de funcționari publici au fost majorate gradele de salarizare. Modificările respective au dus la necesitatea ajustării schemelor de încadrare de către toate instanțele judecătorești cu prezentarea acestora Consiliului Superior al Magistraturii pentru aprobare.

În conformitate cu prevederile art. 45 alin. (2) din Legea privind organizarea judecătorească, activitatea organizatorică și cea administrativă a instanței judecătorești este asigurată de secretariatul instanței judecătorești, condus de un șef numit în funcție de către președintele instanței judecătorești în conformitate cu Legea nr. 158-XVI din 4 iulie 2008 privind funcția publică și statutul funcționarului public.

În scopul îmbunătățirii activității instanțelor judecătorești, Consiliul Superior al Magistraturii, în colaborare cu Programul USAID ROLISP, a elaborat și aprobat prin Hotărîrea nr. 108/3 din 28.01.2014 Regulamentul-cadru cu privire la organizarea și funcționarea secretariatului judecătoriilor și curților de apel, care stabilește modul de organizare și funcționare a Secretariatului instanțelor judecătorești. Regulamentul-cadru cuprinde reglementări ce țin de delimitarea competențelor dintre președintele instanței judecătorești și șeful secretariatului instanței judecătorești. Or, conform art. 48 din Legea privind organizarea judecătorească, gestionarea mijloacelor financiare ale instanței este atribuită în competența șefului secretariatului, fapt ce impune dreptul la prima semnătură.

Regulamentul-cadru cu privire la organizarea și funcționarea Secretariatului judecătoriilor și curților de apel este elaborat în vederea asigurării executării de către judecătorii și curți de apel a funcțiilor sale prevăzute de Constituția Republicii Moldova, Legea nr.514-XIII din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească, Legea nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului și de alte acte legislative și normative.

5.2 Bugetele instanțelor judecătorești

Conform Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 561/23 din 30 iulie 2013 cu privire la concretizarea competențelor instituționale ce țin de autoadministrarea judecătorească, de la 01 ianuarie 2014 gestionarea fondurilor bugetare ale judecătoriilor și curților de apel a fost preluată de către Consiliul Superior al Magistraturii.

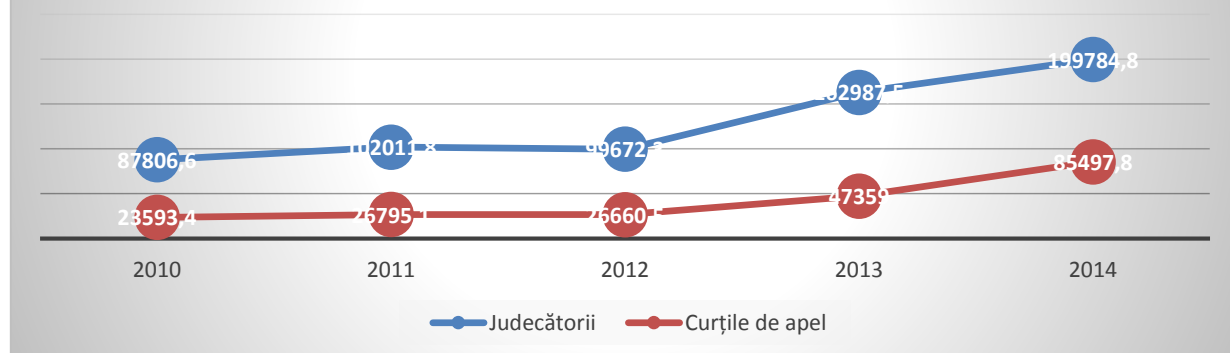
Totodată, ținând cont că Curtea Supremă de Justiție, conform art. 15 alin. (1) din Legea privind organizarea judecătorească este instanță judecătorească, iar autoadministrarea instanțelor judecătorești este realizată prin intermediul Consiliului Superior al Magistraturii, prin Hotărârea CSM nr. 838/27 din 13 octombrie 2014 a fost modificat statutul de executor primar de buget al curții în statut de executor secundar de buget. Prin urmare, începând cu 01 ianuarie 2015 autoritatea bugetară a Curții Supreme de Justiție este Consiliul Superior al Magistraturii.

Limitele cheltuielilor de buget pe anul 2014 pentru instanțele judecătorești au fost stabilite și aprobate prin Legea bugetului de stat nr. 339 din 23 decembrie 2013 în sumă de **315661,4 mii lei**, constituind 0,01% din bugetul de stat total la compartimentul cheltuieli. Alocațiile instanțelor judecătorești pe anul 2014 față de cele aprobate pe anul 2013 s-au majorat cu 70866,8 mii lei, circa 29% și au fost repartizate, după cum urmează:

- pentru Curtea Supremă de Justiție în sumă de 30115,8 mii lei, inclusiv 280,0 mii lei la mijloace speciale,
- pentru curțile de apel în sumă de 85717,8 mii lei, inclusiv 220,0 mii lei la mijloace speciale,
- pentru judecătorii în suma de 199827,8 mii lei, inclusiv 43,0 mii lei la mijloace speciale.

Dinamica bugetului aprobat pentru judecătorii și curți de apel la componenta de bază (cu excluderea mijloacelor speciale) pe perioada anilor 2010-2014 poate fi urmărită în graficul de mai jos.

Dinamica bugetelor judecătorilor și curților de apel pe perioada anilor 2010-2014 (mii lei)

Totodată, tabelul ce urmează cuprinde informația mai detaliată privind structura alocațiilor pentru cheltuielile de bază aprobate pentru judecătorii și curți de apel pe perioada anilor 2010-2014.

Dinamica și structura alocațiilor aprobate pentru judecătorii și curți de apel pe perioada anilor 2010-2014.							
ANUL	INSTANȚE JUDECĂTOREȘTI	BUGETUL APROBAT LA CHELTUIELI DE BAZĂ (mii lei)					
		TOTAL	INCLUSIV:				
			Chelt. de personal	Alte cheltuieli	Investiții capitale	Reparații capitale	Mijloace fixe
2010	Judecătorile	87806,6	52119,4	18451,6	6840,0	8450,3	1945,3
	Curțile de apel	23593,4	14975,5	5345,2	2563,2	428,0	281,5
	TOTAL	111400,0	67094,9	23796,8	9403,2	8878,3	2226,8
2011	Judecătorile	102011,8	55123,7	21463,9	7350,4	12695,7	5378,1
	Curțile de apel	26795,1	15692,7	5849,4		4370,4	882,6
	TOTAL	128806,9	70816,4	27313,3	7350,4	17066,1	6260,7
2012	Judecătorile	99672,3	61823,3	24210,7	5736,4	4194,2	3707,7
	Curțile de apel	26660,5	16558,2	7196,4	500,0	2025,0	380,9
	TOTAL	126332,8	78381,5	31407,1	6236,4	6219,2	4088,6
2013	Judecătorile	162987,5	100844,2	31654,7	10921,5	14001,5	5565,6
	Curțile de apel	47359,0	30077,6	7570,9	4091,5	3898,0	1721,0
	TOTAL	210346,5	130921,8	39225,6	15013,0	17899,5	7286,6
2014	Judecătorile	199784,8	135549,7	36643,2	13066,3	13765,6	760,0
	Curțile de apel	85497,8	43231,9	9909,9	31000,0	1000,0	356,0
	TOTAL	285282,6	178781,6	46553,1	44066,3	14765,6	1116,0

Este de menționat că, în mare măsură majorarea bugetelor instanțelor judecătorești se datorează implementării Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011–2016.

În acest context, în bugetul de stat pe anul 2014 pentru judecătorii și curți de apel au fost prevăzute mijloace financiare în sumă de 87593,4 mii lei. Alocațiile respective au fost aprobate pentru realizarea acțiunilor din Planul de acțiuni pentru implementarea SRSJ, după cum urmează:

- acțiunea 1.1.11.3 "Instalarea în instanțele judecătorești a tehnologiilor informaționale și crearea construcțiilor necesare pentru asigurarea securității acestora" – alocate 500,0 mii lei și repartizate la judecătoriile Bender, Anenii Noi, Basarabeasca,

Briceni, Cantemir, Călărași, Căușeni, Ceadâr-Lunga, Cimișlia, Comrat, Criuleni, Dondușeni, Drochia, Dubăsari, Edineț, Fălești;

- *acțiunea 1.1.12.7 "Construcția/renovarea sediilor instanțelor judecătorești"* – alocate 58831,9 mii lei, care au inclus cheltuieli pentru investiții și reparații capitale în curțile de apel Chișinău și Bălți, și judecătoriile: Briceni, Călărași, Cimișlia, Criuleni, Drochia, Dubăsari, Fălești, Florești, Ialoveni, Nisporeni, Rîșcani, Taraclia, Ungheni, Botanica mun. Chișinău;

- *acțiunea 1.2.2.5 "Asigurarea fiecărei instanțe judecătorești cu suportul tehnic necesar aplicării Programului integrat de gestionare a dosarelor"* – alocate 185,2 mii lei, necesare pentru procurarea tehnicii de calcul pentru judecătoriile: Bender, Anenii Noi, Basarabeasca, Briceni, Cantemir, Călărași, Căușeni, Ceadâr-Lunga, Cimișlia, Comrat, Criuleni;

- *acțiunea 1.2.2.5 "Asigurarea instanțelor cu echipamentul necesar înregistrării audio/video a ședințelor de judecată"* – alocate 607,4 mii lei, pentru procurarea tehnicii de calcul și echipamentului necesar la judecătoriile: Bender, Anenii Noi, Basarabeasca, Briceni, Cantemir, Călărași, Căușeni, Ceadâr-Lunga, Cimișlia, Comrat, Criuleni;

- *acțiunea 1.3.10.2 "Introducerea funcției de asistent judiciar în instanțele judecătorești"* – alocate 27468,9 mii lei, necesare pentru cheltuielile de personal calculate pentru 437 unități de asistenți judiciari din toate instanțele.

Totodată, prin modificările efectuate în Legea bugetului de stat pe parcursul anului 2014, bugetul instanțelor judecătorești a fost majorat în total cu 17537,2 mii lei și la sfârșitul anului a constituit **333198,6 mii lei**, inclusiv:

- la Curtea Supremă de Justiție - 33701,7 mii lei,
- la curțile de apel – 90017,1 mii lei,
- la judecătorii – 209479,8 mii lei.

Astfel, prin rectificarea bugetului din luna iunie 2014 s-au alocat suplimentar mijloace financiare în sumă de 15473,7 mii lei la categoria investiții capitale pentru Judecătoriile Rîșcani și Buiucani din mun. Chișinău. La rectificarea bugetului din luna august a fost alocată suplimentar suma de 2627,5 mii lei, inclusiv 1104,0 mii lei pentru reparații în Judecătoriile Dondușeni, Dubăsari și Soroca și 1523,5 mii lei preconizate pentru majorarea salariilor unor funcționari publici începând cu 01 octombrie 2014, conform modificărilor efectuate în Legea privind sistemul de salarizare a funcționarilor publici prin Legea nr. 146 din 17.07.2014. Or, la ulterioara rectificare a bugetului din luna octombrie, reieșind din economiile formate, alocațiile instanțelor judecătorești au fost micșorate cu 4150,0 mii lei și redistribuite conform necesităților Consiliului Superior al Magistraturii și Curții Supreme de Justiție. Suplimentar, economiile formate la instanțe în sumă de 416,3 mii lei, prin modificarea planului financiar au fost redirecționate la CSM.

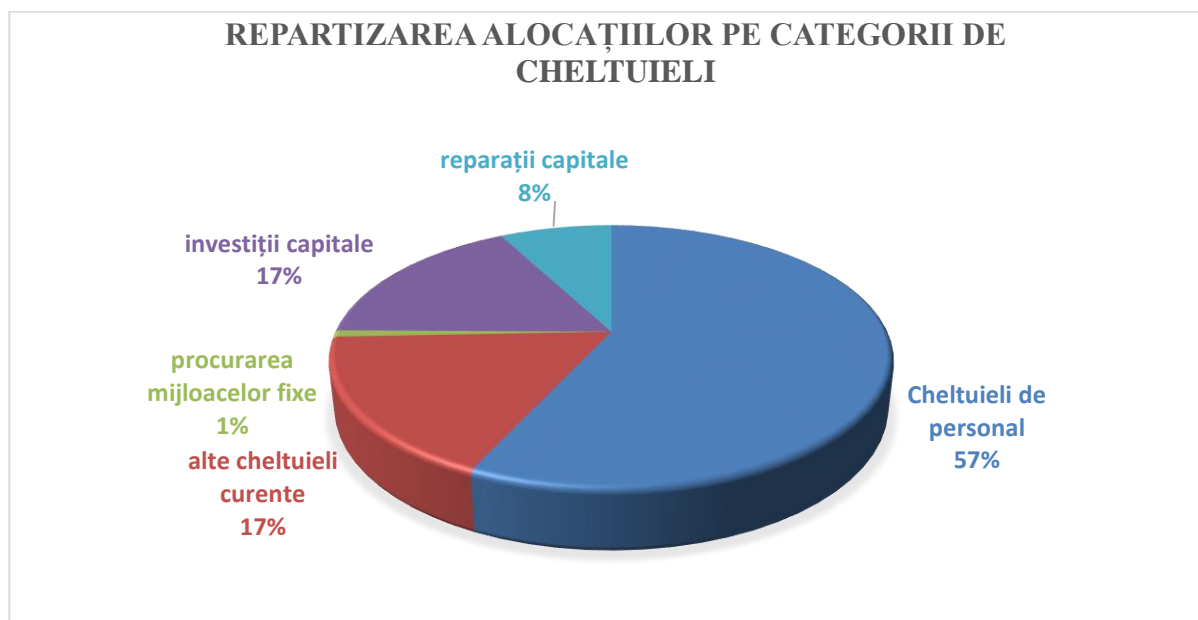
Prin urmare, planul precizat la sfârșitul perioadei de gestiune la componenta de bază pentru judecătorii și curți de apel a constituit **298817,5 mii lei**, inclusiv:

- la tipul 047 "Judecătorii" în suma de 152240,0 mii lei,
- la tipul 234 "Curțile de apel" – 45678,0 mii lei,
- la tipul 478 "Realizarea reformei în domeniul justiției" – 100899,5 mii lei.

Pe categorii de cheltuieli, alocațiile au fost repartizate în felul următor:

- cheltuieli de personal – 170105,4 mii lei,
- alte cheltuieli curente – 52165,0 mii lei,
- procurarea mijloacelor fixe – 2393,0 mii lei,
- investiții capitale – 50963,2 mii lei,
- reparații capitale – 23190,9 mii lei.

Componența alocațiilor precizate pentru judecătorii și curți de apel pe anul 2014 în rapoarte procentuale poate fi prezentată prin diagrama de mai jos.

Executarea de către judecătorii și curți de apel a bugetului pe anul 2014 la componenta de bază, s-a efectuat în mărime de 285313,7 mii lei și constituie în mediu 95,5% din planul precizat. Soldul neutilizat a constituit 13503,8 mii lei, din care 5307,0 mii lei s-au format din neexecutarea documentelor de plată prezentate de către instanțele judecătorești la sfârșitul anului bugetar la Trezoreria de Stat, urmare a neatingerii nivelului de venituri aprobat (precizat) prin Legea bugetului de stat pentru anul 2014. Astfel, la judecătorii au fost remise documentele de plată neexecutate în sumă de 4149,3 mii lei, iar la curțile de apel – în sumă de 1157,7 mii lei.

La capitolul cheltuieli curente, care includ și cheltuieli de personal procentul executării planului este de circa 95,9, soldul neutilizat fiind de 8944,4 mii lei.

Cheltuielile de personal pentru judecătorii și curți de apel au fost aprobate inițial pentru anul 2014 în sumă de 178781,3 mii lei, inclusiv 27468,9 mii lei la tipul 478 "Realizarea reformei în domeniul justiției", pentru cheltuielile de personal ale asistenților judicari. Aceste cheltuieli includ fondul de salarizare calculat pentru 2342 unități de personal, inclusiv 437 posturi de judecător, aprobate prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 107/3 din 28 ianuarie 2014. La estimarea cheltuielilor de personal ale instanțelor judecătorești pe anul 2014 s-a ținut cont de majorările salariale prevăzute pentru anul respectiv și anume:

- majorarea mărimii salariilor judecătorilor, începând cu 01 ianuarie 2014, conform prevederilor Legii nr.328 din 23 decembrie 2013 privind salarizarea judecătorilor,

- majorarea salariilor de bază ale angajaților salarizați în baza Rețelei tarifare unice, în mediu cu 15 la sută la fondul lunar de salarizare începând cu luna noiembrie 2014.

Pe parcursul anului de gestiune suma alocațiilor la cheltuieli de personal a fost modificată. Din contul funcțiilor vacante și indemnizațiilor pentru incapacitatea temporară de muncă, s-au format economii de mijloace financiare, care au fost redirecționate la solicitarea instanțelor judecătorești pentru acoperirea altor necesități.

Astfel, în perioada ianuarie – mai 2014 din instanțele judecătorești au fost demisionați 36 judecători cu dreptul la indemnizația unică de concediere. Suma total calculată pentru achitarea indemnizațiilor respective a constituit 8065,4 mii lei, față de 2160,1 mii lei, planificate inițial pentru demisia a 12 judecători. Pentru depășirea situației formate și achitarea integrală a indemnizațiilor calculate judecătorilor demisionați, Consiliul Superior al Magistraturii a solicitat instanțelor judecătorești prezentarea modificărilor la planurile de finanțare cu redistribuirea economiilor formate la cheltuieli de personal și alte articole, atât în cadrul instanțelor, cât și între instanțe. În total, pe parcursul anului de gestiune la solicitarea instanțelor judecătorești au fost efectuate 322 de modificări în planurile de finanțare, inclusiv la rectificarea bugetului.

Totodată, la rectificarea bugetului din luna august la categoria cheltuieli de personal au fost alocate suplimentar 1523,5 mii lei, pentru majorarea salariilor unor funcționari publici începând cu 01 octombrie 2014, conform modificărilor efectuate în Legea privind sistemul de salarizare a funcționarilor publici prin Legea nr. 146 din 17.07.2014.

Urmare, modificărilor expuse anterior, la sfârșitul anului 2014 planul precizat la capitolul respectiv a constituit 170105,4 mii lei, iar cheltuielile executate au constituit 166826,8 mii lei, circa 98 la sută din alocațiile precizate. Soldul neutilizat la sfârșitul perioadei a constituit 3278,6 mii lei.

Analizând cheltuielile salariale pe categorii de personal în anul de raportare, constatăm că salariul mediu al unui judecător pe lună a constituit 10,2 mii lei în judecătorie și 13,6 mii lei în curtea de apel, la funcționarii publici 3,3 - 3,4 mii lei pe lună și la alt personal 1,2 - 2,1 mii lei pe lună.

Planul aprobat inițial la **alte cheltuieli curente**, cu excluderea cheltuielilor de personal a constituit 54722,7 mii lei, iar precizat la sfârșitul anului 2014 - 52165,0 mii lei. Cheltuielile

executate la această categorie au constituit 46499,2 mii lei, formând un sold neutilizat în mărime de 5665,8 mii lei.

La cheltuieli curente se referă și mijloacele financiare alocate pentru realizarea acțiunilor din planul de implementare a SRSJ, inclusiv:

- pentru asigurarea fiecărei instanțe judecătorești cu suportul tehnic necesar aplicării Programului integrat de gestionare a dosarelor s-au cheltuit 551,1 mii lei pentru procurarea tehnicii de calcul pentru 10 judecătorii;
- pentru asigurarea instanțelor cu echipamentul necesar înregistrării audio/video a ședințelor de judecată s-au cheltuit 398,3 mii lei pentru achiziționarea echipamentului necesar în 8 instanțe judecătorești.

După cum s-a menționat mai sus, suma neexecutată la acest capitol s-a format ca urmare a nefinanțării ordinelor de plată prezentate de către instanțele judecătorești trezoreriilor teritoriale în lunile octombrie-decembrie. În legătură cu aceasta toate instanțele judecătorești au format datorii cu diferiți creditori. Suma totală a datoriilor creditoare formate de instanțele judecătorești constituie 4165,2 mii lei, din care la curțile de apel – 1623,7 mii lei și 2541,5 mii lei la judecătorii.

Astfel, cele mai mari datorii creditoare, în sumă 1204,6 mii lei s-au format la compartimentul "Plata mărfurilor și serviciilor", inclusiv la: Judecătoria Orhei - 47,0 mii lei față de ÎI "Cernei Igor" pentru achiziționarea tehnicii de calcul și 60,0 mii lei față de "ICVELA" SRL pentru achiziționarea mobilierului și safeurilor în birourile instanței, la Judecătoria Botanica – 46,8 mii lei față de "Limani Grup" SRL pentru achiziționarea scaunelor și 48,0 mii lei față de SC "Logitera" SRL pentru procurarea tehnicii de calcul, Judecătoria Ungheni - 42,7 mii lei față de "DigitalEnter" SRL, pentru tehnică de calcul, Judecătoria Telenești - 32,9 mii lei față de "Montaj Construct" SRL pentru procurarea jaluzelelor, Judecătoria Nisporeni - 59,4 mii lei față de "Mobilgrup" SRL pentru mobila procurată în sălile de ședință, Judecătoria Glodeni -57,0 mii lei față de "Gigateh" SRL pentru procurarea și instalarea sistemului de supraveghere video, la CA Chișinău - 46,5 mii lei față de "Aviatehnologie" SRL pentru procurarea safeurilor metalice, la CA Bălți – 47,0 mii lei față de "Lumea Roletelor" SRL pentru procurarea jaluzelelor, etc.

Pentru **cheltuieli capitale** la judecătorii și curți de apel au fost alocate inițial 59947,9 mii lei, din care 59331,9 pentru realizarea reformei în domeniul justiției.

La capitolul **Mijloace fixe** inițial s-au aprobat cheltuieli în mărime de 1116,0 mii lei, din care 500,0 mii lei au fost repartizate la 16 judecătorii pentru instalarea sistemelor de control acces pentru asigurarea securității acestora, conform acțiunii 1.1.11.3 din Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011–2016. Pe parcursul anului, prin modificările efectuate în planurile de finanțare ale instanțelor judecătorești, suma alocațiilor la acest capitol a fost majorată pînă la 2393,0 mii lei. Alocațiile respective au fost preconizate pentru achiziționarea tehnicii de calcul, mașinilor de francat, mobilierului necesar etc. Or, din cauza nefinanțării ordinelor de plată prezentate de către instanțe la Trezoreriile teritoriale de stat la sfîrșitul anului, din suma precizată s-au

executat doar 1696,6 mii lei, circa 70,9% din mijloacele financiare alocate. Soldul neutilizat a constituit 696,4 mii lei.

La compartimentul **Investiții/reparații capitale** este de menționat că, majoritatea instanțelor judecătorești au nevoie de surse financiare pentru extinderea sau renovarea clădirilor administrative. Însă, în perioada anilor 2010-2013, doar 10 - 15% din alocațiile instanțelor judecătorești au fost preconizate pentru renovarea sediilor.

Reieșind din cele expuse, în Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011–2016 a fost inclusă acțiunea 1.1.12.7 ”Construcția/renovarea sediilor instanțelor judecătorești”. Astfel, pentru anul 2014 în scopul realizării acestei acțiuni, pentru judecătorii și curți de apel au fost aprobate mijloace financiare în sumă de 58831,9 mii lei, circa 21% din bugetul aprobat și dublu față de alocațiile anului 2013 la capitol respectiv.

În tabelul ce urmează putem urmări dinamica bugetelor aprobate pentru judecătorii și curți de apel pe perioada anilor 2010-2014. Prin urmare, observăm majorarea esențială a alocațiilor preconizate pentru renovarea sediilor în anul 2014.

Informația privind alocațiile pentru cheltuieli de Investiții și reparații capitale ale instanțelor judecătorești pe perioada anilor 2010-2014

							mii lei
Nr.	Instanțele judecătorești	2010	2011	2012	2013	2014 (aprobat inițial)	În total
1	Bălți	169,0	180,7				349,7
2	Anenii Noi		44,1		351,7		395,8
3	Basarabeasca		750,4				750,4
4	Briceni		629,1		504,7	1 826,6	2 960,4
5	Cahul	123,0		895,9	93,5		1 112,4
6	Cantemir		947,9	1 706,4	1 176,7		3 831,0
7	Călărași		1 496,2	998,9		1 494,5	3 989,6
8	Căușeni	79,1			618,5		697,6
9	Ceadăr-Lunga	6 720,9					6 720,9
10	Cimișlia	49,9		1 200,0	253,8	1 449,2	2 952,9
11	Criuleni				617,8	500,0	1 117,8
12	Dondușeni		609,6				609,6
13	Drochia		220,4			895,3	1 115,7
14	Dubăsari				1 023,8	1 000,0	2 023,8
15	Edineț		407,8				407,8
16	Fălești		149,3		240,5	800,0	1 189,8
17	Florești		645,8			1 300,0	1 945,8
18	Glodeni		368,9	28,5	2 826,9		3 224,3
19	Hîncești		841,9	997,4	472,5		2 311,8
20	Ialoveni				700,0	800,0	1 500,0
21	Leova	998,0	1 449,6		737,5		3 185,1
22	Nisporeni		317,4			1 000,0	1 317,4
23	Orhei	300,0	591,7		1 000,0		1 891,7
24	Rezina		107,9				107,9
25	Rîșcani		250,0		238,7	700,0	1 188,7
26	Soroca		904,5	1 678,3	398,1		2 980,9
27	Strășeni	431,1	1 448,3				1 879,4
28	Șoldănești		267,1	11,2	1 023,3		1 301,6
29	Ștefan-Vodă		85,4		605,5		690,9
30	Taraclia	73,2	85,4	52,6	63,3	2 000,0	2 274,5
31	Ungheni		94,2		460,0	10 066,3	10 620,5
32	Vulcănești		2 336,9		1 414,6		3 751,5
33	sect. Botanica		373,1	2 350,0	9 403,3	3 000,0	15 126,4
34	sect. Buiucani	179,2					179,2
35	sect. Ciocana	214,5					214,5
36	CA Chișinău	236,5	518,4	498,5	409,2	31 000,0	32 662,6
37	CA Bălți	427,5		2 024,8	3 895,5	1 000,0	7 347,8
38	CA Bender		1 849,6				1 849,6
39	CA Comrat	2 561,6					2 561,6
	Total	12 563,4	17 971,6	12 442,5	28 529,4	58 831,9	130 338,8

Cele mai mari alocații pentru anul 2014, în sumă de 44066,3 mii lei, au fost aprobate inițial pentru efectuarea lucrărilor de investiții capitale, inclusiv:

- la Curtea de Apel Chișinău – 31000,0 mii lei, pentru extinderea sediului,
- la Judecătoria Ungheni – 10066,3 mii lei, pentru construcția Palatului justiției,
- la Judecătoria Botanica mun. Chișinău – 3000,0 mii lei, pentru reconstrucția sediului.

Suplimentar, pe parcursul anului de raportare suma alocațiilor la investiții și reparații capitale a fost majorată cu circa 26 la sută, față de aprobarea inițială și pînă la sfîrșitul anului 2014 a constituit 74154,1 mii lei.

Astfel, prin rectificarea bugetului în luna iunie la categoria investiții capitale s-au alocat suplimentar mijloace financiare pentru reconstrucția clădirilor administrative, după cum urmează:

- la Judecătoria Râșcani mun. Chișinău – 6000,0 mii lei,
- la Judecătoria Buiucani mun. Chișinău – 9473,7 mii lei.

La ulterioara rectificare a bugetului, în baza solicitărilor parvenite în adresa Consiliului Superior al Magistraturii, s-au alocat suplimentar surse financiare pentru reparații capitale, inclusiv:

- la Judecătoria Dondușeni – 500,0 mii lei, pentru reparația capitală a acoperișului,
- la Judecătoria Dubăsari – 162,3 mii lei, pentru finisarea lucrărilor de reparație a sediului,
- la Judecătoria Vulcănești – 288,8 mii lei, pentru finisarea lucrărilor de reparație a sediului.

Suplimentar, la întocmirea documentației de proiect pentru Judecătoria Taraclia, s-a constatat că este necesar de reconstrucția sediului și nu de reparația capitală, cum a fost planificat inițial. Prin urmare alocațiile în sumă de 2000,0 mii lei, aprobate pentru reparația capitală au fost redirecționate pentru cheltuieli de investiții capitale.

Totodată, reieșind din faptul că lucrările de investiții capitale necesită o perioadă mai îndelungată și efectuînd o analiză a valorificării mijloacelor financiare alocate la acest capitol, s-a constatat că judecătoriile Buiucani, Botanica mun. Chișinău și Ungheni nu au posibilitatea de a valorifica integral sumele alocate în anul de gestiune. Prin urmare, aceste judecătoria au solicitat micșorarea alocațiilor, după cum urmează:

- Judecătoria Buiucani mun. Chișinău cu - 4500,0 mii lei,
- Judecătoria Botanica mun. Chișinău cu - 2750,0 mii lei,
- Judecătoria Ungheni cu – 7900,0 mii lei.

Alte instanțe, din contra au venit cu solicitări de majorare a alocațiilor la capitolul respectiv, cum ar fi Curtea de Apel Bălți și judecătoriile Ocnița, Drochia, Cantemir, Criuleni, Fălești și Florești.

În scopul utilizării eficiente a alocațiilor preconizate pentru investiții și reparații capitale, atît prin rectificarea bugetului, cît și prin efectuarea modificărilor în planurile de finanțare, aceste alocații au fost redistribuite între instanțe, conform necesităților.

Informația privind precizarea alocațiilor aprobate inițial, precum și executarea acestora se vede în tabelul de mai jos.

Informația privind executarea bugetului la capitolul "Investiții și reparații capitale" pe anul 2014

Nr.	Instanțele judecătorești	2014 (aprobat inițial), mii lei	2014 (precizat pe an), mii lei	Executat în an. 2014, mii lei	% executării
1	Bălți		242,5	242,1	99,8
2	Anenii Noi		73,2	71,6	97,8
3	Briceni	1 826,6	1 826,6	1 813,1	99,3
4	Cantemir		1 500,0	56,2	3,7
5	Călărași	1 494,5	1 494,5	1 435,5	96,1
6	Cimișlia	1 449,2	1 477,9	1 467,2	99,3
7	Criuleni	500,0	1 379,0	1 377,8	99,9
8	Dondușeni		500,0	499,9	100,0
9	Drochia	895,3	1 095,3	1 093,2	99,8
10	Dubăsari	1 000,0	1 162,3	1 157,7	99,6
11	Fălești	800,0	2 800,0	2 784,8	99,5
12	Florești	1 300,0	2 466,0	2 460,1	99,8
13	Ialoveni	800,0	961,2	961,2	100,0
14	Nisporeni	1 000,0	1 000,0	1 000,0	100,0
15	Ocnîța		400,0	399,5	99,9
16	Rîșcani	700,0	700,0	699,8	100,0
17	Taraclia	2 000,0	2 000,0	1 999,6	100,0
18	Ungheni	10 066,3	5 166,3	3 111,2	60,2
19	Vulcănești		685,6	481,6	70,2
20	sect. Botanica	3 000,0	250,0	237,5	95,0
21	sect. Buiucani		4 973,7	4 958,5	99,7
22	sect. Rîșcani		6 000,0	5 999,3	100,0
23	CA Chișinău	31 000,0	31 000,0	30 983,5	99,9
24	CA Bălți	1 000,0	5 000,0	4 999,9	100,0
	Total	58 831,9	74 154,1	70 290,8	94,8

Astfel, pe parcursul anului 2014 s-au efectuat lucrări de investiții și reparații capitale în 21 instanțe judecătorești și pentru 3 instanțe: Anenii Noi, Cantemir și Botanica a fost întocmită documentația de proiect pentru perioada ulterioară.

Soldul neutilizat constituie 3863,3 mii lei, din care cele mai mari sume nevalorificate au rămas la capitolul „Investiții capitale”, și anume la judecătoriile Cantemir – 1443,8 mii lei și Ungheni – 2055,1 mii lei.

Pe lângă alocații aprobate la componenta de bază, instanțele judecătorești beneficiază de mijloace financiare la componenta **”Mijloace speciale”**. Pentru anul 2014 planul aprobat la mijloace speciale a constituit 263,0 mii lei, inclusiv 220,0 mii lei la curțile de apel și 43,0 mii lei la judecătorii.

Soldul mijloacelor speciale la începutul anului 2014 a constituit 247,4 mii lei, iar veniturile acumulate pentru parcursul anului - 202,3 mii lei, din care:

- la categoria 001 ”Servicii cu plată” – 143,0 mii lei, acumulate din plata serviciilor pentru eliberarea de către instanțe a copiilor de înregistrare audio și/sau video a ședinței de judecată;
- la categoria 002 ”Chiria/arenda bunurilor proprietate publică” – 59,3 mii lei, acumulate în rezultatul prestării serviciilor comunale pentru încăperile transmise în arendă birourilor de probațiune de către judecătorii Criuleni și Cimișlia și din arenda încăperilor și prestării serviciilor conform contractelor încheiate între Curtea de Apel Chișinău cu SC ”Corelprint” SRL și Judecătoria Orhei și Filiala Orhei CCI și Inspectoratul Fiscal Orhei.

Totodată, din mijloace speciale pe parcursul anului de gestiune s-au efectuat cheltuielile de casă în sumă de 104,3 mii lei pentru achitarea serviciilor comunale și procurarea rechizitelor de birou și obiectelor de uz gospodăresc. În afară de aceasta, în bugetul statului a fost transferată suma totală de 56,4 mii lei, formată din soldului nevalorificat mai mult de 3 ani de către unele instanțe judecătorești, conform Prescripțiilor privind înlăturarea iregularităților constatate în rezultatul inspecției financiare.

Astfel, soldul la sfârșitul perioadei de raportare la componenta mijloace speciale a constituit 345,3 mii lei.

Suplimentar la cele relatate, este important să menționăm că, la 25 iulie 2014, în temeiul prevederilor art.106¹ din Constituția RM, prin angajarea răspunderii Guvernului față de Parlament, a fost adoptată Legea nr. 177 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, prin care la art. IV alin. (1) a fost prevăzut faptul că „Curtea de Apel Bender își încetează activitatea la data publicării prezentei legi”.

Astfel, în legătură cu lichidarea Curții de Apel Bender și întru realizarea dispozițiilor din legea nominalizată, Consiliul Superior al Magistraturii la ședința din 07 octombrie 2014 a hotărât transmiterea clădirii administrative și a terenului aferent, aflate la evidența curții, către Judecătoria Căușeni și reînregistrarea acestor bunuri imobile la organele autorizate. În acest sens, a fost emisă Hotărârea CSM nr. 804/26 cu privire la soluționarea chestiunii legate de transmiterea clădirii administrative a Curții de Apel Bender și a terenului aferent.

Concomitent, a fost emisă Hotărârea CSM nr. 805/26 din 07 octombrie 2014 cu privire la transmiterea bunurilor mobile ale Curții de Apel Bender către Curtea de Apel Chișinău.

Prin urmare, la data de 01 noiembrie 2014, comisia instituită prin hotărârile nominalizate a efectuat transmiterea bunurilor mobile și imobile de la Curtea de Apel Bender cu semnarea actului de predare-primire a acestora.

Astfel, din gestiunea Curții de Apel Bender au fost transmise:

- Judecătoria Căușeni - clădirea administrativă cu construcțiile auxiliare și a terenul aferent în valoare totală de 5000,3 mii lei,
- Curții de Apel Chișinău – bunuri materiale în valoare totală de 2868,9 mii lei, inclusiv mijloace fixe în sumă de 1861,8 mii lei.

În primul semestru al anului 2014 a derulat procedura elaborării propunerilor de buget pentru anul 2015 și estimărilor pentru anii 2016-2017. Pentru eficientizarea procesului de elaborare a bugetului bazat pe performanțe Consiliul Superior al Magistraturii, în colaborare cu Programul USAID ROLISP, a elaborat Metodologia planificării bugetului instanțelor judecătorești, care a fost aprobată prin Hotărârea CSM nr. 109/3 din 28 ianuarie 2014.

Metodologia dată reglementează procedura, etapele planificării, părțile implicate și modul de organizare al procesului de elaborare a bugetelor instanțelor judecătorești.

Scopul acestei metodologii este organizarea procesului de planificare bugetară în instanțele judecătorești, inclusiv a mijloacelor financiare destinate realizării acțiunilor din documente de politici și strategii sectoriale de cheltuieli pe termen mediu și a propunerilor de buget anual, în vederea remedierii și îmbunătățirii unor aspecte privind planificarea bugetară în bază de performanță a instanțelor. Conform reglementărilor metodologiei, la determinarea plafonului limită pentru unele articole de cheltuieli se aplică metoda de bugetare în baza de performanță. Prin urmare, la estimarea acestor cheltuieli se utilizează indicatorul de performanță „Numărul dosarelor examinate” aplicând formula stabilită în metodologia nominalizată.

Astfel, propunerile de buget pentru anul 2015 și estimărilor pentru anii 2016-2017 au fost elaborate de către instanțele judecătorești în baza reglementărilor Metodologiei planificării bugetului și conform necesităților reale. Propunerile de buget au fost generalizate de către secretariatul Consiliului Superior al Magistraturii, aprobate prin Hotărârea CSM nr. 606/20 din 15 iulie 2014 și expediate Ministerului Finanțelor cu propunerea de aprobare în Parlamentul RM.

Plafonul-limită stabilit pentru anul 2015 pentru instanțele judecătorești, inclusiv Curtea Supremă de Justiție, a constituit **393435,0 mii lei**, inclusiv mijloace speciale 603,9 mii lei.

Propunerile la proiectul bugetului au fost repartizate pe subprograme și categorii de cheltuieli, după cum urmează:

• **Programul 40/3 ”Supremație judecătorească”** aprobat total 41032,3 mii lei, inclusiv pe categorii de cheltuieli:

- cheltuieli de personal – 31299,2 mii lei;
- plata mărfurilor și serviciilor – 5252,5 mii lei;
- deplasări în interes de serviciu – 1017,0 mii lei;
- indemnizații unice la încetarea raporturilor de muncă – 1295,5 mii lei;
- transferuri peste hotare – 28,7 mii lei;
- procurarea mijloacelor fixe - 1058,5 mii lei;

- investiții capitale – 740,0 mii lei;
- mijloace speciale – 340,9 mii lei.

• **Programul 40/4 ”Înfăptuire a judecății în curțile de apel”** aprobat total 99836,4 mii lei, inclusiv pe categorii de cheltuieli:

- cheltuieli de personal – 52055,2 mii lei;
- plata mărfurilor și serviciilor – 9906,0 mii lei;
- deplasări în interes de serviciu – 43,0 mii lei;
- transferuri către populație – 583,6 mii lei;
- investiții capitale – 33513,4 mii lei;
- procurarea mijloacelor fixe – 400,0 mii lei;
- reparații capitale – 3151,7 mii lei;
- mijloace speciale – 183,5 mii lei.

• **Programul 40/5 ”Înfăptuire a judecății în judecătorii”** aprobat total 252566,3 mii lei, inclusiv pe categorii de cheltuieli:

- cheltuieli de personal (art. 111,112,116) – 156729,6 mii lei;
- plata mărfurilor și serviciilor (art. 113) – 39543,6 mii lei;
- deplasări în interes de serviciu (art. 114) – 328,8 mii lei;
- transferuri către populație (art. 135) – 822,0 mii lei;
- investiții capitale (art. 241) – 31612,4 mii lei;
- procurarea mijloacelor fixe (art. 242) – 1681,3 mii lei;
- reparații capitale (art. 243) – 21769,1 mii lei;
- mijloace speciale – 79,5 mii lei.

În contextul celor expuse, menționăm că bugetul aprobat pentru instanțele judecătorești pentru anul 2015 a fost majorat față de bugetul anului 2014 cu 60236,4 mii lei, circa 18%.

5.3 Aspecte de utilizare a PIGD

Potrivit art. 61 din Legea nr.514-VIII din 06.07.1995, privind organizarea judecătorească, cu modificările și completările operate prin Legea nr. 153 din 05.07.2012, art. 344 Cod de procedură penală și art. 168 Cod de procedură civilă, în instanțele judecătorești dosarele sunt distribuite pentru examinare în mod aleatoriu, procedeu realizat prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD).

Programul Integrat de Gestionarea Dosarelor este un soft specializat care permite gestionarea dosarelor judecătorești în format electronic. Or, informatizarea sistemului judecătoresc este o prioritate pentru Republica Moldova, fiind un element indispensabil pentru funcționare și gestionarea justiției în condițiile în care numărul de dosare este în continuă creștere. Automatizarea instanțelor judecătorești reprezintă un element care trebuie

să vină în ajutorul atît a judecătorilor, cît și a cetățenilor, contribuind, astfel, la consolidarea independenței judecătorești, asigurarea transparenței în activitatea instanțelor judecătorești și sporirea calității actului de justiție.

Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor a fost elaborat în cadrul Programului SUA „Provocările Mileniului” (MGTCP) în baza Programului de acțiuni privind implementarea Planului Preliminar de Țară, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 32 din 11 ianuarie 2007, precum și în baza Concepției Sistemului informațional judiciar pentru anii 2007-2008, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr. 776 din 3 iulie 2007.

Începând cu anul 2013 și pînă în prezent, instanțele judecătorești utilizează versiunea 4.0 a PIGD, dezvoltat de către Programul USAID de Consolidare a Instituțiilor Statului de Drept (ROLISP), finanțat de Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională și administrat de Reprezentanța Companiei „Checchi and Company Consulting INC”. Versiunea PIGD - 4.0 a fost dezvoltată în colaborare cu Consiliul Superior al Magistraturii, Ministerul Justiției, Curtea Supremă de Justiție, Institutul Național al Justiției, precum și cu reprezentanți ai instanțelor judecătorești din întreaga republică. Această versiune a PIGD, include modulul de repartizare aleatorie a dosarelor fără implicarea factorului uman, în baza gradelor de complexitate a dosarelor, modulul statistic și modulul de evaluare a performanțelor instanțelor judecătorești, precum și modulul de transfer al dosarelor înregistrate în PIGD de la o instanță de judecată la alta. Îmbunătățirea treptată a noii versiuni prin integrarea modulelor suplimentare a inclus și modulul de protecție a datelor cu caracter personal.

Potrivit art. 22, alin. (1), lit. f) al Legii nr. 544 din 20 iulie 1995, cu privire la statutul judecătorului, *nerespectarea dispozițiilor privind distribuirea aleatorie a dosarelor, constituie abatere disciplinară.*

În scopul asigurării îndeplinirii justiției ca serviciu public în folosul societății și îndeplinirii cu bună credință a obligațiilor sale, Consiliul Superior al Magistraturii examinează periodic informațiile cu privire la distribuirea dosarelor în instanțele de judecată.

În anul 2013, Consiliul Superior al Magistraturii a stabilit respectarea principiului distribuirii aleatorii a dosarelor drept prioritate și a întreprins o serie de acțiuni importante în acest sens. Astfel, prin Hotărîrea CSM nr. 110/5 din 05 februarie 2013, a fost aprobat Regulamentul privind modul de distribuire aleatorie a dosarelor pentru examinare în instanțele judecătorești¹.

Președintele CSJ, care este membru de drept al Consiliului Superior al Magistraturii, a anunțat cu mai multe ocazii că vor fi intentate proceduri disciplinare împotriva judecătorilor care nu utilizează PIGD sau nu înregistrează audio ședințele de judecată². Astfel, în anul

¹ http://csm.md/files/Acte_normative/regulament_dosare.pdf

² „Judecătorii care au înregistrat o activitate nesatisfăcătoare în primele 6 luni ale anului current riscă să fie sancționați”, <http://despre.csj.md/index.php/despre-curtea-suprema-de-justitie/massmedia-si-relatiile-cu-publicul/124-judecatorii-care-au-inregistrat-o-activitate-nesatisfacatoarein-primele-6-luni-ale-anului-curent-risca-sa-fie-sanctionati>.

2013, nerespectarea dispozițiilor privind distribuirea aleatorie a dosarelor a fost invocată în două proceduri disciplinare.³

Pe parcursul anilor 2013 - 2014, Consiliul Superior al Magistraturii a efectuat mai multe modificări privind utilizarea Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD)⁴. Acestea se refereau la stabilirea procentului de repartizare a dosarelor judecătorilor care exercită și alte funcții în sistemul judecătoresc și repartizarea automată a dosarului imediat după înregistrarea acestuia în program de către direcția/secția/serviciul de evidență și documentare procesuală.

Astfel, odată cu adoptarea Hotărârii nr. 220/8 din 4 martie 2014 cu privire la completarea unor acte normative ale Consiliului Superior al Magistraturii, în Regulamentul privind modul de distribuire aleatorie a dosarelor pentru examinare în instanțele judecătorești a fost introdus un nou art. 8¹ în următoarea redacție: *“Judecătorului de drept comun care a fost investit cu exercitarea atribuțiilor de judecător de instrucție, pe parcursul perioadei de executare a acestor atribuții i se vor repartiza și celelalte categorii de dosare în volum de 50%”*.

Prin urmare, Consiliul Superior al Magistraturii, prin Hotărârea nr. 615/20 din 15 iulie 2014, a propus Programului USAID ROLISP identificarea posibilităților tehnice de ajustare a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor astfel încât să fie posibilă repartizarea aleatorie a dosarelor conform cerințelor specificate în Hotărârea CSM nr. 220/8 din 4 martie 2014.

Totodată, prin Hotărârea nr. 260/9 din 11 martie 2014, Consiliul Superior al Magistraturii, în legătură cu creșterea volumului de lucru, a stabilit un procentaj de 25% la repartizarea dosarelor prin Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD) președinților instanțelor judecătorești și curților de apel din mun. Chișinău și Bălți. Or, examinarea unui număr impunător de cauze în complet de judecată sau unipersonal și exercitarea concomitentă a funcțiilor administrative în cadrul instanțelor, pot afecta ulterior eficacitatea activității instanțelor.

Având în vedere faptul că pe perioada anilor 2014 – 2016 este preconizată construcția unui sediu nou pentru Judecătoria Ungheni, Consiliul Superior al Magistraturii, prin Hotărârea nr. 622/20 din 15 iulie 2014, a redus numărul de dosare repartizate prin Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor domnului Vasile Șchiopu, președintele Judecătoriei Ungheni, pînă la 25%.

În aceeași ordine de idei, la demersul domnului Mihai Poalelungi, președintele Curții Supreme de Justiție⁵, Consiliul Superior al Magistraturii, prin Hotărârea nr. 448/15 din 15 mai 2014, a stabilit următorul procentaj la repartizarea dosarelor prin Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor în cadrul Curții Supreme de Justiție:

³ Colegiul disciplinar de pe lângă CSM, Raportul de activitate al Colegiului disciplinar pentru anul 2013, p. 16, disponibil la http://csm.md/files/Hotaririle_CDisciplinar/2013/raportCD2013.pdf.

⁴ A se vedea: Hot. CSM nr. 613/26 din 20 august 2013; Hot. CSM nr. 674/28 din 24 septembrie 2013.

⁵ Domnul Mihai Poalelungi, Președintele Curții Supreme de Justiție, membru al CSM, a fost desemnat prin Hotărârea CSM nr. 78/2 din 21 ianuarie 2014, drept membru responsabil pe sectorul aplicării și implementării Programului de Gestionare a Dosarelor.

- președintelui Curții – 10% din numărul total al dosarelor;
- vicepreședinților Curții–50% din numărul total al dosarelor;
- vicepreședinților Colegiilor – 70 % din numărul total al dosarelor;
- membrilor Colegiului Disciplinar și Colegiului pentru selecție și cariera judecătorilor – 70% din numărul total al dosarelor.

Totodată, în cadrul unei ședințe comune de lucru cu participarea reprezentanților CSM și USAID ROLISP, au fost puse în discuție aspecte ce țin de implementarea Modulului statistic integrat în PIGD-4. Astfel, s-a decis că, începând cu 01 ianuarie 2015, să se excludă statistica manuală realizată de toate instanțele judecătorești și compilată de Serviciul analiza statisticii judiciare din cadrul Secretariatului CSM.⁶

În vederea asigurării implementării Planului de Acțiuni pentru anii 2014- 2017 pentru modernizarea infrastructurii tehnologiilor informaționale a sistemului judiciar, aprobat prin ordinul Ministrului Justiției nr. 82 din 17 februarie 2014, Consiliul Superior al Magistraturii, prin Hotărârea nr. 888/29 din 11 noiembrie 2014, a avizat pozitiv „Normelor privind utilizarea acceptabilă a resurselor informaționale” și „Profilul utilizatorului” din Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor.

Consiliul Superior al Magistraturii menționează că modernizarea infrastructurii tehnologiilor informaționale a sistemului judiciar este un element esențial și indispensabil al luptei cu corupția și un instrument de protecție a drepturilor omului, în raporturile sale juridice cu sistemul judiciar. Totodată, acestea au drept scop asigurarea eficacității utilizării Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor prin stabilirea rolurilor și sarcinilor de bază și drepturilor de acces pe care le au utilizatorii în cadrul PIGD.

În același context Consiliul, menționează ca fiind extrem de actuală necesitatea adoptării normelor privind utilizarea acceptabilă a resurselor informaționale, or scopul acestora este de a stabili criteriile ce urmează a fi aplicate de către toți salariații instanțelor de judecată la utilizarea resurselor informaționale în vederea protejării informațiilor cu caracter confidențial împotriva divulgării neautorizate sau accidentale și pentru a preveni accesul persoanelor neautorizate la aceste informații. Astfel, aplicarea acestor norme va avea un impact pozitiv asupra utilizatorilor resurselor informaționale din cadrul instanțelor judecătorești prin asigurarea confidențialității și integrității resurselor informaționale ale instanțelor de judecată, prin responsabilizarea și monitorizarea angajaților.

Este de menționat că odată cu implementarea versiunii a IV-a a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor se constată diverse manipulări frauduloase, inclusiv la repartizarea aleatorie a cauzelor. Deși a fost eliminat compartimentul „repartizarea manuală a dosarelor”, scopul urmărit fiind înlăturarea factorului uman din procesul de repartizare aleatorie a dosarelor întru diminuarea posibilității de fraudare și manipulare a programului, situația adesea mai rămîne a fi alarmantă.

Prin urmare, în vederea excluderii posibilității de manipulare a repartizării aleatorii a dosarelor în cadrul instanțelor judecătorești prin modificarea rolurilor în PIGD, ținând cont

⁶ Hot. CSM nr. 477/16 din 27 mai 2014.

de importanța majoră pe care o prezintă acest program, , Consiliul Superior al Magistraturii, prin Hotărârea nr. 1046/34 din 23 decembrie 2014, a desemnat ÎS ”Centrul de Telecomunicații Speciale” în calitate de operator la nivel central pentru a asigura setarea sau modificarea rolurilor în PIGD în baza scrisorilor oficiale prezentate de Consiliul Superior al Magistraturii sau ale Departamentului de administrare judecătorească.

Urmare mai multor modificări și ajustări realizate asupra Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, Consiliul Superior al Magistraturii a constatat totuși necesitatea creării unei versiuni actualizate a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, în cadrul căreia vor fi înlăturate toate neajunsurile prezente în versiunea PIGD 4.0.

Astfel, compania IT Bass Systems, contractată de USAID ROLISP, a dezvoltat versiunea actualizată a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor – 4.1.

Prin urmare, în scopul asigurării eficientizării funcționalității Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, versiunea 4.1, în cadrul instanțelor judecătorești, a apărut necesitatea de a identifica două instanțe – pilot pentru a testa versiunea 4.1 a PIGD.

Având în vedere buna experiență de colaborare existentă între USAID ROLISP și instanțele din mun. Chișinău, dar reieșind și din necesitatea instruirii ulterioare a personalului din instanțele desemnate pentru asigurarea activității eficiente a Programului, Consiliul Superior al Magistraturii, prin Hotărârea nr. 898/29 din 11 noiembrie 2014, a desemnat drept instanțe – pilot pentru testarea versiunii PIGD – 4.1, Curtea de Apel Chișinău și Judecătoria Botanică, mun. Chișinău.

Necesar de menționat faptul că, pilotarea versiunii PIGD – 4.1, a generat multiple impedimente în activitatea instanțelor - pilot. Problemele ce țin de pilotarea versiunii PIGD – 4.1, au fost puse în discuție la ședințele de lucru, organizate de Consiliul Superior al Magistraturii, cu participarea reprezentanților CTS, DAJ, USAID ROLISP, Bass Systems, Curtea de Apel Chișinău și Judecătoria Botanică, mun. Chișinău. În cadrul ședințelor menționate au fost identificate și înlăturate toate divergențele ce țin de implementarea Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, versiunea 4.1. Astfel, noua versiune a PIGD, urmează a fi implementată în viitorul apropiat în cadrul tuturor instanțelor judecătorești din Republica Moldova.

Implementarea Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, care distribuie aleatoriu și în mod automat dosarele judecătorilor, este o reformă importantă pentru sistemul judecătoresc care are ca scop asigurarea unei justiții echitabile și transparente, precum și creșterea încrederii în actul de justiție din partea cetățenilor.

Este indiscutabil faptul că introducerea în instanțele judecătorești a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor reprezintă o realizare semnificativă. Aceasta permite automatizarea lucrului instanței judecătorești prin executarea tuturor acțiunilor de la înregistrarea dosarului până la încheierea acestuia automat, crearea dosarului electronic. Opțiunile programului menționat permit distribuirea aleatorie automată a dosarelor, ceea ce asigură realizarea înaltelor standarde în această materie și exclude implicarea factorului uman. Totodată, Programul integrat de Gestionare a Dosarelor, după cum a fost remarcat

mai sus, permite plasarea automată a hotărârilor judecătorești pronunțate pe pagina web a instanței.

5.4 Statistica judiciară

1. Analiza activității instanțelor judecătorești

Potrivit art. 54 din Legea nr.514-VIII din 06.07.1995, privind organizarea judecătorească, totalitatea instanțelor judecătorești prezintă Consiliului Superior al Magistraturii informații statistice referitoare la cauzele examinate pentru a analiza, compara și evalua volumul, calitatea soluționării cauzelor în timp atât separat pe fiecare instanță cât și la general pe întreg sistemul judecătoresc.

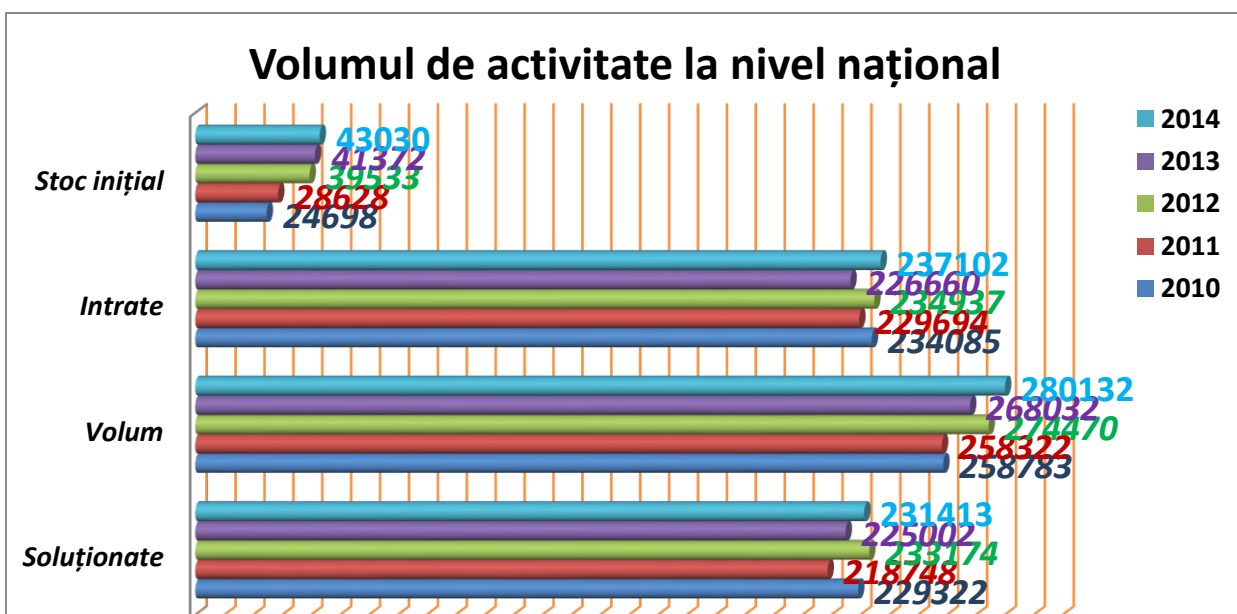
1.1. Volumul total de activitate la nivelul instanțelor judecătorești

În anul 2014 la nivelul întregii țări au activat **42** judecătorii, **5** curți de apel și Curtea Supremă de Justiție, pe lângă acestea au mai activat Judecătoria Militară și Judecătoria Comercială de Circumscripție.

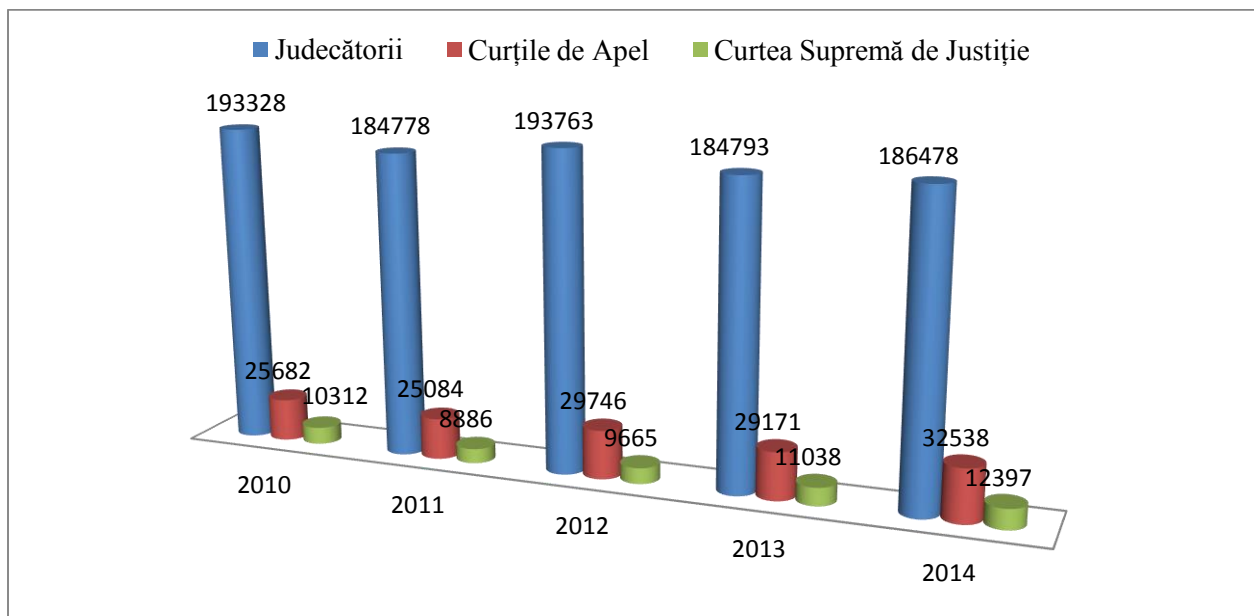
Conform Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative, cu nr. 177 din 25.07.2014, Curtea de Apel Bender a fost lichidată și a încetat activitatea la data publicării în Monitorul Oficial din 08.08.2014. În urma căreia în Republica Moldova activează **4** curți de apel, și Curtea Supremă de Justiție, care, împreună au înregistrat în perioada anului 2014 un volum total de activitate de **280132** dosare (cu 4,5% mai mult decât în anul 2013). În anul precedent a fost înregistrat un volum de activitate de **268032** cauze total.

Pe perioada anului 2014 au fost soluționate la nivel național **231413** cauze, ceea ce reprezintă un procent de 2,8 mai mare în comparare cu anul 2013, pe perioada căruia sau soluționat **225002** cauze.

Comparând volumul cauzelor pe perioada anilor 2010-2014 vom observa o dinamică în creștere reprezentată în următoarea diagramă:

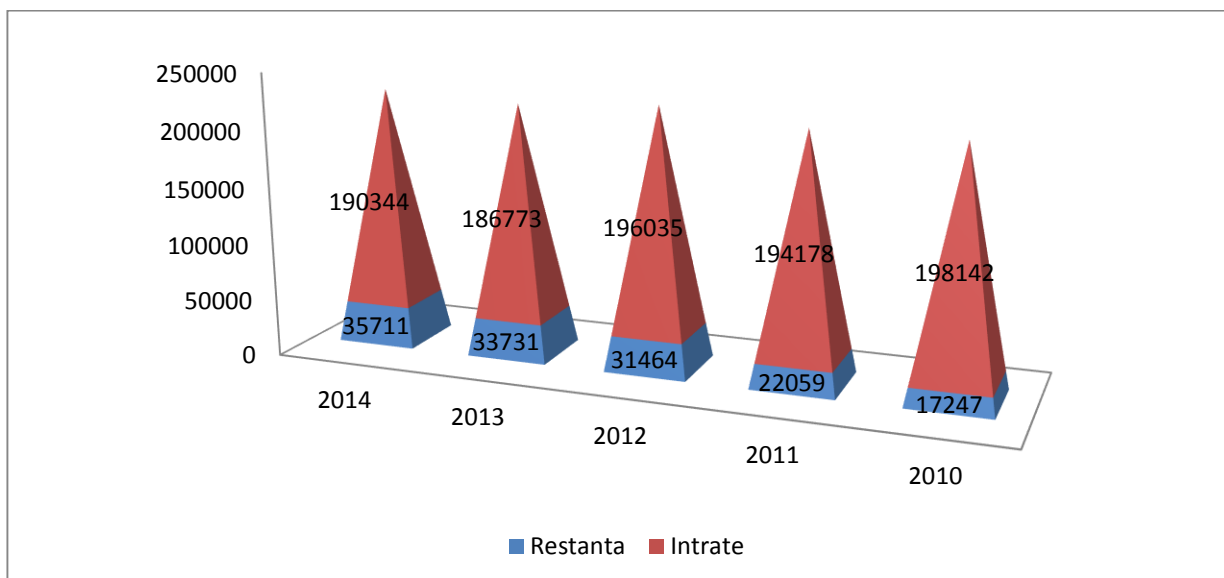
În diagrama de mai jos putem observa mai detaliat dinamica cauzelor soluționate, clasificând separat judecătorii, curțile de apel și Curtea Supremă de Justiție:

1.2. Volumul de activitate al judecătorilor

În anul 2014 la judecătorii s-au aflat pe rol 226055 cauze, inclusiv restanța de la sfârșitul anului 2013.

Volumul de activitate la judecătorii în anul 2014 s-a majorat față de anul 2013 cu 2,5% sau cu 5551 dosare. În diagrama de mai jos se expune dinamica volumului de lucru pentru anii 2010-2014.

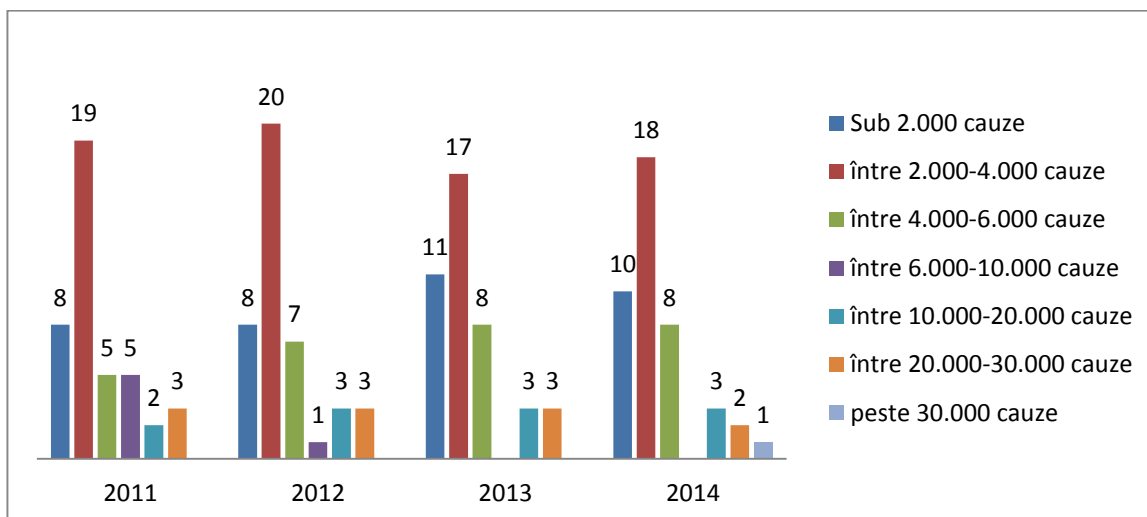
Comparativ cu anul 2010, volumul de activitate al judecătorilor a crescut cu 5% sau cu 10666 de cauze.

În perioada 2010 – 2014, restanța dosarelor s-a majorat cu 52%, în timp ce numărul dosarelor parvenite s-a micșorat cu 4%.

În funcție de volumul de activitate în perioada anului 2014, judecătoriile pot fi grupate astfel:

- cu volum situat sub 2000 cauze – 10 instanțe;
- cu volum cuprins între 2000 - 4000 cauze – 18 instanțe;
- cu volum cuprins între 4000-6000 cauze - 8 instanțe;
- cu volum cuprins între 10000-20000 cauze - 3 instanțe;
- cu volum cuprins între 20000-30000 cauze - 2 instanțe;
- cu un volum de peste 30000 de cauze – 1 instanță.

O analiză comparativă cu anii precedenți (2010-2014) și evoluția volumului de activitate al judecătoriilor se poate vedea în următoarea diagramă:

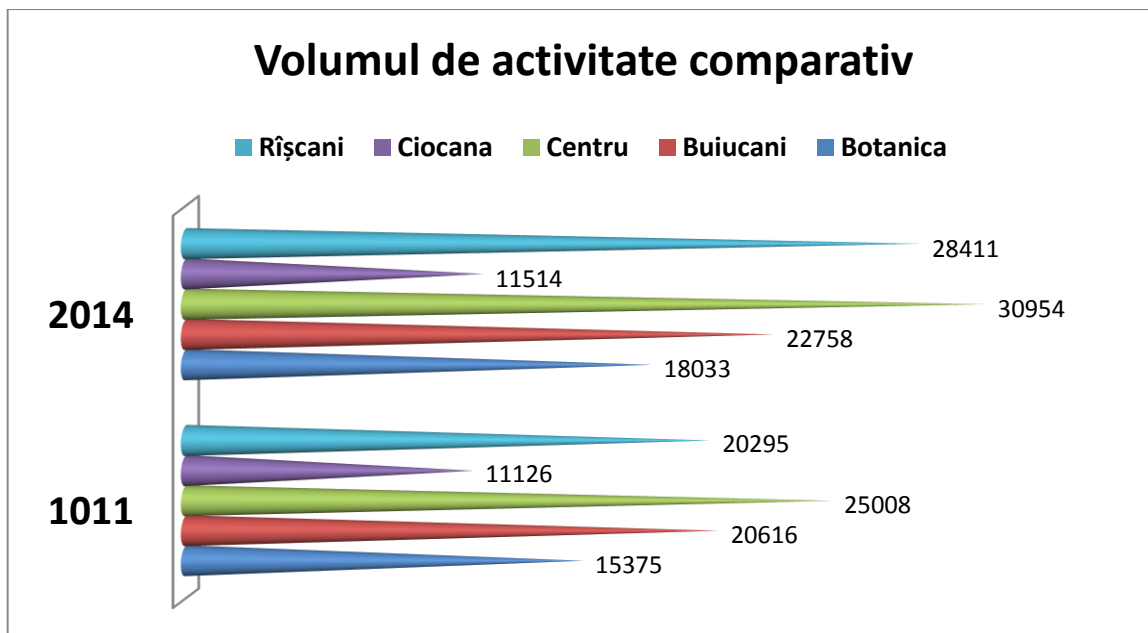

După cum se observă în anul 2014 – 18 instanțe au avut volum între 2000 și 4000 cauze, comparativ cu 17 instanțe în 2013 și cu 20 în 2012.

În anul 2014 se observă o creștere a numărului de cauze peste 30000 la Judecătoria Centru, mun. Chișinău.

Potrivit datelor prezentate, în intervalul 2010-2014, la nivel național, instanțele din mun. Chișinău s-au confruntat cu o majorare a numărului de dosare intrate pe parcursul anului, ca urmare a creșterii numărului persoanelor ce recurg la justiție. Pentru a face față acestui fenomen și pentru a nu crește necontrolat volumul de dosare de la un an la altul, instanțele sunt nevoite să examineze un număr tot mai mare de dosare.

Făcând o analiză a volumului de activitate pentru anul 2014 comparat cu anul 2011 vedem că volumul de activitate al instanțelor a crescut esențial, aspect expus în diagrama de mai jos.

De asemenea, o majorare a volumului de activitate s-a remarcat în ultimii 4 ani și în Judecătoriile Bălți, Cahul și Rîșcani, după cum se poate observa în tabelul de mai jos.

Judecătoria	Volumul de activitate anul 2014	Volumul de activitate anul 2013	Volumul de activitate anul 2012	Volumul de activitate anul 2011
Bălți	11791	10891	10649	9987
Cahul	5667	5400	5337	5219
Rîșcani Nord	2438	2352	2235	2010

Un volum de activitate cuprins între 4000-6000 de cauze se atestă în 8 judecătoria, acestea fiind expuse în tabelul de mai jos, în comparație cu anul 2013.

Judecătoria	Volumul de activitate anul 2014	Volumul de activitate anul 2013
Orhei	5954	5725
Cahul	5667	5400
Ialoveni	5025	4567
Strășeni	4754	4798

Ungheni	4733	4781
Hîncești	4360	4580
Soroca	4194	4440
Anenii Noi	4015	4348

Astfel, vedem că în Judecătoria Orhei, Cahul și Ialoveni volumul de lucru a crescut, pe când în Judecătoriile Strășeni, Ungheni, Hîncești, Soroca și Anenii Noi volumul de lucru, deși neesențial, dar s-a micșorat.

Un volum de lucru cuprins 10000-20000 dosare se atestă în anul 2014 la Judecătoriile Botanica cu 18033 dosare, Bălți cu 11791 dosare și Ciocana cu 11514 dosare.

În trei judecătorii s-a evidențiat o majorare a volumului de lucru, dinamica căruia pe parcursul anilor 2011-2014 se vede în tabelul de mai jos.

Judecătoria	Volumul de activitate anul 2014	Volumul de activitate anul 2013	Volumul de activitate anul 2012	Volumul de activitate anul 2011
Bălți	11791	10891	10649	9987
Cahul	5667	5400	5337	5219
Rîșcani Nord	2438	2352	2235	2010

În același timp, se menține o situație stabilă la Judecătoriile Bender, Dubăsari și Vulcănești, care au înregistrat atât în anii 2013, cât și în 2014, cel mai mic volum de activitate la nivel național. Pentru toate aceste instanțe situația a fost identică și la nivelul anului 2011 și 2012 cu excepția Judecătoriei Bender. Dinamica volumului de activitate în perioada anilor 2011-2014 se poate vedea în tabelul de mai jos.

Judecătoria	Volum de activitate în anul 2014	Volum de activitate în anul 2013	Volum de activitate în anul 2012	Volum de activitate în anul 2011
Bender	1085	1076	1850	1511
Dubăsari	1024	1051	1207	1347
Vulcănești	1204	1382	1115	1154

O scădere a volumului de lucru se atestă în 6 judecătorii, comparativ cu anul precedent. Totuși cea mai mare reducere a volumului de activitate se observă în Judecătoriile Sîngerei, Florești și Ocnița, după cum urmează:

- La Judecătoria Sângerei volumul de activitate s-a redus în 2014 cu 404 dosare, de la 2637 cauze în anul 2013 la 2233 cauze în anul 2014;

- La Judecătoria Florești volumul de activitate s-a redus în 2014 cu 398 dosare, de la 3193 cauze în anul 2013 la 2795 cauze în anul 2014

- La Judecătoria Ocnița volumul de activitate s-a redus în 2014 cu 334 dosare, de la 1876 cauze în anul 2013 la 1542 cauze în anul 2014.

Totodată, în anul 2014 se observă o creștere a volumului de lucru față de anul 2013 în 7 judecătorii, expuse în tabelul de mai jos.

Judecătoria	Volum 2014	Volum 2013	Diferență
Centru mun. Chișinău	30954	28399	2555
Rîșcani mun. Chișinău	28411	26364	2047
Bălți	11791	10891	900
Criuleni	3375	2678	697
Drochia	3397	2818	597
Buiucani	22758	22256	502
Ialoveni	5025	4567	458

Din cele **226055** cauze aflate pe rol la judecătorii în anul 2014 (35711 restanța la începutul perioadei+190344 cauze parvenite în perioada raportată) au fost încheiate 186478 dosare, ceea ce reprezintă 82,5%. În anul 2013 au fost încheiate 83,8% din cauzele aflate pe rol, iar în 2012 – 85,2%.

La 31 decembrie 2014 s-a înregistrat o restanță de 39577 cauze.

Făcînd o divizare pe categorii a dosarelor intrate în anul 2014, constatăm că s-au înregistrat:

- 88416 cauze civile sau 47%;
- 59213 cauze penale sau 31%;
- 9200 cauze comerciale sau 5%;
- 27105 cauze contravenționale sau 14%;
- 6410 cauze în contencios administrativ sau 3%.

În continuare vom expune în tabelul de mai jos volumul de activitate al Judecătoriei Militare.

Anul	Restanta cauzelor la începutul perioadei	Cauze parvenite	Volumul total (cauze restante + parvenite)	Cauze examinate
2014	2	114	116	111
2013	5	116	121	119
2012	0	91	91	86
2011	3	68	71	71
2010	3	88	91	88

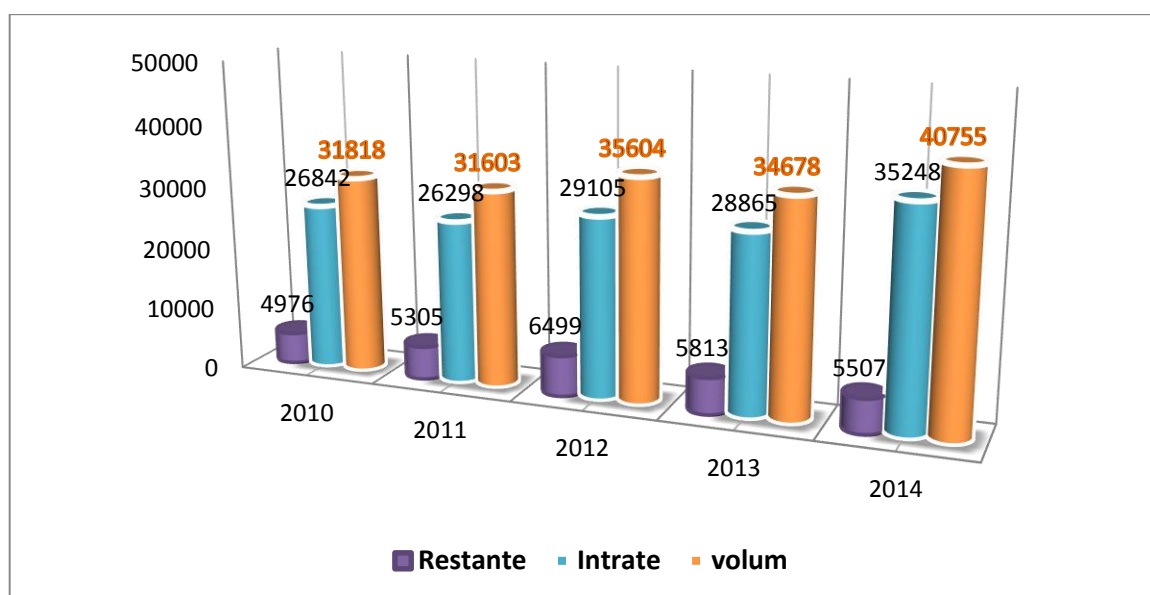
Astfel, observăm o creștere a volumului de activitate al Judecătoriei Militare față de anii precedenți, cu excepția anului 2013 față de care volumul de activitate scade cu 4,3%.

Și volumul de activitate al *Judecătoriei Comerciale de Circumscripție* comparativ cu anul precedent a scăzut cu 6,9%. În anul 2014 volumul de lucru a fost 416 cauze, iar în anul 2013 au fost 447 dosare.

1.3. Activitatea curților de apel

Pe parcursul anului 2014 pe rolul curților de apel au fost de 40755 cauze, cuprinzând cauze examinate în fond, în apel și în recurs. Comparând activitatea curților de apel observăm o creștere a volumul de activitate în anul 2014 față de 34678 cauze aflate pe rol în anul 2013.

Din punct de vedere grafic, evoluția volumului de activitate pe ultimii 5 ani, se prezintă astfel:

Astfel, observăm o creștere a volumului de activitate al curților de apel în anul 2014 cu 28,1% față de anul 2010.

Cel mai mare număr de cauze aflate pe rol se atestă la Curtea de Apel Chișinău cu 29426 cauze, urmată de Curtea de Apel Bălți cu 7242 cauze.

Cel mai mic număr de cauze în anul de referință a fost înregistrat la Curtea de Apel Bender - 1071 cauze. Este de menționat, că Curtea de Apel Bender a fost lichidată și a încetat activitatea la 08.08.2014, data publicării Legii nr. 177 din 25.07.2014 în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

În perioada raportată au fost înregistrate 8613 dosare **penale**, din care 3023 cauze în apel, 2439 dosare în recurs, 2896 mandate de arest și prelungirea ținerii sub arest, 255 alte materiale. Comparând cu anul 2013, când au fost înregistrate 6994 dosare, inclusiv 2655 cauze în apel și 1980 cauze în recurs, observăm o creștere a cauzelor penale înregistrate spre examinare cu 23%.

În anul 2014 la curțile de apel a fost 17278 cauze civile și comerciale, în timp ce anul 2013 s-au înregistrat 15477 dosare. Prin urmare observăm o creștere a volumului de activitate în anul 2014 față de anul 2013 cu 12%.

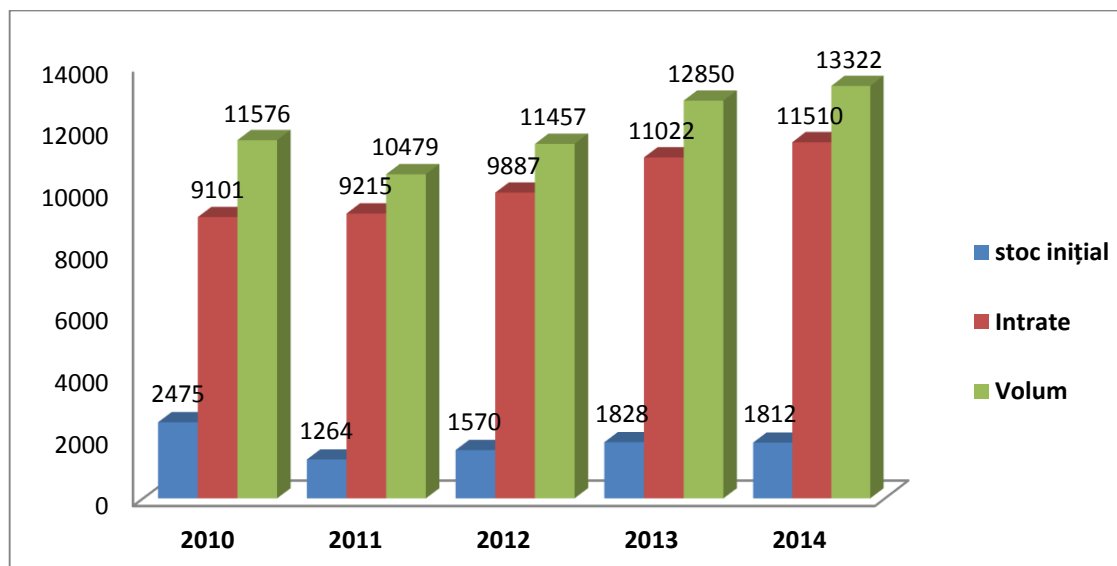
În materia contenciosului administrativ în anul 2014 a fost înregistrate 4710 dosare, inclusiv 3170 cauze în apel și 1033 dosare în recurs, în timp ce în anul 2013 au fost înregistrate 2893 dosare. Creșterea față de anul 2013 constituie 61,5% din totalul cauzelor nou intrate la curțile de apel.

Din cele 40755 cauze aflate pe rolul curților de apel în perioada de referință au fost soluționate 32538 cauze sau 79,8%.

1.4. Activitatea Curții Supreme de Justiție

În perioada de referință, Curtea Supremă de Justiție a înregistrat un număr de 13322 dosare, cu 3,7% mai mult față de anul precedent sau cu 472 de cauze mai mult.

Vom încerca să expunem evoluția volumului de activitate pe parcursul ultimilor 5 ani la instanța supremă în următoarea diagramă.

Dintre cele 13322 cauze aflate pe rol au fost finalizate 12397 cauze, ceea ce constituie 93%, ceea ce atestă o creștere față de anul 2013, când au fost soluționate 11038 cauze sau 86%.

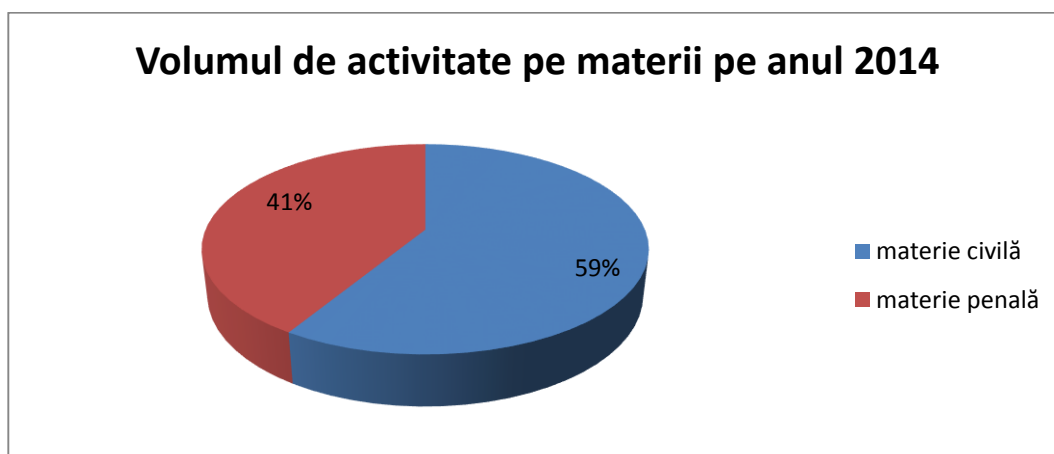
Repartizînd pe materii volumul de activitate al Curții Supreme de Justiție pentru anul 2014, vedem că au fost:

- 3106 cauze în materie penală sau 23%;
- 10216 cauze în materia civilă sau 77%.

2. Activitatea pe materii la judecătorii și curțile de apel

Din numărul cauzelor aflate pe rol în anul 2014 la judecătorii și curți de apel, în materie civilă au fost 156922 cauze și în materie penală - 109888 cauze. În anul 2013 au fost pe rol 159301 cauze civile și 95881 cauze penale.

Sub aspect procentual vom expune cauzele civile și penale aflate pe rol în 2014 în diagrama de mai jos.

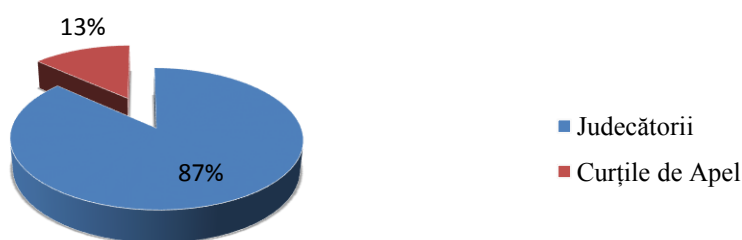
Prin urmare, observăm că numărul cauzelor în materie civilă scade cu 1,5%, pe când cele în materie penală crește cu 15%.

Dacă să ne referim la numărul cauzelor penale și civile înregistrate pe nivele de jurisdicții, vedem că:

- la judecătorii au fost 95386 cauze penale și 130669 cauze civile;
- la curți de apel 14502 cauze penale și 26253 cauze civile.

Divizarea respectivă poate fi vizualizată în diagramele de mai jos.

Volumul de activitate în materie penală 2014

Volumul de activitate în materie civilă 2014

Analizând cauzele civile în 2014 pe domenii și jurisdicții, constatăm următoarele:

- *la nivelul judecătoriilor:*

Din numărul cauzelor civile aflate pe rol la judecătorii (130669 cauze) se desprind următoarele:

- ✓ cauze ce țin de executarea obligațiilor - 15611 dosare sau 19%;
- ✓ cauze privind desfacerea căsătoriei - 14727 dosare sau 18%;
- ✓ cauze examinate în procedura specială - 6009 dosare sau 7,3%;
- ✓ cauze examinate în procedura în ordonanță - 12973 dosare sau 10%;
- ✓ cauze examinate în contencios administrativ au fost 9744 dosare sau 7,5%;
- ✓ cauze comerciale - 12397 dosare sau 9,5%;
- ✓ cauze legate de executarea hotărârilor cu caracter civil - 11640 dosare sau 9%;
- ✓ cereri cu privire la revizuirea hotărârilor - 447 sau 0,3%;
- ✓ cereri legate de contestarea încheierilor executorului judecătoresc - 1673 sau 1,2%.

- *la nivelul curților de apel:*

Din numărul total al cauzelor civile aflate pe rol la curțile de apel (26253 cauze) se desprind următoarele:

- ✓ cauze comerciale - 5607 dosare sau 21,3%;

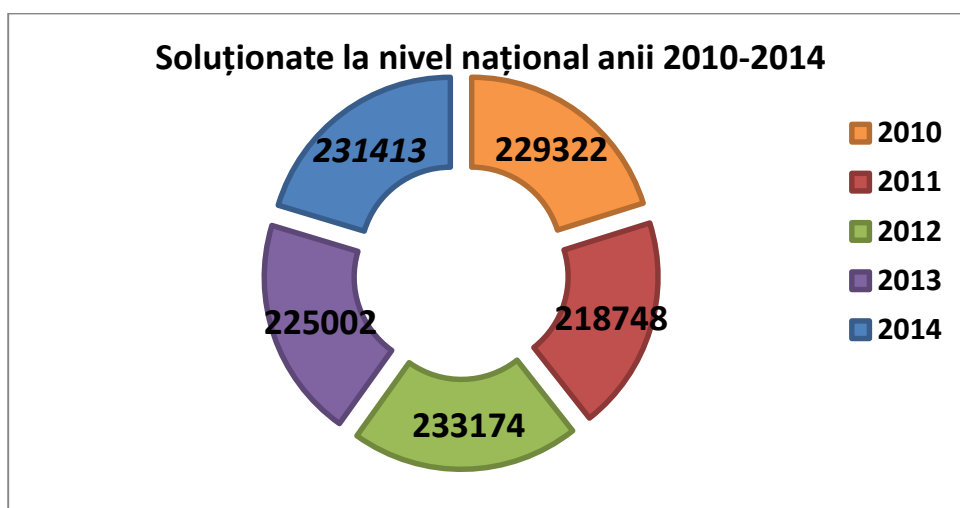
- ✓ cauze în contencios administrativ - 5221 dosare sau 20%;
- ✓ alte cauze civile - 15425 dosare sau 58,7%.

3. Operativitatea

Dacă ne-am referi la operativitatea activității observăm că în anul 2014 au fost soluționate 231413 cauze, exceptând instanțele militară și comercială de circumscripție, ceea ce reprezintă o creștere a numărului cauzelor examinate cu 3% față de anul 2013 când au fost examinate 225002 cauze, și o scădere cu 1% sau cu 1761 dosare față de anul 2012, an în care numărul total al dosarelor soluționate a fost de 233174.

Procentual, operativitatea a fost în anul 2014 de 82,49%, în anul 2013 - 83,80 %, în anul 2012 - 85,17%, în 2011 -85,45%.

Numărul dosarelor nesoluționate rămase în restanță la sfârșitul anului 2014 a fost de 48487, ceea ce constituie o creștere față de anul 2013 cu 43030 dosare restante.

3.1. Operativitatea la nivelul judecătoriilor

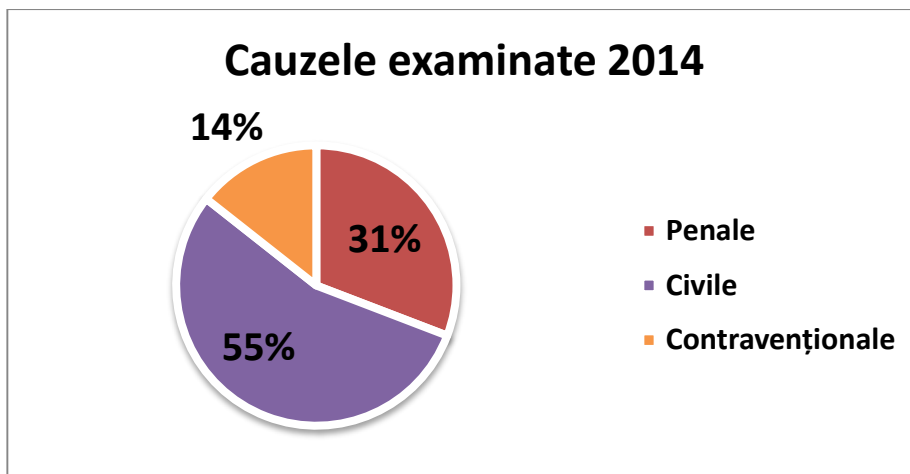
Din cele 226055 cauze rulate în cursul anului 2014 la judecătorii au fost soluționate 186478 dosare, rămânând în restanță 39577 cauze. Comparînd cu anul 2013, observăm că din cele 220504 cauze aflate pe rol au fost examinate 184793 cauze, rămânând în restanță 35711 dosare.

Procentual operativitatea în anul 2014 a constituit 82,49%, cu o scădere față de anii precedenți, (83,80 % în anul 2013, și 85,17% în anul 2012 și 85,45% în 2011).

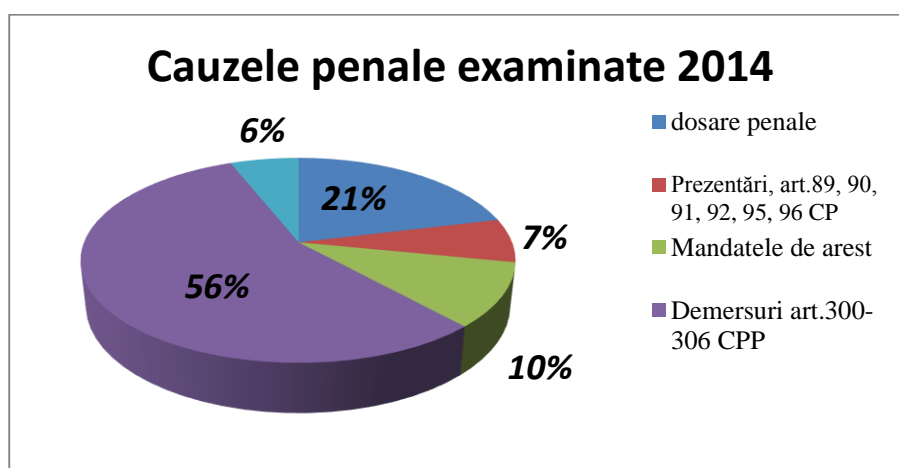
Divizînd cele 186478 cauze soluționate în 2014 vedem că au fost:

- în materie penală 57474 din cauzele soluționate;
- în materie civilă 102187 din cauzele soluționate;
- contravenționale 26817 din cauzele soluționate.

Aceste informații sunt expuse procentual în diagrama ce urmează.

Analizând cele 57474 de cauze penale examinate pe categorii, observăm fragmentarea acestora în diagrama următoare.

În anul 2014, în judecătorii, cu excepția Judecătoriei Militare, au fost examinate 12144 cauze penale privind persoane fizice și 52 de cauze referitoare la persoane juridice, în total 12196 cauze examinate, sau cu 12% mai mult decât anul precedent. În anul 2013 au fost examinate 10854 de cauze.

Sarcina lunară pentru un judecător în anul 2014 pe cauze penale a constituit 5,2 cauze, iar în anul precedent a fost de 4,2 cauze și în anul 2012 era de 3,6 cauze. După cum se observă în anul 2014 sarcina s-a majorat comparativ cu anii precedenți:

Anii	Cauze încheiate penale	Numărul de judecători	Sarcina lunară
2014	12144	233	5,2
2013	10837	258	4,2
2012	10574	270	3,6
2011	10027	240	4,2
2010	9308	243	3,8

Este de menționat, că în anul 2014 s-a mărit numărul condamnaților cu 3,3% față de anul precedent.

Cu cea mai mare pondere a pedepselor aplicate condamnaților în anul 2014 s-a evidențiat condamnarea la închisoare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei – 31%, scăzând în comparație cu anul precedent cu 2%.

Numărul persoanelor condamnate la închisoare în anul de referință s-a mărit cu 504 persoane, sau cu 3%, față de anul trecut.

Detenția pe viață în anul 2014 a fost aplicată față de 8 persoane, iar închisoarea pe un termen mai mare de 15 ani - față de 60 de condamnați. În anul 2013 detenția pe viață a fost aplicată față de 6 condamnați, iar închisoarea pe un termen mai mare de 15 ani - față de 41 de condamnați. Observăm, că în anul 2014 numărul condamnaților cu detenția pe viață și închisoarea pe un termen mai mare de 15 ani a fost în creștere.

În tabelul de mai jos vom expune informații cu privire la numărul persoanelor condamnate și categoriilor de pedepse aplicate.

Categoriile de pedeapsă	2014		2013	
	Numărul de persoane	%	Numărul de persoane	%
1	2	3	4	5
TOTAL condamnați	9894		9390	
La închisoare	1881	19	1826	19
<i>inclusiv cu detenție pe viață</i>	8		6	
<i>inclusiv mai mult de 15 ani</i>	60		41	
Condamnați condiționat	3031	31	3139	33
Muncă neremunerată în folosul comunității	2333	24	2188	23
Alte pedepse	97	1	84	1

În continuare vom analiza unele tipuri de infracțiuni, din cauzele penale examinate în 2014, și anume a celor atribuite la infracțiunile deosebit de grave și infracțiunile excepțional de grave.

Omorul intenționat (art. 145 CP) pentru care este prevăzută pedeapsă cu închisoare de la 10 la 20 ani sau cu detenție pe viață.

În anul 2014 au fost încheiate 163 de cauze, din ele cu pronunțarea sentinței -137 cauze și 26 au fost transmise instanței competente. În anul 2013 cauze încheiate au fost 154 cauze, din ele cu pronunțarea sentinței 142 cauze (numărul puțin mai mare decât în anul 2014), și 12 cauze transmise instanței competente. Cu regret, observăm o creștere a numărului cauzelor respective comparativ cu anul precedent.

Se poate de menționat aici că numărul de condamnați fără acordul de recunoaștere a vinovăției în anul 2014 este similar cu cel din anul 2013 și constituie 136 persoane condamnate.

Au fost emise 10 sentințe de achitare în anul 2014 sau cu 4 mai mult decât în anul 2013.

A fost încetat procesul în anul 2014 în privința a 2 persoane, comparativ cu 13 persoane în anul 2013.

Numărul de condamnați cu acordul de recunoaștere a vinovăției, în acești doi ani comparativi, este identic, a câte 2 persoane.

Violul (art. 171 CP) pentru care se prevede pedeapsă cu închisoare de la 10 la 20 ani sau cu detenție pe viață.

În anul 2014 au fost încheiate 145 de cauze, din care 132 cauze cu pronunțarea sentinței și 13 cauze transmise după competență. Iar în anul 2013 au fost încheiate 139 cauze, din ele 135 cauze examinate cu pronunțarea sentinței și numai 4 cauze expediate după competență. Astfel, observăm că numărul cauzelor încheiate în anul 2014 este în creștere față de anul 2013, pe când numărul sentințelor pronunțate este în scădere.

Se poate de menționat că numărul de condamnați fără acordul de recunoaștere a vinovăției în anul 2014 este mai mic decât în anul 2013 cu 19 persoane. Astfel, în anul 2014 au fost 105 condamnați, iar în anul 2013 au fost 124 condamnați.

Au fost emise 9 sentințe de achitare în anul 2014 sau cu 5 mai mult decât în anul 2013.

A fost încetat procesul în anul 2014 în privința a 27 persoane, comparativ cu 30 persoane în anul 2013.

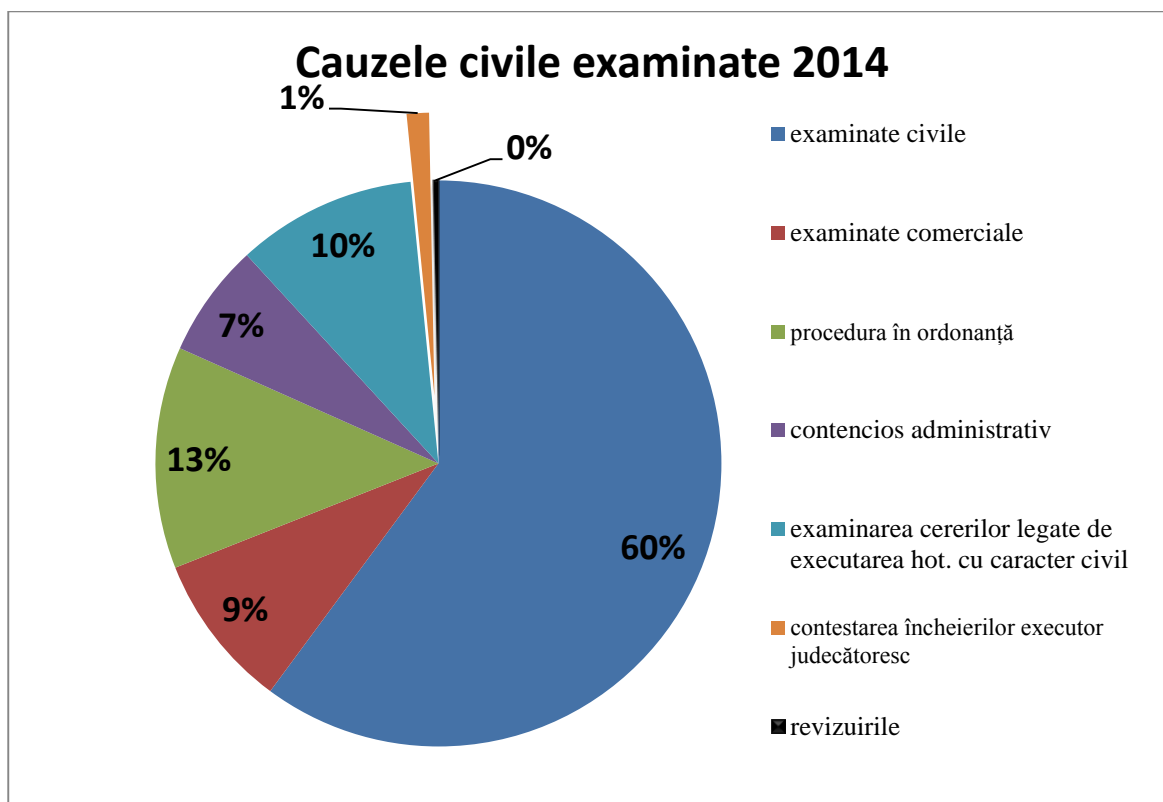
Numărul de condamnați cu acordul de recunoaștere a vinovăției în anul 2014 a fost 4 persoane, iar în anul 2013 – 7 persoane.

Traficul de copii (art. 206 CP) pentru care este prevăzută pedeapsă cu închisoare de la 10 la 20 ani.

Au fost încheiate 19 cauze în anul 2014, comparativ cu 13 cauze în anul 2013. Observăm o creștere a cauzelor la acest articol comparativ cu anul precedent.

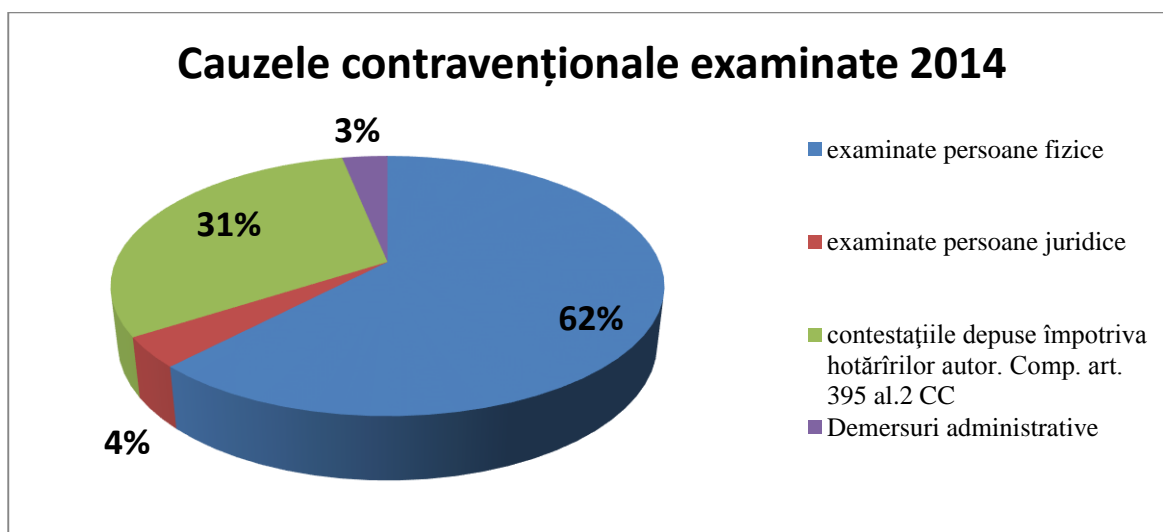
Au fost emise 11 sentințe de condamnare în privința a 13 persoane, 4 sentințe de achitare.

Analizând cele 102187 dosare civile examinate, acestea pot fi divizate după cum urmează în diagrama expusă.

Este de menționat, că la categoria cauze civile examinate expuse în diagrama de mai sus se includ cauzele familiale, din domeniul muncii, executarea obligațiilor și altele, care constituie cel mai mare procent din cauzele examinate.

Cauzele contravenționale examinate în număr de 26817, pot fi divizate după cum urmează în diagrama de mai jos.

Observăm că cea mai mare pondere a cauzelor contravenționale examinate se referă la persoane fizice, fiind urmate de contestațiile depuse împotriva hotărârilor emise agenților constataitori, apoi de contravențiile în privința persoanelor juridice.

Acum ne vom referi la activitatea judecătoriilor cu cel mai mare procent de examinare în anul 2014. Acestea sunt:

- ✓ Judecătoria Ocnița, care a examinat 1467 cauze din 1542 cauze aflate pe rol sau 95,14%;
- ✓ Judecătoria Glodeni, care a examinat 1809 cauze sau 94,51% din 1914 cauze aflate pe rol;
- ✓ Judecătoria Dondușeni, care a examinat 1559 cauze sau 93,52% din 1667 cauze aflate pe rol;
- ✓ Judecătoria Fălești, care a examinat 2112 cauze sau 93% din 2271 cauze aflate pe rol;
- ✓ Judecătoria Rezina, care a examinat 2431 cauze sau 92,61% din 2625 cauze aflate pe rol;
- ✓ Judecătoria Soroca, care a examinat 3859 cauze sau 92,01% din 4194 cauze aflate pe rol;
- ✓ Judecătoria Șoldănești, care a examinat 1941 cauze sau 91,9% din 2111 cauze aflate pe rol;
- ✓ Judecătoria Telenești, care a examinat 2452 cauze sau 91,9% din 2668 cauze aflate pe rol.

La categoria judecătoriilor cu cel mai mic volum de cauze examinate ar putea fi atribuită Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, care a avut pe rol 28411 cauze, din care au fost încheiate 19698 cauze sau 69,3%. Se observă o scădere a procentului de examinare în anul 2014 față de anul 2013 cu 2%.

În continuare, în tabelul de mai jos, vom analiza activitatea judecătoriilor din mun. Chișinău în anul 2014 în comparație cu anul 2013.

Judecătoria	Anul 2014			Anul 2013		
	Volumul	Încheiate	%	Volumul	Încheiate	%
Botanica	18033	14973	83	18293	15523	84,9
Buiucani	22758	19162	84,2	22256	18381	82,6
Centru	30954	26141	84,5	28399	22880	80,6
Ciocana	11514	9779	84,9	11655	10327	88,6
Rîșcani	28411	19698	69,3	26364	18821	71,4

Astfel, observăm o scădere a operativității în anul 2014 la Judecătoriile Botanica, Ciocana și Rîșcani mun. Chișinău față de anul 2013:

- Botanica cu 1,83 %;

- Ciocana cu 3,68%;
- Rîșcani cu 2,06%.

Pe cînd se observă o creștere a operativității în anul 2014 la Judecătoria Centru, mun. Chișinău cu 3,88% și la Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău cu 1,61% față de 2013.

Instanțele cu operativitatea cea mai mare în anul 2013 sunt următoarele:

	Anul 2013		
Judecătoria	Volumul	Încheiate	%
Ocnița	1876	1786	95,2
Rezina	2385	2259	94,72
Telenești	2766	2611	94,4
Dondușeni	1726	1622	93,97
Edineț	2748	2525	91,89
Ștefan Vodă	2369	2166	91,43
Sîngerei	2637	2408	91,32
Cimișlia	3308	3020	91,29

Observăm în Judecătoriile Ocnița, Dondușeni, Rezina și Telenești cea mai mare operativitate atît în anul 2014, cît și în anul 2013.

Judecătoria Comercială de Circumscripție a examinat 263 cauze sau 63,2% din cele 416 cauze aflate pe rol în anul 2014, în restanță rămînînd 153 cauze.

Comparînd cu anul 2013, din cele 447 cauze rulate în cursul anului au fost soluționate 301 cauze sau 67,3%, rămânînd deci cu o restanță de 146 dosare.

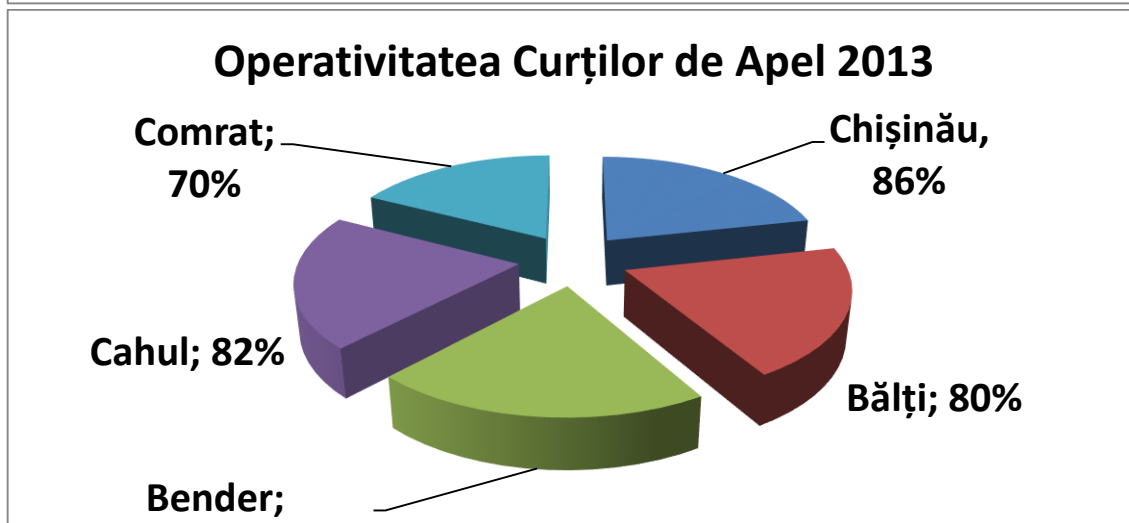
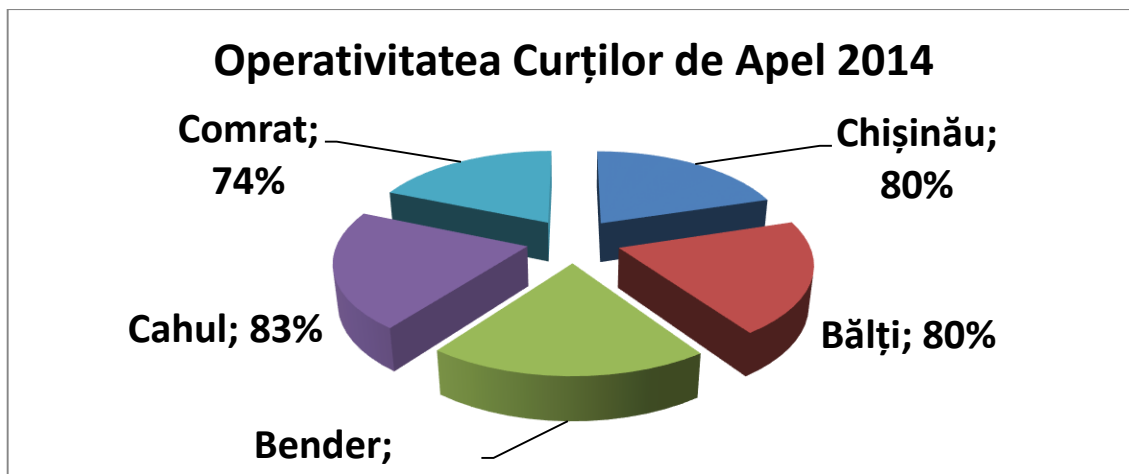
Astfel, operativitatea în anul 2014 a fost de 63,2%, cu scădere față de anul precedent cu 4,1%.

3.2. Operativitatea la curțile de apel

Dintre cele 40755 cauze înregistrate pe rolul curților de apel în anul 2014, au fost soluționate 32538 dosare sau 79,84%, rămânînd în restanță 7985 cauze.

Și la curțile de apel se observă o scădere a operativității în anul 2014 față de 2013, în care aceasta a constituit 84,12%. Or, în anul 2013 din cele 33551 cauze aflate pe rolul curților de apel, au fost soluționate 28387, rămânînd în restanță 5164 cauze.

Instanța cu operativitatea cea mai mare în anul 2014 a fost Curtea de Apel Cahul cu 83,38% cauze examinate, urmată de Curtea de Apel Chișinău cu 79,92% cauze examinate.

Observăm că în anii 2013-2014 cea mai scăzută operativitate a fost înregistrată de Curtea de Apel Comrat. Însă, se poate de menționat, că pe parcursul anului 2014 au activat doar doi judecători, și din cauza imposibilității examinării cauzelor, or acestea se examinează în complet de trei judecători, cauzele au fost redistribuite altor curți de apel. Cele 5 funcții vacante de judecător pînă la finele anului 2014 nu au fost suplinite.

3.3. Operativitatea la Curtea Supremă de Justiție

Dintre cele 13322 cauze înregistrate pe rol la Curtea Supremă de Justiție în anul 2014 au fost soluționate 12397 dosare sau 93%, rămânând în restanță 925 cauze.

În anul 2013 operativitatea la Curtea Supremă de Justiție a constituit 86%, simțindu-se o creștere cu 7% în anul 2014. Or, în anul 2013 au fost înregistrate 12850 cauze, fiind soluționate 11038 dosare, rămânând în restanță 1812 cauze.

4. Gradul de ocupare a posturilor raportat la schema de încadrare a instanțelor

La finele perioadei de referință, la nivelul tuturor instanțelor judecătorești erau în funcție 413 judecători, din care 33 la Curtea Supremă de Justiție, 81 la curțile de apel și 299 la judecătorii. Vacante erau 60 de posturi de judecător (la curțile de apel - 13, la judecătorii - 47), cu 12 mai mult decît în anul 2013 și cu 26 mai mult decît în anul 2012.

4.1. Judecătorii

Din totalul celor 47 de judecătorii, în anul 2014 - 11 instanțe au activat cu numărul de posturi de judecători complet, ceea ce constituie 23% din numărul total al judecătoriilor.

Instanța	Posturi prevăzute pe schemă	Posturi ocupate efectiv
Bender	5	5
Anenii Noi	6	6
Basarabeasca	4	4
Dondușeni	4	4
Drochia	6	6
Dubăsari	4	4
Fălești	6	6
Nisporeni	5	5
Ocița	5	5
Soroca	9	9
Comercială	3	3

Alte judecătorii au avut între 1 și 5 posturi vacante.

Analizând situația existentă în instanțele judecătorești în anul 2013, reieșind din informațiile statistice referitoare la sarcina lunară per judecător pe ultimii trei ani, CSM a ajuns la concluzia că numărul de judecători în unele instanțe judecătorești urmează a fi majorat, iar în altele micșorat.

Prin Hotărârea Consiliul Superior al Magistraturii cu privire la stabilirea numărului de judecători în instanțele judecătorești nr. 307/12 din 02 aprilie 2013, reieșind din sarcina lunară per judecător, s-a hotărât de a micșora numărul de judecători la judecătoriile Bender, Dondușeni, Dubăsari, Soroca și Judecătoria Comercială de Circumscripție, or sarcina lunară în instanțele respective este sub media lunară per judecător și suplimentarea numărului de judecători la Judecătoriile Botanica, Buiucani, Centru și Rîșcani mun. Chișinău, a căror sarcină lunară depășește media lunară per judecător, după cum urmează:

➤ Se micșorează numărul de judecători la judecătoriile:

- Bender - cu 2 unități,
- Dondușeni - cu 1 unitate,
- Dubăsari - cu 1 unitate,
- Soroca - cu 1 unitate,
- Judecătoria Comercială de Circumscripție - cu 7 unități.

➤ Se majorează numărul de judecători la judecătoriile:

- Botanica mun. Chișinău - cu 1 unitate,

- Buiucani mun. Chișinău - cu 3 unități,
- Centru mun. Chișinău - cu 6 unități,
- Rîșcani mun. Chișinău - cu 2 unități.

Este de menționat că, în anul 2013 în Judecătoria Comercială de Circumscripție au existat 10 posturi, fiind ocupate 100% din ele, acestea fiind micșorate la 3 posturi, dat fiind modificarea competenței materiale a instanței.

Numărul judecătoriilor cu un grad de ocupare a posturilor între 51% și 99% este mult mai mare decât a celor cu gradul de ocupare a posturilor de 100%, respectiv un număr de 30 de instanțe, reprezentând 69,76%, în timp ce o judecătorie (2,32%) a înregistrat un grad de ocupare a schemei de numai 50%. De asemenea, în anul 2014 Judecătoria Vulcănești s-a găsit în situația de a avea un procent de ocupare a schemelor de judecători mai mic de jumătate (40%).

Judecătoriile cu gradul de ocupare (exceptând judecătorii detașați și suspendați) de peste 51% sunt următoarele:

Judecătoria	Posturi prevăzute pe schemă	Posturi ocupate efectiv	Diferența %
Botanica	20	17	85
Buiucani	26	24	92,3
Centru	30	22	73,3
Ciocana	13	10	76,9
Rîșcani	24	17	70,8
Bălți	18	13	72,2
Cahul	9	8	88,9
Cantemir	4	3	75
Călărași	6	4	66,7
Căușeni	7	6	85,7
Ciadîr Lunga	5	4	80
Cimișlia	4	3	75
Comrat	6	4	66,7
Criuleni	6	5	83,3
Edineț	7	5	71,4
Florești	8	5	62,5
Glodeni	5	4	80
Hîncești	9	7	77,8
Ialoveni	6	5	83,3
Leova	4	3	75
Orhei	8	6	75

Rezina	6	4	66,7
Rîșcani Nord	5	4	80
Sîngerei	6	4	66,7
Strășeni	8	5	62,5
Șoldănești	4	3	75
Ștefan Vodă	5	4	80
Taraclia	5	3	60
Telenești	5	4	80
Ungheni	8	6	75

Judecătoriile cu gradul de ocupare de 50% și de sub 50% sunt următoarele:

Judecătoria	Posturi prevăzute pe schemă	Posturi ocupate efectiv	Diferența %
Briceni	6	3	50
Vulcănești	3	1	33,3

4.2. Curțile de Apel

În cursul anului 2014, dintre cele 94 de posturi de judecător prevăzute în statele de personal ale curților de apel, au fost ocupate efectiv 75, reprezentând 79,78% (în scădere cu 3,72% față de anul 2013, când au fost ocupate 81 posturi, din 97 posturi pe schemă).

Situația ocupării posturilor la curțile de apel:

INSTANȚA	Posturi prevăzute pe schemă	Posturi ocupate efectiv	Diferența %	Posturi vacante la 31 dec 2014
Chișinău	54	47	87,03	7
Bălți	24	22	91,7	2
Cahul	9	6	66,7	3
Comrat	7	2	28,6	5

Cel mai redus grad de ocupare, în anul 2014 s-a înregistrat la Curtea de Apel Comrat, fapt ce a dus la un grad scăzut de examinare a cauzelor.

4.3. Curtea Supremă de Justiție

La Curtea Supremă de Justiție sunt conform schemei de încadrare 33 de posturi de judecător, fiind ocupate real în perioada de referință 31 posturi sau 93,93%. În anul 2013 au fost ocupate 30 de posturi ceea ce reprezintă 90,9%.

5. Încărcătura per judecător

Ca indice statistic, încărcătura per judecător poate fi examinată fie în forma *încărcăturii efective per judecător*, fie ca *încărcătură conform schemei de încadrare a instanței judecătorești*.

Încărcătura efectivă per judecător reflectă numărul de dosare aflat pe rol la un judecător în perioada de referință și se calculează prin raportarea numărului total de dosare la numărul judecătorilor care au activat efectiv la o instanță (excluzând magistrații detașați și suspendați), respectiv excludem și durata concediilor anuale plătite. Numărul de judecători care au activat efectiv la o instanță se determină ca medie anuală, luându-se în considerație durata perioadelor în care unii magistrați nu au activat efectiv.

Încărcătura conform schemei de încadrare a instanței judecătorești se determină prin raportarea volumului de activitate la numărul total de posturi de judecător prevăzut în schemele de încadrare ale instanțelor.

5.1. Încărcătura la nivelul judecătoriilor

În perioada de referință s-a înregistrat o *încărcătură efectivă per judecător* de 837 cauze anual, iar *conform schemei de încadrare a instanței judecătorești* de 665 cauze anual.

Comparând cu anul 2013 observăm o creștere a încărcăturii efective per judecător cu 10,86%.

Din numărul total al judecătoriilor, cu excepția Judecătoriei Comerciale de Circumscripție și Judecătoriei Militare, 24 judecătorii au înregistrat în anul 2014 o *încărcătură efectivă* a cauzelor per judecător situată peste media pe țară, reprezentând 57,14% din totalul judecătoriilor.

Instanțele ce au înregistrat în perioada de raportare *cea mai mare încărcătură per judecător* sunt următoarele:

Judecătoria	Încărcătură efectivă per judecător	Încărcătură conform nr. de judecători din schema de încadrare
Rîșcani mun. Chișinău	1671	1184
Vulcănești	1204	401
Centru mun. Chișinău	1407	1032

Ciocana mun. Chișinău	1151	886
Botanica mun. Chișinău	1061	902
Cimișlia	1016	762
Ialoveni	1005	838

O situație mai deosebită se reflectă la Judecătoria Vulcănești, unde pe parcursul anului 2014 a activat doar un judecător din cei 3 prevăzuți conform schemei de încadrare. Se evidențiază totodată, următoarele judecătoria cu un volum de activitate efectiv per judecător redus:

Judecătoria	Încărcătură efectivă per judecător	Posturi pe schema de încadrare	Posturi ocupate efectiv
Bender	217	5	5
Dubăsari	256	4	4
Ocnița	308	5	5
Basarabasca	374	4	4
Nisporeni	378	5	5
Fălești	379	6	6

Așa cum se observă din situația prezentată mai sus, toate aceste instanțe funcționează cu toate posturile de judecător ocupate conform schemei de încadrare.

În perioada de referință s-a înregistrat o sarcină medie lunară a cauzelor *per judecător* de 55 cauze, fiind la același nivel cu anul 2013.

5.2. Încărcătura la nivelul curților de apel

Trebuie menționat faptul că, pentru calcularea indicatorului statistic referitor la încărcătura de cauze per judecător și în cazul curților de apel s-a ținut cont de împrejurarea că aceste instanțe judecă cauzele atât în fond, cât și în apel și recurs.

Astfel, în anul 2014 s-a înregistrat o încărcătură efectivă medie per judecător de 547 cauze, crescând încărcătura cu 133 dosare față de anul 2013, când s-a înregistrat o încărcătură medie efectivă per judecător de 414 cauze.

Din cele 4 curți de apel - 2 au înregistrat o încărcătură mai mare, pe primul loc situându-se Curtea de Apel Chișinău cu 654 dosare per judecător, urmată de Curtea de Apel Comrat cu 621 cauze, deși în Curtea de Apel Comrat erau efectiv ocupate la finele anului 2014 doar 2 posturi de judecător, din cele 7 posturi prevăzute în schema de încadrare. Curtea de Apel Cahul a înregistrat un număr de 296 dosare per judecător.

Cel mai mic nivel de cauze per judecător s-a înregistrat Curtea de Apel Bender, care a funcționat în primul semestru al anului 2014, încărcătură efectivă medie per judecător a fost de 100 dosare per judecător, iar în anul 2013, pe tot parcursul anului au fost de 191 dosare per judecător.

5.3. *Încărcătura la nivelul Curții Supreme de Justiție*

La nivelul Curții Supreme de Justiție s-a înregistrat în anul 2014 o încărcătură de 429 cauze per judecător, aceasta a crescut cu 15 cauze, comparativ cu anul precedent sau cu 4%.

6. *Concluzii*

În concluzie se poate de menționat, că comparativ cu anul 2013 volumul de lucru al judecătorilor în 2014 a crescut esențial.

Comparativ, situația se prezintă astfel:

Instanța de judecată	Volum, 2013	Volum, 2014
Judecătorii	220504	226055
Curțile de Apel	34678	40755
Curtea Supremă de Justiție	12850	13322

La capitolul încărcătura per judecător situația se prezintă în felul următor:

Instanța de judecată	Încărcătura per judecător, 2013	Încărcătura per judecător, 2014
Judecătorii	755	837
Curțile de Apel	414	547
Curtea Supremă de Justiție	414	429

Menționăm faptul că nu se poate vorbi despre o tendință de creștere a volumului de activitate manifestată constant de-a lungul timpului, or, spre exemplu, în cursul anului 2013 s-a înregistrat o scădere a numărului de cauze soluționate față de anul 2012, în special la nivelul judecătorilor se atestă o scădere cu 8970 dosare.

Cu referire la **calitatea actului de justiție** pe anul 2014 observăm, că din **77144** cauze civile examinate, au fost contestate la curtea de apel **7629** cauze și la Curtea Supremă de Justiție - 844 cauze, în total s-au contestat **8473** cauze, sau 11% din numărul dosarelor examinate.

Din numărul hotărârilor contestate:

- 4897 hotărâri au fost menținute fără modificări, ceea ce constituie 58% din numărul contestațiilor și 6,3% din numărul dosarelor total examinate,

- 314 hotărâri au fost modificate, ce constituie 6,4% din numărul cauzelor contestate și 0,4% din numărul cauzelor examinate;

- 3262 cauze au fost casate, ceea ce constituie 38,5% din numărul contestațiilor și 4,2% din numărul de cauze examinate.

La categoria cauzelor penale au fost examinate în total **12144** cauze. Din aceste cauze au fost contestate 3407, din care:

- anulate de către curtea de apel - 1141 sentințe;
- anulate de către Curtea Supremă de Justiție - 558 sentințe.

În total au fost anulate 1699 sentințe sau 14% din totalul cauzelor examinate și 49,9% din numărul sentințelor contestate.

Au fost menținute 1708 sentințe, ceea ce constituie 50,1% din numărul sentințelor contestate și 14,1% din numărul cauzelor examinate, dintre care:

- 1618 de către curțile de apel;
- 90 sentințe de Curtea Supremă de Justiție.

În anul 2013 au fost casate 15,8% din totalul cauzelor examinate, sau cu 1,8% mai puțin decât în anul precedent. Comparativ cu anul precedent observăm, că calitatea pe cauzele penale a crescut.

CAPITOLUL VI

TRANSPARENȚA ACTIVITĂȚII CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

6.1. Pagina web

Consiliul Superior al Magistraturii, ca organ al autoadministrării judecătorești, are ca prioritate asigurarea transparenței activității sale, inclusiv și a activității sistemului judecătoresc.

Transparența activității Consiliului Superior al Magistraturii este reglementată prin lege organică.

Astfel, conform Legii cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr. 947 din 19.07.1996, activitatea Consiliului Superior al Magistraturii este transparentă și se

realizează prin asigurarea accesului societății și al mass-mediei la informațiile privind activitatea Consiliului.

De asemenea, ședințele Consiliului Superior al Magistraturii sînt publice, în afară de cazurile cînd, la cererea motivată a președintelui sau a cel puțin 3 membri ai Consiliului, se hotărăște, cu votul majorității membrilor prezenți, ca ședințele să fie închise și cînd dezbaterile publice a chestiunilor incluse pe ordinea de zi ar putea să aducă atingere vieții private a persoanelor.

Conform prevederilor legale agenda ședinței Consiliului Superior al Magistraturii, proiectele de hotărîri și materialele adiționale care urmează a fi supuse examinării se plasează pe pagina web a Consiliului cu cel puțin 3 zile înainte de ședință.

Totodată, regulamentele aprobate de Consiliul Superior al Magistraturii și anunțurile privind lansarea concursurilor pentru suplinirea funcțiilor de judecător se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

La fel, conform dispozițiilor legii nominalizate, hotărîrile adoptate de Consiliul Superior al Magistraturii și de organele sale, opiniile separate ale membrilor Consiliului, precum și rapoartele anuale ale Consiliului se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii.

Prin urmare, în scopul asigurării transparenței activității sale, precum și asigurării accesului societății la informații, Consiliul Superior al Magistraturii și-a creat o nouă pagină web în anul 2014.

Pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii conține informații corecte și detaliate despre activitatea Consiliului, dar și despre activitatea organelor subordonate acestuia, care sunt actualizate permanent.

Pe pagina web au fost incluse 8 compartimente principale, unde poate fi vizualizată informația despre constituirea, structura, competența și activitatea Consiliului Superior al Magistraturii, ex-președinții Consiliului, componența și competența Colegiului de evaluare și performanță a judecătorilor, Colegiului de selecție și carieră a judecătorilor, Colegiului disciplinar și Inspecției judiciare, diverse informații de interes public, precum și datele de contact ale Consiliului și a instanțelor judecătorești.

Agenda și hotărîrile ședințelor Consiliului, dar și a Colegiilor, planurile de acțiuni ale Consiliului, rapoartele anuale privind activitatea acestuia, informația privind achizițiile publice, relațiile de cooperare națională și internațională, la fel sunt plasate pe pagina web.

În acest context, pe pagina web au fost incluse și unele compartimente suplimentare, care conțin informații privind candidații la funcția de judecător, președinte și vicepreședinte, judecătorii care solicită numirea sau promovarea la o instanță judecătorească ierarhic superioară, judecătorii care solicită transferul în altă instanță de același nivel sau la o instanță judecătorească inferioară, informații despre Adunarea Generală a Judecătorilor, lista judecătorilor în funcție și a celor eliberați, lista judecătorilor de instrucție, statistica judiciară, actele normative elaborate de Consiliu, declarațiile cu privire la venituri ale membrilor CSM și ale judecătorilor, precum și rapoartele partenerilor cu privire la sistemul judecătoresc.

Recent a fost introdus un nou subcompartiment – ”Istории de succes”, la compartimentul ”Sistemul judiciar”, unde sunt plasate interviurile realizate cu judecătorii și informația despre noile condiții în instanțele judecătorești renovate.

Transparența activității Consiliului a fost asigurată și prin plasarea pe pagina web și a comunicatelor privind activitatea Consiliului Superior al Magistraturii și situația din sistemul judecătoresc, care au vizat rezultatele Adunărilor Generale a Judecătorilor, vizitele delegațiilor oficiale ale diferitor țări la CSM, vizitele de studiu și schimb de experiență ale reprezentanților CSM în alte țări, încheierea acordurilor de colaborare dintre CSM și societatea civilă, întâlnirea președintelui CSM cu bloggerii la Judecătoria Anenii Noi, întâlnirea președintelui CSM cu reprezentanții mass-media la Curtea de Apel Bălți și la Judecătoria Orhei, sinteza ședințelor CSM, numirea în funcția de judecător, președinte și vicepreședinte a instanțelor judecătorești, precum și alte informații de interes public.

6.2. Relații cu mass-media și societatea civilă

În cadrul Secretariatului Consiliului Superior al Magistraturii a fost instituită Secția protocol, relații cu publicul și mass-media.

Subdiviziunea își desfășoară activitatea în conformitate cu Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr. 947-XIII din 19.07.1996, Legea privind accesul la informații nr. 982-XIV din 11.05.2000, Legea cu privire la petiționare nr. 190-XIII din 19.07.1994, Legea cu privire la secretul de stat nr. 245-XIV din 27.11.2008, Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011, Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Secretariatului Consiliului Superior al Magistraturii, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 112/5 din 05.02.2013 și Regulamentul cu privire la serviciul de informare publică și relațiile cu mass-media, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 740/31 din 15.10.2013, precum și alte acte normative aplicabile activității subdiviziunii.

Activitatea Secției se desfășoară cu respectarea principiilor: legalității, transparenței și obiectivității.

În 2014 Secția protocol, relații cu publicul și mass-media a desfășurat următoarele activități vizând relațiile CSM cu mass-media și societatea civilă:

- promovarea și implementarea programelor de comunicare și relații cu publicul;
- consolidarea relațiilor cu societatea civilă și mass-media;
- acordarea, la solicitarea jurnaliștilor și a cetățenilor, a unor informații, cu caracter public, vizând activitatea Consiliului Superior al Magistraturii cât și a sistemului judecătoresc;
- mediatizarea evenimentelor desfășurate de CSM;
- elaborarea și publicarea pe paginile web și Facebook a CSM a comunicatelor de presă și a altor informații de interes public, cu transmiterea acestora, după caz, instituțiilor mass-media;

- monitorizarea informațiilor din presă referitoare la CSM și la sistemul judecătoresc;
- comunicarea informațiilor din mass-media cu privire la activitatea sau acțiunile CSM, dar și cele ale membrilor CSM și magistraților, președintelui și membrilor CSM;
- identificarea problemelor stringente din sistem invocate de mass-media.

Relațiile Consiliului Superior al Magistraturii cu publicul au fost stabilite nu doar prin intermediul paginii web a Consiliului, dar și prin intermediul rețelelor de socializare – pagina pe Facebook a Consiliului, unde au fost plasate informații despre activitatea Consiliului și situația din sistemul judecătoresc.

De asemenea, la 14 august 2014 s-a organizat o întâlnire a președintelui CSM cu bloggerii la Judecătoria Anenii Noi, fiind prezentat modul de funcționare a instanței judecătorești, infrastructura acesteia, precum și procesul de înfăptuire a justiției, iar la 14 noiembrie 2014 a fost organizată o întâlnire cu reprezentanții mass-media la Curtea de Appel Bălți și Judecătoria Orhei, cu scopul de a informa societatea, prin intermediul mass-media, despre schimbările fizice și procedurale concrete care se produc în sistemul judecătoresc, în rezultatul implementării reformei în sectorul justiției, în scopul asigurării calității actului de justiție, respectării drepturilor și intereselor legitime ale justițiabililor, dar și despre problemele cu care se confruntă instanțele judecătorești în procesul de înfăptuire a justiției și de administrare a instanțelor.

Conform prevederilor art. 8¹ alin. (3), Consiliul Superior al Magistraturii creează condiții și întreprinde măsurile necesare pentru a asigura participarea reprezentanților mass-media și a persoanelor interesate la ședințele sale.

Astfel, reprezentanții mass-media au asistat la ședințele Consiliului Superior al Magistraturii, iar la finele ședințelor președintele și membrii Consiliului au acordat acestora interviuri.

Relațiile Consiliului Superior al Magistraturii cu mass-media au fost asigurate și prin participarea președintelui și membrilor CSM la diferite emisiuni TV și radio, precum și prin acordarea unor interviuri.

Președintele CSM, Victor Micu, a participat la emisiunile:

- ✓ ”Alb&Negru” la Unimedia, pe 24 septembrie 2014 (<http://unimedia.info /tv/alb-negru/154/live-victor-micu-in-studioul-unimedia>);
- ✓ ”În numele legii: Ediție exclusivă cu președintele Consiliului Superior al Magistraturii, Victor Micu” la Moldavian Business Channel, pe 10.10.2014 (<http://mbc.md/rom/shows/vo-imyazakona/10102014-in-numele-legii-edie-exclusiva-cu-preedintele-consiliului-superior-al-magistraturii-victor-micu/#video>);
- ✓ ”Loc de Dialog: Justiție echitabilă pentru fiecare”, la Radio Moldova, pe 30 octombrie 2014;
- ✓ ”Replica” cu Valeriu Frumusachi din 14.12.2014 la Prime TV (<http://www.prime.md/rom/shows/item48/video/recent/item3206/#main>).

Președintele Consiliului a acordat și interviuri pentru:

- ✓ ”Ziarul de gardă”, cu titlul: ”Judecătorii cer eliminarea corupților din sistem”, la 19 iunie 2014, (<http://www.zdg.md/editia-print/exclusiv/judecatorii-cer-eliminarea-coruptilor-din-sistem>);
- ✓ ”Moldova curată”, intitulat: ”În sistemul judecătoresc există corupție, dar trebuie demonstrat fiecare caz în parte”, la 20.10.2014 (<http://www.moldovacurata.md/interview/n-sistemul-judectoresc-exist-corupie-dar-trebuie-demonstrat-fiecare-caz-n-parte>);
- ✓ ”Moldova curată”, interviu video, intitulat: ”Raportul SIS în privința lui Harmanic, Cozma și Crețu a fost incomplet”, la 27.10.2014 (<http://www.moldovacurata.md/interview/raportul-sis-n-privina-lui-harmanic-cozma-i-creu-a-fost-incomplet>);
- ✓ Revista Institutului Național al Justiției, cu titlul: ”Pentru o justiție performantă și credibilă trebuie să luptăm împreună, judecătorii alături de justițiabili”, în luna decembrie 2014, publicat în nr. 4 (31), 2014 al acestei Reviste.

Membrii CSM au participat la diverse emisiuni la diferite posturi TV:

- ✓ Teodor Cârnaț a participat la emisiunea ”Țara lui Dogaru”, cu genericul: ”Judecătorii tac și fac” la Publika TV, pe 11 februarie 2014 (http://www.publika.md/emisiuni/--ara-lui-dogaru_391.html#editia2816631);
- ✓ Tatiana Răducanu a participat la emisiunea ”Moldova în direct” la Moldova 1, pe 09 aprilie 2014 (<http://www.trm.md/ro/moldova-in-direct/moldova-in-direct-din-09-aprilie-2013/>);
- ✓ Anatolie Țurcan a participat la talk-showul ”Ora expertizei”, cu genericul: ”Reforma justiției bate pasul pe loc,, la Jurnal TV, pe 20 octombrie 2014 (<http://jurnaltv.md/ro/news/2014/10/20/reforma-justitiei-bate-pasul-pe-loc-10068575/#6>).

Membrul CSM, Dumitru Visternicean, a acordat un interviu pentru ”Moldova Curată” la 31.01.2014, în calitate de președinte interimar al Consiliului Superior al Magistraturii, intitulat: ”Ceea ce se întâmplă la CSM nu poate fi numit curățirea sistemului judecătoresc” (<http://www.moldovacurata.md/interview/interviu-visternicean-text>).

Consiliul Superior al Magistraturii a monitorizat informațiile din presă referitoare la CSM și la sistemul judecătoresc, iar unele dintre acestea s-au examinat în ședințele Consiliului.

În consecință, prin Hotărârea nr. 998/32 din 09 decembrie 2014 s-a sesizat Consiliul de Presă pentru a verifica dacă Jurnal TV a respectat normele deontologice la publicarea informațiilor în privința membrului Consiliului Superior al Magistraturii, Gheorghe Avornic, referitor la acuzațiile a doi agenți economici din capitală precum că Gheorghe Avornic și finul său de cununie, juristul Corneliu Țurcan, le-ar fi preluat întreprinderile ce le aveau în proprietate.

Prin aceeași hotărâre s-a dispus ca Inspekția judiciară să verifice informațiile publicate de Jurnal TV pe același caz în privința judecătorului Curții Supreme de Justiție, Oleg

Sternioală, precum că acesta ar fi examinat, atât în primă instanță, cât și la Curtea Supremă de Justiție, cazul privind afacerea antreprenorului Liviu Popov.

Printr-o altă hotărâre CSM a reacționat la declarațiile procurorului municipiului Chișinău, Ion Diacov, făcute în cadrul unei conferințe.

În acest sens, prin hotărârea nr. 778/25 din 23 septembrie 2014, Consiliul Superior al Magistraturii a decis să ia act de declarațiile procurorului municipiului Chișinău, Ion Diacov, date în cadrul conferinței de presă din 22.09.2014 și să sesizeze Procurorul General pentru a lua atitudine, cu informarea Consiliului Superior al Magistraturii despre rezultatele examinării.

Consiliul a mai examinat și un alt caz cu privire la Nota informativă a Inspecției judiciare pe marginea publicațiilor în mass-media, vis-a-vis de vizita unui avocat la Curtea de Apel Chișinău.

Postul de televiziune Jurnal TV a furnizat informația, urmată de o imprimare video referitor la vizita avocatului Victor Berlinschi la etajul 3 al Curții de Apel Chișinău la 04 septembrie 2014 între orele 15:30-16:30.

Consiliul Superior al Magistraturii s-a autosesizat pe acest fapt, împuternicind Inspecția judiciară să verifice circumstanțelor pe cazul dat, însă în rezultatul controlului efectuat, la 08 septembrie 2014 a fost întocmită o Notă informativă, conform căreia nu a fost posibil de constatat faptul vizitei avocatului Berlinschi Victor în biroul unui/unor judecător de la etajul 3 al Curții de Apel Chișinău.

În aceste circumstanțe Consiliul a decis să ia act de Nota informativă a Inspecției judiciare pe marginea publicațiilor în mass-media, vis-a-vis de vizita unui avocat la Curtea de Apel Chișinău și s-a atenționat președintele Curții de Apel Chișinău asupra înăspririi controlului privind accesul persoanelor în incinta Curții de Apel Chișinău.

Consiliul a luat atitudine și în privința declarațiilor avocatului Vitalie Țaulean făcute în cadrul conferinței de presă susținute la 19 iunie 2014. Acesta a declarat reprezentanților mass-media precum că magistrații Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, admit încălcări grave ale eticii judiciare, a normelor procesuale și materiale la examinarea cauzei penale privind învinuirea clienților săi A.S. și B.V.

Președintele Consiliului Superior al Magistraturii, Victor Micu, s-a autosesizat referitor la faptele expuse și a dispus inspecției judiciare efectuarea unui control asupra celor declarate.

În rezultatul efectuării controlului, nu a fost constatată comiterea abaterilor disciplinare de către judecătorii vizați în conferința de presă susținută la 19 iunie 2014 de avocatul Vitalie Țaulean, declarațiile acestuia având ca scop știrbirea reputației magistraților Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău și a imaginii justiției.

Totodată, inspecția judiciară a solicitat și a obținut copia audio a tuturor ședințelor de judecată privind examinarea cauzei penale vizate, din care rezultă că anume avocatul Țaulean Vitalie a încălcat etica avocatului, ordinea și solemnitatea în proces, pentru ce, în repetate rânduri, a fost atenționat de președintele ședinței de judecată. Or, potrivit art.11 alin.(1) din Codul deontologic adoptat de Congresul Avocaților din 20.12.2012, în

raporturile cu organele de urmărire penală, instanțele judecătorești și autoritățile publice, avocatul este dator să aibă un comportament respectuos și loial.

Examinând Nota informativă a inspecției judiciare pe marginea declarațiilor în mass-media a avocatului Vitalie Țaulean, membrii Consiliului au luat act de această Notă informativă, sesizând Comisia pentru etică și disciplină a Uniunii Avocaților din Republica Moldova referitor la acțiunile avocatului Vitalie Țaulean, cu informarea Consiliului Superior al Magistraturii despre rezultatele examinării.

Membrul Consiliului Superior al Magistraturii, Tatiana Răducanu, a reacționat la informațiile publicate în mass-media în privința sa. Doamna Tatiana Răducanu a depus un demers la Consiliu prin care a solicitat sesizarea Consiliului de Presă din Republica Moldova pe marginea publicației: „Casa de lux a unei judecătore de la CSM”, publicat în „Ziarul de Gardă” din 03 aprilie 2014, invocând că, articolul în cauză conține date ce nu corespund realității și suspiciuni de integritate nefondate.

Astfel, la 03 aprilie 2014, fără a se audia opinia doamnei Tatiana Răducanu, „Ziarul de Gardă” a publicat articolul denigrator nominalizat, care a adus atingere onoarei, demnității și reputației profesionale a membrului CSM.

Analizând toate circumstanțele, Consiliul Superior al Magistraturii a constatat că articolul publicat nu corespunde realității, considerând oportun de a sesiza Consiliul de Presă din Republica Moldova, în vederea constatării încălcării Codului deontologic al jurnalistului din Republica Moldova de către publicația „Ziarul de Gardă”, care a semnat Codul deontologic al jurnalistului și este obligată de a-l respecta, cu obligarea acesteia de a publica o dezmințire în acest sens.

Prin urmare, Consiliul Superior al Magistraturii a sesizat Consiliul de Presă din Republica Moldova pe marginea publicației în „Ziarul de Gardă” din 03 aprilie 2014, cu denumirea: “Casa de lux a unei judecătore de la CSM”, pentru a lua măsurile respective.

În scopul cooperării cu societatea civilă, Consiliul Superior al Magistraturii a încheiat în anul 2014 două acorduri cu reprezentanții societății civile. Acestea sunt următoarele:

- Acord de colaborare al Consiliului Superior al Magistraturii cu Fundația Soros Moldova și Centrul de Resurse Juridice din Moldova în vederea creării mecanismelor eficiente de responsabilizare a judecătorilor, urmărind realizarea următoarelor obiectivelor:
 - a) creșterea eficienței și transparenței ședințelor CSM și a procesului de adoptare a hotărârilor;
 - b) stabilirea unui sistem funcțional de investigare a abaterilor disciplinare comise de judecători și tragerea la răspundere disciplinară a acestora;
 - c) uniformizarea practicii judiciare, în măsura competențelor care îi revin CSM;
 - d) consolidarea sistemului de evaluare a performanțelor judecătorilor;
 - e) creșterea capacității societății civile de a monitoriza activitatea sistemului judecătoresc.

Acordul a fost semnat la 22 mai 2014, fiind valabil pe un termen de 4 ani, cu posibilitatea reînnoirii acestuia ulterior.

- Acord de colaborare între Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției (CAPC) și Consiliul Superior al Magistraturii, conform căruia CSM acordă CAPC calitatea de monitor și consultant. Prin urmare, CAPC va monitoriza punerea în aplicare a noilor proceduri de selecție și evaluare a performanțelor judecătorilor, prin asistarea la ședințele Colegiului de selecție și carieră a judecătorilor și a Colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor. Rapoartele de monitorizare a ședințelor colegiilor urmează a fi prezentate CSM și vor fi făcute publice în cadrul unor ședințe comune.

Potrivit Acordului, părțile pot organiza, de comun acord, conferințe, seminare, cursuri de instruire pe tematici aferente noilor proceduri de selecție și evaluare a performanțelor judecătorilor, fenomenului corupției și transparenței activității sistemului judecătoresc.

Acordul a fost încheiat la 30 iulie 2014 pe un termen de 5 ani, care se va prelungi automat încă pe un termen de 5 ani.

Totodată, în temeiul prevederilor legale privind accesul la informație, solicitanților de informații oficiale (cetățenilor și reprezentanților mass-media) li s-au furnizat informații de interes public.

În contextul implementării reformei în sectorul justiției, precum și a necesității creării unui sistem de comunicare eficient și adecvat pentru Consiliul Superior al Magistraturii și sistemul judecătoresc, promovării transparenței în activitatea acestora, dar și stabilirii relațiilor specifice cu anumite categorii de public, Consiliul a asigurat elaborarea unei Strategii de comunicare, fiind aprobată prin Hotărârea Consiliului nr. 901/29 din 11 noiembrie 2014.

Strategia de comunicare a Consiliului Superior al Magistraturii reprezintă un document de viziune strategică, pe termen mediu, care oferă coordonate majore de acțiune în promovarea unei imagini corecte și transparente a sistemului de justiție, în general, și a Consiliului Superior al Magistraturii, în particular.

Această Strategie include principiile de acțiune, obiectivele generale și specifice relevante la nivel național, precum și instrumente concrete de lucru, utile în dezvoltarea planurilor de acțiune sectoriale.

Sfera de acțiune a Strategiei ține de consolidarea încrederii publicului în sistemul de justiție și fortificarea capacităților sistemului judiciar de a comunica eficient cu presa și cu publicul. Strategia se va axa și pe gestionarea crizelor de comunicare.

Strategia de comunicare a Consiliului Superior al Magistraturii va susține promovarea unei imagini pozitive a activității Consiliului Superior al Magistraturii și a sistemului judecătoresc, precum și sporirea încrederii publicului larg, dar și a justițiabililor în justiția din Republica Moldova.

În anul 2014 Consiliul Superior al Magistraturii și-a intensificat acțiunile de consolidare și promovare a relațiilor sale de comunicare cu societatea civilă, mass-media și cu alte autorități publice.

CAPITOLUL VII

COOPERAREA INTERNĂ ȘI EXTERNĂ A CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

Pe parcursul anului 2014, Consiliul Superior al Magistraturii s-a bucurat de multiple colaborări cu ONG-uri (*ROLISP, CRJM, AMPC, ATRECO*), instituții interne și externe, Găzduind de asemenea oaspeți cât din țările Uniunii Europene, atât și din Statele Unite ale Americii, experți internaționali, reprezentanți ai diferitor proiecte și programe, care în cumul au urmărit scopul contribuției la îmbunătățirea justiției în Republica Moldova.

Astfel, elucidând în acțiuni concrete succesele de colaborare a CSM-ului, cu privire la cele interne putem face referire la întreprinderile petrecute:

- La 22 mai 2014 a fost semnat **Acordul de colaborare trilateral semnat dinte Consiliul Superior al Magistraturii, Centrul de Resurse Juridice și Fundația SOROS-Moldova**, acesta prevede conlucrarea fructuoasă axată pe consultare reciprocă în cadrul acțiunilor ce urmează a fi desfășurate.

- La 30 iulie 2014 Consiliul Superior al Magistraturii a semnat, în cadrul unei ședințe, **un Acord de colaborare cu Asociația Obștească "Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției"** privind monitorizarea activității Colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor și Colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor. Semnarea acestui acord de colaborare a fost determinată de necesitatea informării cât mai corecte a publicului cu privire la sistemul judiciar din Republica Moldova, noile proceduri de selecție și evaluare a performanțelor judecătorilor, fortificarea și îmbunătățirea relațiilor instituționale, necesitatea creării unor relații bilaterale pe termen lung, convingerea că monitorizarea activităților, analiza opiniei publice și promovarea valorilor etice constituie mijloace eficiente de prevenire a corupției, accentuarea că succesul unei strategii de reformare a justiției trece printr-un angajament al autorităților publice și al societății civile pentru a uni eforturile lor, a împărți experiența și a acționa în ansamblu, precum și de respectarea prevederilor Legii cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, conform cărora activitatea Consiliului Superior al Magistraturii este transparentă și se realizează prin asigurarea accesului societății și al mass-mediei la informațiile privind activitatea Consiliului.

- Președintele CSM, Victor Micu, membrii CSM – Tatiana Răducanu, Dumitru Visternicean, Anatolie Țurcan, Dorel Musteață și Teodor Cârnaț, și inspectorii judecătorești – Cernei Ludmila, Valentin Verejan, au participat la **atelierul de lucru "Corupția judiciară"** din cadrul Conferinței naționale anticorupție, ediția a X-a, care s-a desfășurat la 11.12.14 la Institutul Național al Justiției. Atelierul a vizat metodele de prevenire și combatere a corupției în sistemul judecătoresc, realizările și provocările în procesul de aplicare a măsurilor de asigurare a integrității judecătorilor, precum și bunele practici de sporire a integrității magistraților.

Cu privire la cooperarea externă, Consiliul Superior al Magistraturii a înregistrat succese remarcabile, acumulând experiențe prin intermediul vizitelor de schimb, evenimentelor internaționale și meselor rotunde:

- Doamna Irit Mevorach, domnul Jose M. Garrido și domnul Leif Clark, **experți antrenați în programul Băncii Mondiale și a Fondului Monetar Internațional** privind evaluarea sectorului financiar (FSAP) al Republicii Moldova, oaspeții s-au axat pe aspecte de implementare aferente regimului drepturilor creditorilor și insolvenței, precum și cadrul instituțional;

- Reprezentanții **Comisiei de la Veneția** au purtat discuții pe marginea proiectului de lege privind răspunderea disciplinară a judecătorilor;

- Reprezentanții Ambasadei **Olandei în România**, domnul Paul Ymkers, adjunct al șefului de misiune și doamna Norma-Nathalie Nițescu, consilier de politici în cadrul misiunii, vizita având ca obiectiv principal promovarea unor relații de colaborare în domeniul judiciar.

- Delegația **Fundației IRZ** – Fundația Germană pentru Cooperare Juridică Internațională, în componența domnului Dr. Stefan Hulshorster, Director executiv adjunct al Fundației IRZ și doamnei Nata Sanadiradze, manager de proiecte pentru Republica Moldova, discuțiile s-au axat pe direcțiile prioritare de colaborare dintre sistemele judecătorești din Republica Moldova și Germania, evidențiind aspectele de schimb de experiențe în diverse domenii de specialitate, în special în domeniul contenciosului administrativ.

De asemenea, a avut loc întrevedere și cu experții Fundației Germane pentru Cooperarea Juridică Internațională (IRZ) în persoana domnului Profesor Dr. Wolfgang Schmitt-Wellbrock - până nu demult, funcționar public de rang înalt în cadrul Ministerului Federal al Justiției, Directorul Departamentului Administrarea Justiției și membru al Comitetului de Administrare al Fundației IRZ, domnul Profesor Dr. Otto Luchterhandt - savant renumit în domeniul dreptului est european și experimentat cu predestinație prin contribuție îndelungată la programele de consultare a diverselor instituții, și Dr. Stefan Hülshörster – directorul executiv adjunct al Fundației IRZ. Fiind discutate rezultatul experienței acumulate și ce amprente aceasta a lăsat în urma numeroaselor activități, desfășurate în colaborare îndelungată cu Fundația IRZ și contribuția Fundației IRZ în vederea garantării funcționării sistemului judecătoresc.

- Reprezentanții programului **Inițiativa STAR**, domnului Nigel Barlett și doamna Laura Pop, inițiat în comun cu Banca Mondială și UNDOC – Oficiul Națiunilor Unite împotriva Drogurilor și Criminalității. Aceștea au venit cu propunerea de a iniția o strânsă colaborare în vederea realizării mai multor itemi ce vor favoriza reforma justiției. Elementele constitutive al acestui program vizează domeniul identificării, sechestrării, confiscării și recuperării profiturilor infracționale, suportul didactic, măsurile operaționale cât și asistența tehnică. La faza inițială, colaborarea, prioritar vizează instruirea relevantă a organelor statale în vederea combaterii, identificării și recuperării bunurilor provenite din infracțiuni.

- **Experții din Norvegia**, în cadrul vizitei au fost evaluate activitățile Misiunii Norvegiene de Experți pentru promovarea Supremației Legii în Moldova (NORLAM).

- Expertul al Comisiei Europene în domeniul juridic, domnul Fots **A. Karayannopoulos**. Scopul vizitei a constituit evaluarea gradului de realizare a condiționalităților prevăzute de Matricea de Politici pentru anul 2013, care este anexă a Acordului de Finanțare dintre Guvernul Republicii Moldova și Uniunea Europeană privind Programul de suport al reformei justiției. Într-un final s-a stabilit că în mare parte acțiunile au fost realizate.

- Doamna **Patsili Toledo Vasquez, consultant internațional** în domeniul investigării crimelor împotriva vieții intime a persoanei, delegată de Oficiul Înalțului Comisar pentru Drepturile Omului. Scopul întrevederii a constituit colectarea informațiilor privind eficiența sistemului de justiție penală în cazul infracțiunilor sexuale. Informațiile respective vor fi utilizate la elaborarea unui îndrumar metodic în domeniul investigării crimelor împotriva vieții intime a persoanei.

- Reprezentantul Consiliului Europei, **domnul Eric Svanidze**, a purtat discuții cu Consiliul Superior al Magistraturii, cu privire la analiza capacității instituționale a CSM, astfel încât acesta să devină o instituție cu o activitate ireproșabilă, care va servi drept model și va responsabiliza judecătorii și mai mult. Întru realizarea acesteia, Consiliul Europei a antrenat doi experți internaționali, este vorba de Cristi Danileț, judecător, membru al CSM din România, și dr. Axel G. Koetz, economist, expert în management și statistică, din Germania. Astfel, expertul **Cristi Danileț**, fiind desemnat de Asociația Barourilor Americane Inițiativa pentru Supremația Legii (ABA ROLI Moldova), în vederea realizării studiului privind unificarea practicii judiciare. A constatat că, scopul acestui studio este de a determina modul de implementare a mecanismului actual de unificare a practicii judiciare și formularea unor recomandări privind îmbunătățirea lui. Cercetarea respectivă a fost elaborată în baza analizei legislației și practicii judiciare a Republicii Moldova, interviurilor cu judecători, procurori, avocați și profesori universitari, precum și a bunelor experiențe din diferite state ale lumii.

La 24 noiembrie 2014, expertul internațional, **Cristi Danileț** și expertul junior al Proiectului Uniunii Europene Suport în coordonarea reformei în sectorul justiției, Ion Graur, au prezentat membrilor și conducătorilor subdiviziunilor CSM Raportul privind analiza funcțională a CSM, care conține informații despre modul cum funcționează, în prezent, Consiliul Superior al Magistraturii cu organele sale subordonate. În cadrul prezentării au fost expuse realizările, problemele și deficiențele cu care se confruntă Consiliul Superior al Magistraturii în desfășurarea activității sale.

- Reprezentanții Biroului în Republica Moldova al Înalțului Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați (**UNHCR**) au avut o întrevedere cu reprezentanții Consiliului Superior a Magistraturii în vederea intensificării relațiilor de colaborare între ambele instituții.

- **Reprezentanții Consiliului European** au efectuat la 28 august 2014 o vizită de lucru la Consiliul Superior al Magistraturii. Discuțiile au fost axate pe subiecte referitoare la procedurile de colectare a datelor statisticii judiciare, persoanele responsabile de colectarea, înregistrarea și verificarea datelor respective, schimbul datelor statisticii judiciare între organele de drept, transparența și veridicitatea datelor, informațiile cu privire la resursele umane din cadrul instanțelor judecătorești, termenele procedurale, existența unor sisteme IT pentru colectarea statisticii judiciare și datele pentru rapoartele CEPEJ.

- **Ambasadorul Olandei** în România și Republica Moldova, E. S. Matthijs van Bonzel, reprezentantul Special al Parteneriatului Estic al Ministerului Afacerilor Externe al Olandei, Dirk Jan Kop, Consulul Onorific al Olandei la Chișinău, Robert de Groof și asistenta de la Consulatul Onorific al Regatului Țărilor de Jos la Chișinău, Svetlana Teapchin. În cadrul întrevederii discuțiile s-au axat pe cooperarea judiciară moldo-olandeză, care este o prioritate pentru ambele părți, dar și asupra vizitei reprezentanților Consiliului Superior al Magistraturii din Republica Moldova la Consiliul Superior al Magistraturii din Olanda, care este preconizată în luna noiembrie 2014.

De asemenea, mai târziu a avut loc cu o întrevedere cu reprezentanții **Ambasadei Olandei în România**, în persoana doamnei **Anke Ter Hoeve**, adjunct al șefului misiunii, șeful Departamentului Cooperare Judiciară din Olanda și doamna **Norma-Nathalie Nițescu**, consilier de politici în cadrul misiunii. Au fost stabilite acele laturi care ar duce la o colaborare ulterioară fructuoasă, prin efectuarea vizitelor de schimb de experiență a judecătorilor, oferindu-le posibilitatea de a se familiariza cu modul de administrare și derulare a procesului judiciar în cele două state.

- **Reprezentanții Curții Europene a Drepturilor Omului – Josep Casadevall**, judecător, vicepreședinte al Curții Europene a Drepturilor Omului, Maria Tsirli, reprezentant Direcția grefă și Valeriu Grițco, judecător la Curtea Europeană a Drepturilor Omului din partea Republicii Moldova, agentul guvernamental, Lilian Apostol. În cadrul întrevederii discuțiile au vizat problemele și succesele Republicii Moldova în domeniul asigurării respectării drepturilor omului, inclusiv crearea unui organ la nivel național, pe lângă Curtea Supremă de Justiție, avînd ca scop filtrarea cererilor cetățenilor pînă ca acestea să ajungă la Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

- **Directorul USAID Moldova**, Kent Larson, directorul USAID ROLISP, Frederick G. Yeager și coordonatorul programului pentru democrație al USAID, Ina Pîslaru. Discuțiile au vizat problemele și succesele Republicii Moldova în sectorul justiției, în special implementarea programului computerizat de gestionare a dosarelor în cadrul instanțelor judecătorești și perfecționarea acestuia.

- **Liderul de echipă al Proiectului de Asistență Tehnică al Uniunii Europene**, **Carsten Mahnke**, managerul de Proiecte în domeniul justiției, Delegația Uniunii Europene în Republica Moldova, Victoria Neaga și managerul de Proiecte GIZ, Angela Zeilhofer. S-a

pus în discuție detaliile referitoare la proiectul de asistență tehnică din partea Uniunii Europene. Scopul acestuia fiind, de a oferi Consiliului Superior al Magistraturii, în activitatea sa curentă, suport tehnic, juridic, academic, inclusiv în domeniul comunicării, asigurând organizarea trainingurilor. Implementarea acestui proiect va fi realizată pe parcursul a 30 de luni, prin intermediul a patru experți.

- **Experții britanici domnul Neil Martin**, șef-adjunctul Misiunii Ambasadei Marii Britanii și domnul Mike Kennedy, fost Șef al serviciului Regal al Procuraturii. Scopul întrevederii, a fost de a constata necesitățile curente ale sistemului judiciar, în viziunea Consiliului, pentru a concluziona de ce aport este nevoie din partea experților Regatului Unit al Marii Britanii.

- Administratorul civil al **Curții Superioare din Maricopa, Phoenix, Statul Arizona din Statele Unite ale Americii, Peter Kiefer**, directorul Departamentului de Administrare a Judecătoriilor din Letonia, consilierul juridic al Centrului de Resurse Juridice din Moldova, Sorina Macrinici. Întrevederea a avut drept scop schimbul de experiență în domeniul administrării judecătorești. Discuțiile fiind axate pe două aspecte – judecătoriile prietenoase cetățenilor și deservirea justițiabililor în cadrul instanțelor judecătorești.

- **Delegația din Ucraina**, având în componența sa: Președintele Consiliului Judecătorilor și unii membri ai acestuia, vicedirectorul Departamentului de Administrare Judecătorească, șeful Oficiului teritorial al Departamentului de Administrare Judecătorească pentru regiunea Odessa, Președintele Judecătoriei Administrative pentru regiunea Ternopol, șeful responsabil de resursele umane în cadrul Curții de Apel din regiunea Volin, inclusiv directorul și specialistul în administrare juridică și judiciară al Programului USAID de reformă judecătorească pentru Ucraina. Subiectele abordate au fost variate: structura și competența organelor de administrare judecătorească, finanțarea sistemului judecătoresc, elaborarea și executarea bugetelor, gestionarea mijloacelor financiare, asigurarea tehnico-materială a instanțelor judecătorești, salarizarea judecătorilor, optimizarea hărții instanțelor judecătorești, rolul președintelui și cel al șefilor Secretariatelor instanțelor judecătorești în procesul de administrare a judecătoriilor și raporturile dintre aceștia, comunicarea cu mass-media și justițiabili, dar și prevederile legislațiilor naționale în domeniul administrării judecătorești.

- **Delegația din Lituania**, cu participarea directorului **Camerei Naționale a Executorilor Judecătorești, Dovile Satkauskiene**, executorul judecătoresc, membru al Prezidiului Camerei Naționale a Executorilor Judecătorești, Inga Karaliene, de asemenea președintele Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești din Republica Moldova (UNEJ), Roman Talmaci, și secretarul general al UNEJ-lui, Oxana Novicov. Scopul vizitei, a fost schimbul de experiență în domeniul activității executorilor judecătorești a celor două state.

- Consiliului Superior al Magistraturii a fost vizitat de un grup de studenți de la facultatea de drept din Iași, România și de la Universitatea de Stat din Republica Moldova.

Organizatorul vizitei de studiu a fost **Asociația Europeană a Studenților în Drept (ELSA) – România**, care are ca scop colaborarea cât mai eficientă cu instituțiile de drept, naționale și internaționale, în vederea efectuării de stagii de practică de către studenți și tineri juriști.

- Reprezentanții **USAID ROLISP Moldova**, vicedirectorul **Cristina Malai** și specialistul în tehnologii informaționale judecătorești, **Mihai Grosu**, la 04 decembrie 2014 au prezentat Consiliului Superior al Magistraturii versiunea 4.1 a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), scopul implementării versiunii noi a programului constă în eficientizarea activității instanțelor judecătorești prin includerea a două module actualizate – modulul statistic și modulul de măsurare a performanței instanțelor judecătorești.

- Delegația din Polonia, în componența doamnei **Małgorzata Niezgodka-Medek**, vicepreședinte al **Consiliului Național al Justiției din Polonia**, domnilor **Andrzej Jagiełło** și **Krzysztof Wojtaszek**, membri ai Consiliului Național al Justiției din Polonia. În cadrul întâlnirii, oficialii au discutat despre perspectiva de colaborare dintre Republica Moldova și Polonia în ceea ce ține de continuarea reformei în sectorul justiției. Scopul vizitei oficiale este legat și de semnarea **Acordului de colaborare a Consiliului Superior al Magistraturii cu Consiliul Național al Justiției din Polonia**, stabilind astfel începutul relațiilor de colaborare între două instituții similare și punând accentul pe schimbul de experiență dintre acestea, la data de 25.04.14.

De asemenea :

- La 13 mai 2014, Consiliul Superior al Magistraturii din Republica Moldova în cadrul celei de-a IX-a Conferințe a Autorităților Judiciare din Regiunea Balcanilor, organizate de **Consiliul Superior al Magistraturii din România**, a semnat ”[Carta constitutivă a Rețelei Balcanice și Euro-mediteraneene a Consiliilor Judiciare](#)”, document care consfințește crearea unei noi structuri de cooperare între consiliile judiciare din regiune.

- **Dumitru Visternicean**, a fost în vizită de lucru la **Roma, Italia**. Participând la adunarea generală a Rețelei Europene a Consiliilor Judiciare (RECJ) care a marcat anul acesta 10 ani de la constituire. Evenimentul a întrunit reprezentanți ai consiliilor judiciare din toate statele europene. Discuțiile participanților la întâlnire au vizat în special transparența, independența, responsabilizarea sistemului judecătoresc, standardele în domeniu, repartizarea cauzelor etc.

- Membrul Consiliului Superior al Magistraturii din Republica Moldova, domnul **Dumitru Visternicean**, a participat la celebrarea celei de-a **XX-a ediții a Zilei Justiției din România**, la invitația domnului **Adrian Bordea**, președintele CSM. Evenimentul a întrunit demnitari de rang înalt din România. Participanții la manifestare au remarcat aspecte ce țin de calitatea și independența justiției, responsabilitatea justițiarilor, asigurarea dreptului justițiabilului la un proces echitabil, dar și rolul CSM în chestiunile vizate despre schimbările pozitive care au loc în domeniul justiției din țara noastră. Domnul **Dumitru Visternicean**, a comunicat la rândul său despre dinamica relațiilor dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană.

- Membrii CSM, Dumitru Visternicean și Teodor Cârnaț, inspectorii-judecători Valentin Verejan și Ludmila Cernei, precum și Larisa Ciobanu, șeful Direcției documentare și contencios și Anna Iaconi, consultant, Direcția documentare și contencios, au participat la atelierul de lucru cu genericul „Sistemul răspunderii disciplinare a judecătorilor în România: Practici utile pentru Republica Moldova”. La întâlnire s-au axat asupra sistemului răspunderii disciplinare din România și elementele relevante pentru Republica Moldova, și a proiectului de Lege cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, în care sînt stipulate o serie de abateri disciplinare, unele elemente de procedură asemănătoare cu cele din România. Astfel, în cadrul reuniunii a fost făcută o prezentare detaliată a sistemului actual al răspunderii disciplinare a judecătorilor din Republica Moldova, dar și a celui din România, cu scopul de a identifica practicile utile pentru țara noastră privind investigarea și examinarea cauzelor disciplinare.

- În perioada 3-4 noiembrie 2014, delegația CSM, formată din membrii Consiliului Victor Micu, Dumitru Visternicean, Vera Toma și Teo Cârnaț, inspectorul principal al Inspecției Judiciare, Elena Gligor și șeful Secretariatului, Ioana Chironeț au efectuat o vizită oficială de studiu la Haga, Olanda, în cadrul proiectului ”Cooperare judiciară între RM și Olanda”. În cadrul vizitei oficiale, delegația moldavă a avut mai multe întâlniri oficiale la Consiliul Judiciar al Olandei, Palatul Justiției din Haga, Ambasada Republicii Moldova în Olanda, Curtea de Arbitraj Internațional și Curtea Penală Internațională, ambele cu sediul la Haga. Delegația moldavă s-a familiarizat cu activitatea Consiliului Judiciar din Olanda, instanțelor judecătorești olandeze, cât și cu activitatea Curții de Arbitraj Internațional și Curții Penale Internaționale, preluînd unele practici relevante pentru sistemul judiciar din Moldova.

- Membrii CSM, reprezentanți ai Inspecției Judiciare și ai Secretariatului CSM, au întreprins o vizită de studiu la Consiliul Superior al Magistraturii din România. Vizita a urmărit bunele relații de colaborare dintre cele două instituții (CSM din România și CSM din Republica Moldova) a fost efectuată în scopul consolidării legăturilor bilaterale, prezentării experienței României în ceea ce privește asigurarea funcționării eficiente a sistemului judecătoresc, dar și schimbul de bune practici în acest domeniu. Gazdele au apreciat pașii importanți făcuți de țara noastră în vederea apropierii de Uniunea Europeană, reiterând disponibilitatea consolidării mecanismelor de cooperare prin schimb de experiență și expertiză în domeniul reformelor sistemului judecătoresc.

- Membrul Consiliului Superior al Magistraturii, Dorel Musteață, consultantul în Direcția justiție și organizare, Igor Grosu și specialistul principal în Direcția administrare judecătorească, Valentin Naval, din cadrul Secretariatului CSM, au participat la a treia Reuniune a Panelului ”Îmbunătățirea funcționării justiției”, desfășurată în or. Kiev, Ucraina, la 04 noiembrie 2014. Reuniunea a fost organizată sub egida Comisiei Europene în contextul Platformei 1-a a Parteneriatului Estic ”Democrație, Buna guvernare și Stabilitate”. Discuțiile participanților au vizat experiența, problemele dar și succesele țărilor Parteneriatului Estic în domeniul administrării judecătorești, precum și reformele îndeplinite

în sistemul judecătoresc și consolidarea acestora, fiind prezentată Comisiei Europene informația cu privire la realizările înregistrate în reforma sectorului justiției.

- La 19 noiembrie 2014, doamna Vera Toma, membru al Consiliului Superior al Magistraturii, a participat la ședința Grupului de lucru referitor la proiectul cu tematica "Consolidarea reformei judiciare în țările Parteneriatului Estic", proiect implementat de Consiliul Europei, la **Strasbourg, Franța**. În cadrul evenimentului au fost abordate subiecte cu privire la compararea sistemelor judiciare, ce ține de performanța, bugetul și administrarea instanțelor judecătorești, pe marginea raportului, întocmit de către CEPEJ "Sisteme judiciare eficiente", care constituie începutul procesului de stabilire a diagnosticului cantitativ și de apreciere a capacităților de administrare, ceea ce va asigura societății servicii juridice eficiente, punctuale.

CAPITOLUL VIII

STRATEGIA DE REFORMARE A SECTORULUI JUSTIȚIEI

PENTRU ANII 2011-2016

Funcționarea justiției independente, imparțiale, credibile și eficiente reprezintă o condiție indispensabilă pentru instituirea supremației legii și constituirea statului de drept bazat pe separația puterilor.

Puterea judecătorească este unul dintre cei trei piloni fundamentali, egali ca importanță, ai statului democratic modern. Ea are un rol și funcții importante în relație cu celelalte două puteri: legislativă și executivă.

Angajamentele asumate prin aderarea la structurile europene implică dezvoltarea în continuare a reformelor necesare pentru asigurarea unei justiții independente și eficiente, în conformitate cu standardele internaționale și bunele practici în domeniu. Justiția independentă și eficientă este o condiție obligatorie în dialogul cu UE.

Strategia de reformare a sectorului justiției pentru anii 2011-2016, a fost aprobată prin Legea nr. 231 din 25 noiembrie 2011, obiectivul general al căreia este edificarea unui sector al justiției accesibil, eficient, independent, transparent, profesionist și responsabil față de societate, care să corespundă standardelor europene, să asigure supremația legii și respectarea drepturilor omului și să contribuie la asigurarea încrederii societății în actul de justiție.

Strategia este concepută pentru a atinge următoarele rezultate generale: – un sector al justiției echitabil, calitativ, responsabil, cu zero toleranță față de corupție, care ar asigura dezvoltarea durabilă a țării și ar răspunde nevoilor justițiabililor; – un cadru instituțional de coordonare a acțiunilor de reformă și a asistenței partenerilor de dezvoltare în sectorul justiției.

În SRSJ sunt determinați 7 piloni, pentru fiecare pilon fiind elaborate direcții strategice, domenii specifice de intervenție, termene-limită de realizare, indicatori ai

nivelului de implementare, rezultatele scontate, precum și instituțiile responsabile. Realizarea în complex a domeniilor specifice de intervenție va conduce la atingerea obiectivului general al Strategiei.

Obiectivul specific al Pilonul I "Sistemul judecătoresc" din Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016 constă în consolidarea independenței, responsabilității, imparțialității, eficienței și transparenței sistemului judecătoresc.

Iar direcțiile strategice ale Pilonului I conține dispoziții cu privire la asigurarea accesibilității și independența sistemului judecătoresc, sporirea transparenței și a eficienței sistemului judecătoresc precum și la ridicarea profesionalismului și responsabilității persoanelor implicate în efectuarea justiției.

Astfel, de către CSM pe parcursul anului 2014 urmau a fi realizate 18 acțiuni din Pilonul I al Planul de acțiuni pentru implementarea SRSJ. Acestea fiind:

Acțiunea 1.1.1.(3) Monitorizarea paginilor web ale instanțelor judecătorești, întru realizarea acestei acțiuni a fost elaborat un raport de monitorizarea a paginilor web a instanțelor de judecată.

Acțiunea 1.1.11.(4) Reutilizarea sălilor de judecată în vederea dezinstalării mecanismelor de izolare a inculpaților în timpul procesului, pentru respectarea principiului prezumției nevinovăției.

Întru realizarea acțiunii în majoritatea instanțele judecătorești fiind dezinstalate mecanismele de izolare a inculpaților, doar trei instanțe judecătorești nu au dezinstalat aceste mecanisme (Militară, Strășeni și Ialoveni).

Acțiunea 1.2.3. (4) Elaborarea standardelor privind durata actelor procesuale în cursul examinării cauzei și elaborarea metodologiei de control al aplicării acestora.

Pentru atingerea acestui obiectiv din Plan, prin hotărârea CSM nr. 582/24 din 06 august 2013, a fost creat grup de lucru pentru elaborarea unor regulamente. Acțiunea dată urmează a fi realizată în anul 2015 cu suportul proiectului ATRECO (Sporirea eficienței, responsabilității și transparenței instanțelor judecătorești în Moldova).

Acțiunea 1.2.6. (2) Evaluarea performanțelor judecătorilor de instrucție.

Este de menționat că de către Colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor pe parcursul anului 2014 au fost evaluați 19 judecători de instrucție. În total pentru anii 2013-2014 au fost evaluați 36 judecători de instrucție din 38. Un judecător de instrucție nu a fost evaluat din motivul aflării sub urmărire penală, iar al doilea din motiv că a refuzat să depună cerere pe motiv că în martie 2015 îi expiră mandatul de judecător.

Acțiunea 1.2.4. (1) Efectuarea studiului privind uniformizarea practicii judiciare și asigurarea respectării principiului securității raporturilor juridice.

Întru realizarea acestei acțiuni a fost elaborat Studiul "Unificarea practicii judiciare și asigurarea principiului securității raporturilor juridice în Republica Moldova" realizat de către expertul Cristi Danileț în cadrul proiectului uniformizarea practicii judiciare în RM, contractat de către Asociației Barourilor Americane Inițiativă pentru Supremația Legii (ABA ROLI). Studiul a fost prezentat public la 19 decembrie 2014. Acest studiu a fost elaborat pentru identificarea curenților legislative și a problemelor care generează

jurisprudență neunitară. Lucrarea analizează independența și responsabilitatea judecătorului, principiul preemțiunii dreptului, precum și mecanismele existente de unificare a practicii judiciare din Republica Moldova și din străinătate. Recomandările studiului au drept scop sporirea calității actului justiției și consolidarea securității raporturilor juridice.

Acțiunea 1.1.3. (4) Organizarea campaniilor de informare privind modul de funcționare a sistemului judecătoresc.

Astfel, pe parcursul anului 2014, în contextul intensificării relațiilor sale de cooperare cu societatea civilă, la 30.07.2014, Consiliul Superior al Magistraturii a semnat un acord de colaborare bilaterală cu Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției, care a realizat un studiu pe marginea activității Colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor.

La data de 11 noiembrie 2014, prin hotărârea CSM nr. 901/29 a fost aprobată Strategia de comunicare a Consiliului Superior al Magistraturii. Sfera de acțiune a Strategiei ține de consolidarea încrederii publicului în sistemul de justiție și fortificarea capacităților sistemului judiciar de a comunica eficient cu presa și cu publicul. Totodată în 2014 a fost elaborată publicația ”Sistemul Justiției din Republica Moldova”.

Acțiunea dată are caracter continuu și urmează a fi continuată executarea pe parcursul anului 2015.

Acțiunea 1.1.6. (4) Aplicarea noilor criterii și proceduri de selectare, promovare și transfer al judecătorilor.

Întru realizarea acțiunii, prin Hot. CSM nr. 211/8 și nr. 212/8 din 05.03.2013 au fost aprobate Regulamentul cu privire la criteriile de selecție, promovare și transferare a judecătorilor și Regulamentul cu privire la criteriile, indicatorii și procedura de evaluare a performanțelor judecătorilor, aplicate în practică de Colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor și Colegiul de selecție în vederea selectării judecătorilor și candidaților la funcția de judecător. De la începutul anului 2014 au fost petrecute 10 ședințe ale Colegiului de selecție, în cadrul cărora au fost examinate 92 materiale în privința judecătorilor și candidaților la funcția de judecător (dintre care 71 materiale în privința judecătorilor și 21 materiale în privința candidaților la funcția de judecător). Din totalul de 21 materiale examinate în privința candidaților la funcția de judecător 2 candidaturi au fost respinse. În 2014 au fost transferați - 8 judecători, promovați - 12 judecători conform noilor criterii și proceduri de selectare.

Acțiunea 1.1.7. (3) Implementarea noii proceduri de selectare și numire a președinților și vicepreședinților instanțelor judecătorești.

Astfel, menționăm că de către Colegiul de selecție, în anul 2014 au fost examinate materialele în privința a 27 judecători în vederea suplinirii funcției de președinte și vicepreședinte al instanței judecătorești, conform criteriilor prevăzute de Regulamentele aprobate prin hotărârea CSM nr. 211/8 și nr. 212/8 din 05.03.2013.

Acțiunea 1.2.3.(3) Desfășurarea procesului de motorizare a funcționării sistemului judecătoresc din perspectiva transparenței și a eficienței.

La 22 octombrie 2014 în cadrul unei conferințe, care a avut loc la Ministerul Justiției, a fost prezentat Raportul privind eficiența justiției și sistemului judecătoresc din Republica Moldova și țările Parteneriatului Estic, efectuat de un grup de experți, membri ai Comisiei Europene pentru Eficiența Justiției. La data de 19 noiembrie 2014 a fost prezentat public raportul integral efectuat de CEPEJ „Sistemul judiciar European - eficiența și calitatea sistemului judecătoresc,, (ediția 2014, pentru anii 2010-2012). Totodată, este de menționat că acest raport apare în cadrul unui proiect comun al Uniunii Europene și Comisiei Europene și se întocmește o dată la doi ani.

Acțiunea.1.2.3. (6) Desfășurarea cursurilor de instruire a judecătorilor privind gestionarea dosarelor și regulile de amânare a examinării cauzelor.

1. Planurile calendaristice de formare continua pentru anul 2014 au fost aprobate de Directorul executiv al INJ.

2. În anul 2014, la 12 mai, INJ, a desfășurat *1 seminar* cu genericul „Gestionarea dosarelor și respectarea regulilor cu privire la aninarea examinării cauzelor”, fiind instruiți *15 judecători*.

Acțiunea. 1.2.6. (5) Monitorizarea implementării modificărilor și a modului de exercitare a funcției de judecător de instrucție.

Întru realizarea acțiunii date, CSM a aprobat prin Hotărîrea CSM nr. 145/6 din 12.02.2013 Regulamentul privind procedura și condițiile de numire a judecătorilor de instrucție, care a fost publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 96 din 27.04.2013. În luna septembrie 2014 de către CRJM a fost elaborat un document de politici ”Realocarea judecătorilor de instrucție: recomandări pentru fiecare instanță judecătorească”, care a fost prezentat public în cadrul unei mese rotunde, cu participarea reprezentanților CSM, MJ, judecătorilor, etc.

Acțiunea. 1.1.5. (3) Optimizarea schemei de încadrare a personalului instanțelor judecătorești în funcție de volumul de lucru din ultimii 5 ani și de nivelul performanțelor conform modulului PIGD, prin sporirea sau reducerea personalului instanței de judecată.

Întru realizarea acestei acțiuni de către CSM au fost adoptate mai multe hotărîri. Hotărîrea CSM nr. 540/27 din 11.09.2012 cu privire la aprobarea structurii curților de apel și judecătoriilor. Hotărîrea CSM nr. 845/40 din 26.12.2012 cu privire la aprobarea Statului de personal al Consiliului Superior al Magistraturii. Hotărîrea 68/3 din 22.01.2013 cu privire la aprobarea numărului de unități al judecătoriilor și curților de apel pentru anul 2013. Hotărîrea 86/4 din 29.01.2013 cu privire la transferul a două posturi de judecător de la Judecătoria Comercială de Circumscripție în alte instanțe judecătorești și anunțarea concursului pentru suplinirea posturilor vacante. Hotărîrea 307/12 din 02.04.2013 cu privire la stabilirea numărului de judecători în instanțele judecătorești. Hotărîrea CSM nr. 107/3 din 28.01.2014 cu privire la aprobarea numărului de unități al judecătoriilor și curților de apel pentru anul 2014. Hotărîrea CSM nr. 679/22 din 02.09.2014 cu privire la implementarea Legii nr.177 din 25 iulie 2014 pentru modificarea și completarea unor acte legislative. Hotărîrea CSM nr. 999/32 din 09.12.2014 cu privire la demersul președintelui Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău referitor la majorarea numărului de judecători. Astfel, statele de

personal al instanțelor judecătorești pentru anul 2014 au fost prezentate centralizat spre avizare de către CSM, Cancelariei de Stat. În urma aprobării Statelor de personal, instanțele au elaborat schemele de încadrare pentru anul 2014 și înregistrate la Ministerul Finanțelor.

Acțiunea. 1.3.5. (4) Evaluarea performanței tuturor judecătorilor din instanțele judecătorești conform orarului aprobat de CSM.

La 14 septembrie 2012, în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a fost publicată Legea nr. 154 din 5 iulie 2012 privind selecția, evaluarea performanțelor și cariera judecătorilor. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (4) al Legii nominalizate, în termen de 2 ani de la intrarea în vigoare a legii, judecători de la toate instanțele judecătorești vor fi supuși evaluării performanțelor, conform unui grafic aprobat de Consiliul Superior al Magistraturii. Prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 545/22 din 09.07.2013, a fost aprobat Graficul de evaluare a performanțelor judecătorilor, conform căreia toți judecători din instanțele naționale vor fi supuși procedurii de evaluare. În acest sens, în anul 2014 au fost evaluați 210 de judecători din cadrul (CA Chișinău; CA Bălți; CA Bender; CA Cahul; Judecătoriile Botanica, Buiucani și Centru, mun. Chișinău, Cimișlia, Basarabeasca, Criuleni, Călărași, Dubăsari, Hâncești, Ialoveni, JCC, Nisporeni, Orhei, Bălți, Rezina, Strășeni, Edineți, Briceni, Dondușeni, Drochia, Fălești, Florești, Ocnîța, Sângerei).

Acțiunea. 1.3.5. (5) Monitorizarea implementării prevederilor referitoare la evaluarea periodică a performanței judecătorilor.

La 27 iunie 2014 a avut loc prezentarea publică a Raportului de evaluare “Analiza evaluării performanțelor judecătorilor în Republica Moldova”, realizat de către OSCE/ODIHR cu sprijinul și contribuția Consiliului Superior al Magistraturii. În 2013 de către Institutul de Reforme Penale în parteneriat cu CSM și cu suportul USAID ROLISP a fost elaborat Raportul privind Noul Sistem de Evaluare a Performanțelor Judecătorilor. La data de 30 iulie 2014, CSM a semnat un acord de colaborare cu Asociația Obștească ”Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției ” care va monitoriza activitatea Colegiului de Evaluare a Performanțelor Judecătorilor și a Colegiului pentru Selecție și Cariera Judecătorilor. În luna noiembrie 2014 a fost făcut public „Raportul Consolidat de monitorizare a Colegiului de Selecție și Carieră a Judecătorilor și a Colegiului de Evaluare a Performanțelor Judecătorilor.”

Acțiunea. 1.1.11. (3) Instalarea în cadrul instanțelor judecătorești a sistemelor de control acces pentru asigurarea securității acestora.

Pentru anul 2014 au fost alocate surse financiare pentru realizarea acestei acțiuni pentru 16 instanțe de judecată (Bender, Anenii Noi, Basarabeasca, Briceni, Cantemir, Călărași, Căușeni, Ceadâr-Lunga, Cimișlia, Comrat, Criuleni, Dondușeni, Drochia, Dubăsari, Edineț, Fălești). Astfel pe parcursul anului 2014 au fost instalate camere video în Judecătoriile: Bender – 6 camere video; Anenii Noi - 10 camere video; Basarabeasca – 6 camere video; Briceni – au fost procurate 11 camere video care urmează a fi instalate; Cantemir - 20 camere video; Călărași – sursele financiare au fost transferate la altă acțiune; Căușeni - au fost procurate 6 camere video, însă acestea urmează a fi instalate în noul sediu al instanței; Ceadâr-Lunga – în 2014 au fost procurate 4 camere video care urmează a fi

instalate; Cimișlia - 10 camere video; Comrat – au fost instalate 10 camere video; Criuleni - 9 camere video; Dondușeni - 13 camere video; Drochia - 9 camere video; Dubăsari - au fost instalate 10 camere video; Edineț -13 camere video; Fălești - 8 camere video.

Acțiunea. 1.1.12. (9) Alocarea unui sediu pentru Consiliul Superior al Magistraturii și alocarea de resurse financiare pentru renovarea și utilizarea adecvată a acestuia.

Prin Hotărârea grupului de lucru pentru achiziții al CSM din 23 decembrie 2013, în urma desfășurării mai multor proceduri de licitație publică, s-a hotărât achiziționarea unei părți a imobilului situat pe str. M. Eminescu 5, pentru amplasarea sediului CSM. La 26 decembrie 2013 a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare a 18295 m.p. din imobilul nominalizat. În I jumate a anul 2014 fiind realizată amplasarea colaboratorilor în noul sediu. Totodată, au fost întreprinse măsuri, în limita fondurilor financiare disponibile pentru crearea condițiilor necesare pentru activitatea adecvată, însă pentru a asigura condițiile necesare CSM mai are nevoie de surse financiare suplimentare pentru, arhiva CSM, birourile membrilor, biroul pentru mass-media precum și achiziționarea mobilierului pentru colaboratori. Respectiv sunt necesare surse financiare suplimentare.

Acțiunea. 1.1.4. (3) Aplicarea unui proces bugetar unificat la nivelul instanțelor judecătorești.

Prin hotărârea CSM nr. 109/3 din 28.01.2014 a fost aprobată Metodologia planificării bugetului instanțelor judecătorești. Obiectivul general al Metodologiei constă în asigurarea calității planificării bugetare în instanțele judecătorești, formarea bugetului bazat pe criterii obiective și transparente, fundamentate pe evaluarea necesităților, precum și pe performanța instanțelor judecătorești.

Reieșind din cele relatate, este de menționat că o mare parte din acțiunile din Planul de acțiuni pentru implementarea SRSRJ, Pilonul I, au fost realizate iar celelalte sunt cu termen mai mare de implementare care urmează a fi implementate pe parcursul anilor 2015-2016.

Pentru **Pilonul II** al SRSJ, Consiliul Superior al Magistraturii pe parcursul anului 2014 urma să realizeze:

Acțiunea 2.5.3. p. (5) Examinarea oportunității utilizării mijloacelor tehnice moderne, precum aparate video, audio, *telefonice etc.*, în procesul de audiere a martorilor.

Astfel, în vederea implementării acțiunii date, Consiliul Superior al Magistraturii la 27 noiembrie 2014 a remis un demers instanțelor judecătorești naționale în vederea obținerii viziunii acestora asupra oportunității utilizării mijloacelor tehnice moderne, în cadrul procesului de audiere a martorilor. Conform răspunsurilor recepționate de la instanțele judecătorești naționale, opinia acestora fiind una pozitivă. Așadar, instanțele motivează necesitatea și oportunitatea utilizării mijloacelor tehnice în procesul de audiere a martorilor prin asigurarea securității martorilor împotriva violențelor și amenințărilor, care pot fi făcute asupra lor în scopul obținerii declarațiilor, precum și respectarea prevederilor legale, care stabilesc modalitățile speciale de audiere a martorului și protecția lui.

Din **Pilonul III** al Planului de acțiuni pentru implementarea SRSJ pentru 2014 urma să fie realizată:

Acțiunea 3.3.5 p. (3) Organizarea cursurilor de instruire a judecătorilor avînd ca tematică recunoașterea și executarea hotărîrilor emise de instanțele judecătorești străine.

Astfel, prin hotărîrea CSM nr. 23/1 din 14. 01. 2014 au fost delegați 40 de judecători pentru participare la seminarele organizate de către Institutul Național al Justiției avînd ca tematică recunoașterea și executarea hotărîrilor emise de instanțele judecătorești străine.

Pilonul IV din Planul de acțiuni al SRSJ, are ca direcție strategică „Lupta eficientă cu corupția din sectorul justiției.” Pentru anul 2014, au fost preconizate pentru realizare 12 acțiuni din Pilonul IV al Planului de acțiuni pentru implementarea SRSJ. Din totalul de acțiuni preconizate pentru 2014, au fost realizate 2 acțiuni.

Acțiunea 4.3.4. p. (2) Actualizarea și optimizarea structurii și conținutul paginilor web ale instanțelor judecătorești în vederea publicării hotărîrilor judecătorești privind condamnarea reprezentanților sectorului justiției pentru acte de corupție.

Astfel, prin Hotărîrea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 472/21 din 18 decembrie 2008, a fost aprobat Regulamentul cu privire la modul de publicare a hotărîrilor judecătorești pe pagina web. Prin Hotărîrea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 508/26 din 21 august 2012 a fost derulată procedura de modificare a Regulamentului cu privire la modul de publicare a hotărîrilor judecătorești pe pagina web. Toate Hotărârile judecătorești se publică pe pagina web a instanței, care este lucrativă și ușor utilizată de către justițiabili.

Acțiunea 4.3.4. p. (3) Mediatizarea hotărîrilor judecătorești definitive privind condamnarea reprezentanților sectorului justiției pentru acte de corupție.

La data de 11.12.14 la Centrul Național Anticorupție în parteneriat cu Consiliul Superior al Magistraturii, a fost organizat Atelierul de lucru ”Corupția judiciară” din cadrul Conferinței naționale anticorupție, unde au fost puse în discuție mai multe chestiuni, inclusiv și cazurile de condamnare a judecătorilor pentru acte de corupție.

Acțiunile nerealizate pe parcursul anului 2014 din Pilonul IV al Planului de acțiuni SRSJ, nu au fost implementate din diferite motive temeinice precum ar fi: surse financiare insuficiente, acțiuni corelate între ele care nu au fost realizate, lipsa de experți în domeniu și cadre calificate (în domeniul anticorupției). Totuși este de menționat faptul că o mare parte din acțiunile nerealizate urmează a fi realizate în anul 2015-2016.

Pentru **Pilonul V** al SRSJ, Consiliul Superior al Magistraturii pe parcursul anului 2014 urma să realizeze 2 acțiuni.

Acțiunea 5.1.2 p. (5) Desfășurarea cursurilor de instruire în domeniul medierii (arbitrajului) a judecătorilor, avocaților, mediatorilor, arbitrilor și funcționarilor publici responsabili de reprezentarea propriei instituții în instanțele de judecată și de soluționarea cererilor, petițiilor cetățenilor.

Pe parcursul anului 2014 - au fost delegați la cursurile de instruire pentru formarea formatorilor în domeniul medierii și instruiți 4 judecători; - au fost delegați la seminarul cu genericul „*Medierea - mijloc alternativ de soluționare a litigiilor comerciale*” și instruiți 12 judecători.

Acțiunea 5.1.2 p.6 Elaborarea recomandărilor metodice și a principiilor directe de aplicare a mecanismelor alternative de soluționare a disputelor.

Urmează a fi format un grup de lucru cu participarea reprezentanților pe domenii specifice și ulterior elaborarea recomandărilor și principiilor directoare și aprobarea acestora. Prin hotărârea CSM nr. 519/21 din 03 iulie 2013 au fost desemnate 2 instanțe pilot, pentru organizarea medierii prin activități pro-active (Judecătoria Bălți și Judecătoria Botanica, mun. Chișinău).

Din **Pilonul VI** al Planului de acțiuni pentru implementarea SRSJ pentru 2014 urma să fie realizate 2 acțiuni.

Acțiunea 6.3.2. p. (1) Elaborarea comentariilor la legislația privind instrumentarea cauzelor cu copii victime sau copii martori ai infracțiunilor.

Astfel, în anul 2013 la inițiativă judecătorilor, membrilor Colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor și Colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor a fost elaborat *Manualul judecătorului pentru cauze penale*, care a fost aprobat prin Hotărârea CSM nr. 473/19 din 11 iunie 2013. Audierea martorului în condiții speciale din manualul nominalizat, sunt examinate problemele de drept ce țin de audierea martorului minor și examinarea cauzelor cu minori de către instanțele judecătorești. Prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 726/30 din 08.10.2013, membrul CSM, Dina Rotarciuc a fost desemnată pentru participare la lucrările grupul de lucru întru realizarea pct.6.3.2 (1) din Planul de Acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011 – 2016. Respectiv, dumneaei a participat activ la elaborarea Legii nr. 163 din 18.07.2014 pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală al Republicii Moldova și anume a art. 110¹ Cod Procedură Penală. Conform noilor modificări, a fost reglementată modalitatea de audiere a martorului minor. Iar, întru funcționarea articolul 110¹ al Codului de procedură penală, peste 30 de instanțe judecătorești au fost amenajate cu camere de audiere pentru copii. În luna octombrie 2014, Consiliul Superior al Magistraturii a solicitat echipei de experți internaționali în frunte cu Carsten Mahnke, managerul de Proiecte în domeniul justiției, Delegația Uniunii Europene în Republica Moldova, Victoria Neaga și managerul de Proiecte GIZ, Angela Zeilhofer, asistarea CSM la elaborarea comentariilor la legislația privind instrumentarea cauzelor cu copii victime sau copii martori ai infracțiunilor, acțiune care va fi realizată în cel mai scurt timp. De asemenea, întru realizarea acțiunii nominalizate, Consiliul Superior al Magistraturii monitorizează modul în care se respectă specializarea judecătorilor în cauzele copiilor în conflict cu legea. Deoarece, administrarea justiției pentru minori este o parte a justiției penale, care a obținut un loc aparte ținând cont de schimbările din acest domeniu, de către CSM se impune și s-a impus pregătirea judecătorilor în acest domeniu. Judecătorii au obligația legală și etică de a-și continua studiile pentru a-și exercita atribuțiile adecvat și a-și menține calificarea la nivel înalt. Respectiv, prin Hotărârile CSM nr. 23/1 din 14 ianuarie 2014 și nr. 599/19 din 01 iulie 2014, Consiliul Superior al Magistraturii a aprobat lista judecătorilor care au fost delegați pentru instruire în cadrul INJ. Au fost instruiți peste 70 de judecători pe parcursul anului 2014, care au participat la diverse seminare precum: „*Audierea legală. Mecanismul intersectorial de prevenire și combatere a violenței față de copii*”; „*Audierea copiilor victime-martori ai abuzului exploataării sexuale*”; „*Audierea legală. Mecanismul*

intersectorial de prevenire și combatere a violenței față de copii”; „*Standardele și procedurile justiției pentru minori, abilitățile și cunoștințele specifice pentru lucrul cu minorii*”.

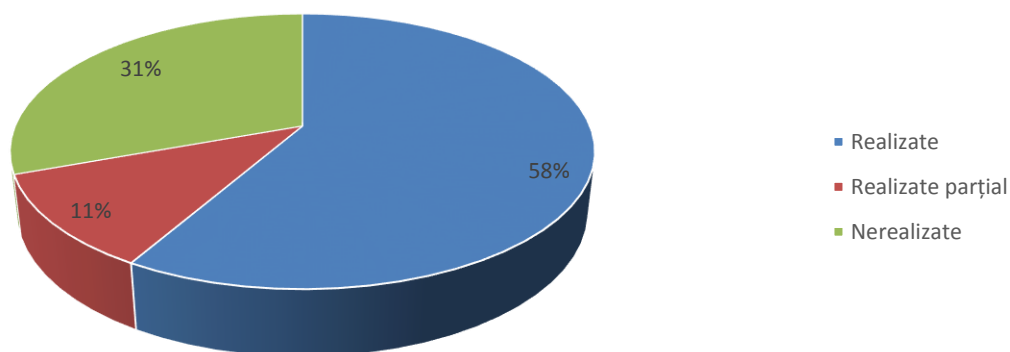
Acțiunea 6.4.1.p. (5) Monitorizarea aplicării legale privind măsurile preventive și alte măsuri procesuale de constrângere.

Consiliul Superior al Magistraturii ca organ de autoadministrare judecătorească, continuu monitorizează aplicarea măsurilor preventive și a altor măsuri procesuale de constrângere de către instanțele judecătorești. Drept urmare a reformelor din sectorul justiție, în anul 2013, în cadrul CSM a fost creat Serviciul analiza statisticii judiciare, în competența căreia intră ținerea evidenței și analiza statisticii judiciare inclusiv și analiza datelor statistice privind măsurile preventive și alte măsuri procesuale de constrângere aplicate de către instanțele judecătorești. Așadar, conform informației statistice parvenite la CSM din cadrul instanțelor judecătorești, în prima jumătate a anului 2014 au fost examinate 1460 demersuri privind aplicarea arestării preventive și 89 demersuri cu privire la arestarea la domiciliu. Au fost admise 1211 demersuri privind arestarea preventivă și 79 demersuri privind arestul la domiciliu, iar 256 demersuri au fost respinse, iar în 3 cazuri procedura a fost încetată. Din 89 de demersuri privind aplicarea arestării la domiciliu, 10 au fost respinse. Pe parcursul I semestru 2014 au fost înaintate și examinate 1592 de demersuri privind prelungirea duratei arestării, dintre care 1312 demersuri au fost admise, 255 au fost respinse, iar în 25 de cazuri procedura a fost încetată. De asemenea, au fost aplicate de către instanțele de judecată pentru 12 luni ale anului 2014 ”*măsuri de siguranță cu caracter medical*” în privința a 56 de persoane.

Astfel, în urma examinării acțiunilor enumerate supra din Planul de acțiuni pentru implementarea SRSJ, Pilonul I-VI, denotă faptul că majoritatea acțiunilor planificate pentru realizare în anul 2014 au fost implementate și realizate, nerealizarea celorlalte acțiuni fiind din motive întemeiate cum ar fi: lipsa de mijloace financiare sau insuficiența surselor financiare alocate, lipsa experților în domeniu precum și corelația unor acțiuni cu altele care nu au fost realizate.

Totodată, Pilonului I ”Sistemul judecătoresc” din SRSJ vizează Consiliul Superior al Magistraturii ca instituție responsabilă în implementarea mai multor acțiuni din Planul de acțiuni al SRSJ care au importanță pentru CSM și întreg sistemul judecătoresc.

Acțiunile din Planul de Acțiuni pentru implementarea Strategiei Pilonul I-VI

CONCLUZII

În concluzie vom menționa că, mai rămân multe de realizat. Rămâne a fi nerealizat aspectul legat de **rezerva judecătorilor**, or reieșind din prevederea legală în versiunea expusă, practic este imposibilă implementarea acestui institut.

Deși mai sunt multe de realizat pentru a ajunge la un sistem judecătoresc credibil, eficient și calitativ, totuși pe parcursul anului 2014 s-a realizat un volum foarte mare de lucru.

Mai este mult de lucrat și mai necesită a fi realizate multe activități pentru a atinge rezultate înalte, a elimina orice suspiciune de corupție în sistemul judecătoresc, a asigura o integritate durabilă a sistemului judecătoresc, a crea o imagine bună și a asigura independența judecătorilor și a întregului sistem judecătoresc. Și în continuare vom lucra în acest sens.

În încheiere, vom mulțumi membrilor CSM pentru activitatea desfășurată în anul raportat, tuturor colaboratorilor Secretariatului pentru asigurarea activității Consiliului și organelor subordonate acestuia, membrilor Colegiilor de evaluare, pentru selecție și disciplinar, precum și inspectorilor judecătorești pentru aportul adus la realizarea activității de administrare a justiției.

Suntem recunoscători și ramurilor puterii legislative și executive pentru colaborarea efectivă în interesul societății. De asemenea, mulțumim organizațiilor străine acreditate în Republica Moldova pentru colaborare și susținere a activității Consiliului Superior al Magistraturii, pentru contribuție la consolidarea sistemului judecătoresc din Republica Moldova.